

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

พิมพ์นภัส เอี่ยมสอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

พ.ศ. 2560

**Progressive Learning Management in School
Suphanburi Primary Education Service Area Office 1**

Pimnaphat Aimsaoad

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Education Management

College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

2017

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
ชื่อผู้เขียน	พิมพ์นภัส เอี่ยมสอาด
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนจำนวน 103 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ One Way Anova ผลการวิจัยพบดังนี้

1) การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา จำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และจำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า คือ โรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตรให้ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดอบรมการทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้แก่ครู และจัดหาแหล่งการเรียนรู้และแหล่งศึกษาค้นคว้าที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง ผู้บริหาร โรงเรียนควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยี และร่วมกันสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและควรมีการจัดอบรมครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

Thesis Title	Progressive Learning Management in Schools Affiliated with Suphanburi Primary Education Service Area Office 1
Author	Pimnaphat Aimsaoad
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Kla Tongkow
Department	Education Management
Academic Year	2016

ABSTRACT

The purposes of this study were to study and compare the progressive learning management in schools and study the suggestions for the progressive learning management in schools affiliated with Suphanburi Primary Education Service Area Office 1. The sample of the study was a total of 103 schools. The instruments were a questionnaire and an interview. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and One Way ANOVA. The findings were as follows:

1) The overall performances of the progressive learning management in schools were at high level. The aspects with highest average were the curriculum management, the learning management, and the measurement and assessment, respectively.

2) The overall comparison of the progressive learning management in schools affiliated with Suphanburi Primary Education Service Area Office 1 classified by types of education management, results of the Ordinary National Educational Test (O-NET), and institute sizes showed no differences.

3) The suggestions for schools in implementing the progressive learning management were to develop a clear curriculum appropriated for learners, to arrange teachers training in planning the lessons enhancing students' learning skills, to provide learning and researching resources which allow learners' self studying. School administrators should allocate budget for innovations and technology, cooperate in raising awareness and focus on teaching supervision continuously, and arrange teachers training in measuring and assessing progressive learning.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถจาก อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำ รวมทั้งการแก้ไข วิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร และดร.วาสนา วิสฤตภา กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการตรวจพิจารณาเครื่องมือ แบบสอบถามและให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรรังศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร โกมารทัต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชดี ทองเอม และดร.นักรบ หมีแสน

ขอขอบพระคุณท่านจกพรรดี จิตมณี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ทุกท่านที่ได้เสียสละ เวลาในการตอบแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครูพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นอย่างดีจนวิทยานิพนธ์นี้ประสบความสำเร็จ

พิมพ์นภัส เอี่ยมสอาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 สมมุติฐานการวิจัย.....	5
1.5 กรอบแนวความคิดของวิจัย.....	6
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	13
2.2 แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้.....	21
2.3 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1.....	64
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	67
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	73
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาของผู้ตอบ แบบสอบถาม.....	79
4.2 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน.....	82
4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	91
4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	94
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	119
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	119
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	123
5.1 ข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	133
ภาคผนวก.....	141
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	142
ภาคผนวก ข แบบสอบถามค่า IOC.....	144
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....	153
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์.....	163
ภาคผนวก จ Try Out.....	167
ภาคผนวก ฉ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability).....	168
ภาคผนวก ช ตารางกลุ่มตัวอย่าง.....	173
ประวัติผู้เขียน.....	180

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตารางแสดงการสังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิง ก้าวหน้า.....	63
3.1 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	74
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิง ก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	80
4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1.....	81
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.....	83
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา.....	84
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้.....	85
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	86
4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้.....	87
4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน.....	89
4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล.....	90
4.11 เปรียบเทียบการจัดการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามประเภทการจัดการศึกษา.....	91
4.12 เปรียบเทียบการจัดการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามระดับผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาดิขั้นพื้นฐาน (O-NET).....	92
4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามขนาดสถานศึกษา.....	93
4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ของค่าเฉลี่ยของด้านการจัดนวัตกรรมและ เทคโนโลยี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	94
4.15 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดหลักสูตร สถานศึกษา.....	95
4.16 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้ำวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดหลักสูตร สถานศึกษา.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.26	ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ จำแนกตามด้านการนิเทศการเรียนการสอน.....	111
4.27	ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการวัดและประเมินผล.....	112
4.28	ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการวัดและประเมินผล	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2.2 กระบวนการของ PDCA.....	14
2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและ กระทรวงศึกษาธิการ.....	43
2.3 โมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL.....	45
2.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน.....	47

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เพราะการศึกษาส่งผลให้คนได้รับการศึกษาและสามารถนำความรู้ที่นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ ในด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาสามารถสร้างผู้นำทางการเมืองรุ่นใหม่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และสร้างความรู้พื้นฐานด้านประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน ก็จะส่งผลให้การ บริหารบ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาสามารถพัฒนาทักษะฝีมือ ความรู้ ความชำนาญ ของแรงงานไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของเทคโนโลยีในปัจจุบัน การศึกษาเป็นการสร้าง คนให้มีคุณภาพ เมื่อคนมีคุณภาพแล้วก็จะส่งต่อประเทศ การพัฒนาประเทศจะมีความเจริญรุ่งเรืองก็ ขึ้นอยู่กับคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นการศึกษาจึงมีความสำคัญมากและยังเป็นรากพื้นฐานความรู้ของคน ที่สามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้ศึกษานำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การศึกษา นั้นเราสามารถได้รับการศึกษาตั้งแต่อายุ 3 ปีเป็นต้นไป และมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นกฎหมายที่ใช้ในการบังคับและให้คนปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ เรื่องสิทธิและเสรีภาพใน การศึกษามาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้อง จัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากต้องได้รับสิทธิ และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นการจัดการศึกษาอบรม ขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการ เรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐมาตรา 80 รัฐต้องการ ดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ (1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริม ความเสมอภาคของหญิงและชาย (3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและ ทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษา

แห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคําทิศทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐจูงหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่สามารถประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย การประเมินด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) ซึ่งเป็นการประเมินผลการเรียนของนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาให้มีผลการประเมินครบ 3 ด้าน ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรา 27 ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพมีการจัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามมาตรา 28 มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพสาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบ ต่อสังคม ตามมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชนก็เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง รู้จักชุมชนของตนเองและผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในประจำวันได้อย่างมีความสุข

ในศตวรรษที่ 21 สถานการณ์โลกมีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 ระบบการศึกษา ต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง การศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันพบว่า นักเรียนขาดทักษะในการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา ซึ่งยุคนี้ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ดังนั้นครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาแนวคิดเรื่อง "ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21" ได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยภาคส่วนที่เกิดจากวงการนอกการศึกษา ประกอบด้วย บริษัทเอกชนชั้นนำขนาดใหญ่ เช่น บริษัทแอปเปิ้ล บริษัทไมโครซอฟ บริษัททวอลด์ดิสนีย์ องค์กรวิชาชีพระดับประเทศ และสำนักงานด้านการศึกษาของรัฐ รวมตัวและก่อตั้งเป็นเครือข่ายของความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) หรือเรียกย่อๆ ว่า เครือข่าย P21 จึงมีความจำเป็นที่เยาวชนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 จึงได้พัฒนาวิสัยทัศน์และกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขึ้น สามารถสรุปทักษะสำคัญอย่างย่อๆ ที่เด็กและเยาวชนควรมีได้ ว่า ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 7C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 3 R ได้แก่ Reading (การอ่าน), การเขียน (Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 7C ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ เซอร์เคน โรบินสัน นักการศึกษาระดับโลก โดยได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการจัดการศึกษาระบบโรงเรียน มาเป็นการเรียน

การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และเข้ากับบริบทของโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการจัดการเรียนในยุคปัจจุบันต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นทักษะการเรียนรู้เรียกว่า ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านการงานและการดำเนินชีวิตนักเรียนต้องเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นเพื่อให้ประสบความสำเร็จในโลกทุกวันนี้เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสารและการร่วมมือกัน จึงจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงพยายามเปลี่ยนบทบาทครูจากผู้บรรยายมาเป็นคณะครูร่วมกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปเรียนรู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่าน Technology ให้เข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในห้องเรียน เรียกกระบวนการเรียนรู้แบบนี้ว่า Active Learning ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการสื่อสารและสังคมที่มีการเปลี่ยนทำให้การศึกษาตลอดชีวิตมีความสำคัญ การเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเองเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการศึกษาตลอดชีวิต ทักษะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองนี้ควรได้รับการพัฒนาแต่ยังเยาว์วัยเพื่อจะได้ใช้ทักษะนี้ในเรียนรู้ต่อไปตลอดชีวิต สามารถปรับตัวอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุขเพื่อส่งผลให้นักเรียนมีความประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและการดำรงชีวิต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าที่สอดคล้องทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงได้มุ่งศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการศึกษาครั้งนี้จะใช้หลักการการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้นำไปประกอบการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการการศึกษาให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้ามากน้อยเพียงใด
2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่มีประเภทการจัดการศึกษา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และปฏิบัติในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าต่างกันหรือไม่
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ มีข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

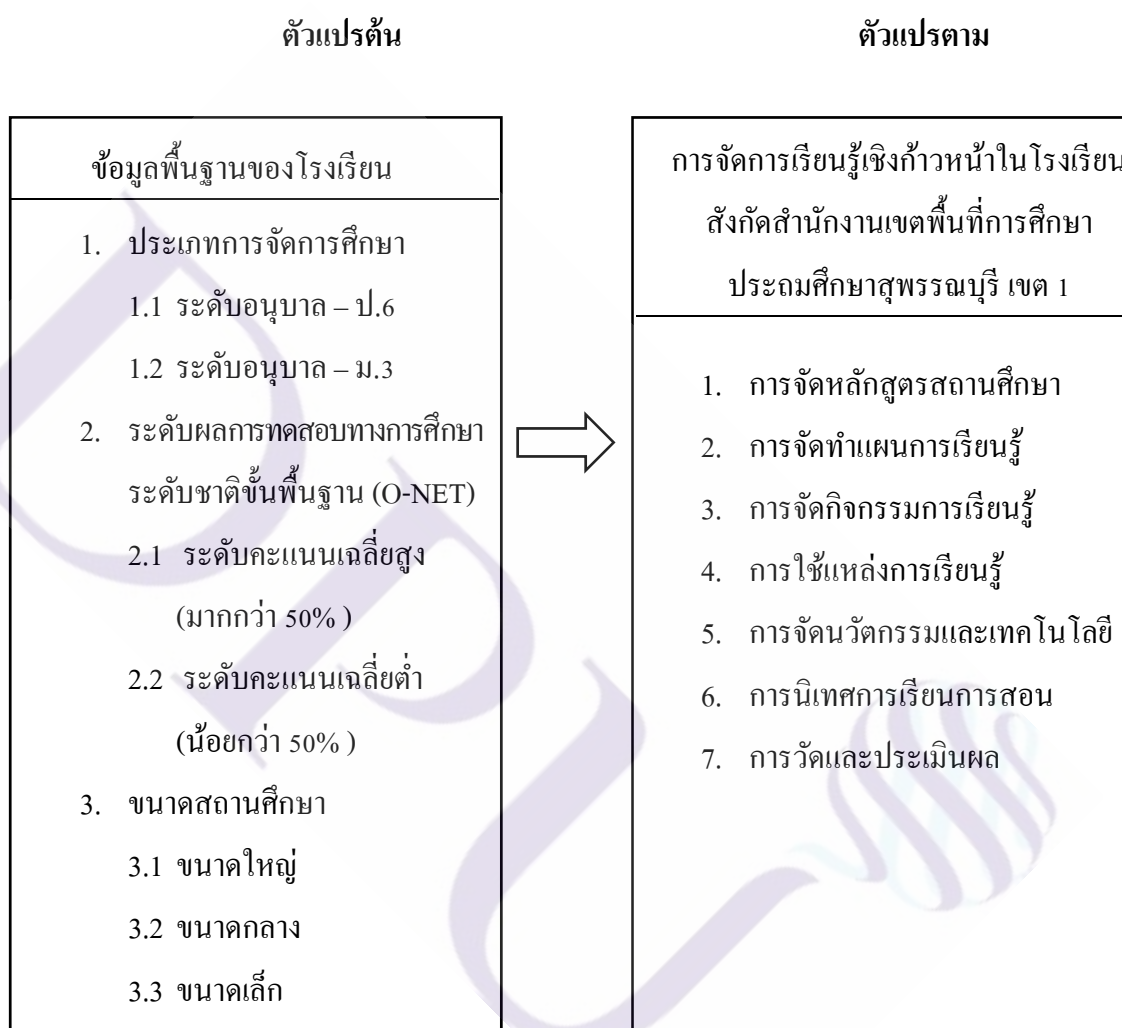
1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

1.4 สมมุติฐานการวิจัย

1. โรงเรียนที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าในโรงเรียนแตกต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าในโรงเรียนแตกต่างกัน
3. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้วหน้าในโรงเรียนแตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวความคิดของวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1. ประเภทการจัดการศึกษา 1.1 ระดับอนุบาล – ป.6 1.2 ระดับอนุบาล – ม.3 2. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) 2.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) 2.2 ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%) 3. ขนาดสถานศึกษา 3.1 ขนาดใหญ่ 3.2 ขนาดกลาง 3.3 ขนาดเล็ก

1.2 การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา 2. การจัดทำแผนการเรียนรู้ 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4. การใช้แหล่งการเรียนรู้ 5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี 6. การนิเทศการเรียนการสอน 7. การวัดและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 139 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	11	คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	50	คน
3. โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	78	คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 103 โรงเรียน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางกำหนดขนาดตัวอย่างเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในสิน พันธุ์พินิจ ,2547, น.137) โดยแยกกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	11	คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	47	คน
3. โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	45	คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทการจัดการศึกษา ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษา

1. ประเภทการจัดการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - 1.1 ระดับอนุบาล – ป.6
  - 1.2 ระดับอนุบาล – ม.3
2. ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - 2.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%)
  - 2.2 ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%)
3. ขนาดสถานศึกษา
  - 3.1 ขนาดใหญ่
  - 3.2 ขนาดกลาง
  - 3.3 ขนาดเล็ก

ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี
6. การนิเทศการเรียนการสอน
7. การวัดและประเมินผล

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) ในโรงเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความสามารถของรายบุคคล เพื่อให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำทักษะมาแก้ไขปัญหามาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้แหล่งการเรียนรู้ การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี การนิเทศการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. **การจัดหลักสูตรสถานศึกษา** หมายถึง โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนสามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการฝึกปฏิบัติจริง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา

2. **การจัดทำแผนการเรียนรู้** หมายถึง ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะการคิด ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่นำไปเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมและนำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหา การฝึกทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ โดยเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

3. **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้** หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล การเผชิญสถานการณ์จริงและฝึกกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงความสามารถของรายบุคคล โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนคอยให้คำปรึกษาและแก้ปัญหา ร่วมกับผู้เรียน

4. **การใช้แหล่งการเรียนรู้** หมายถึง ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จะต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เนื้อหาที่มีความเชื่อถือและถูกต้อง สามารถนำข้อมูลมาแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล

5. **การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี** หมายถึง การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติได้ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใช้เป็นตัวกลางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาทักษะความคิดของผู้เรียน ทักษะการสืบค้นข้อมูล การสรุปข้อมูล และสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

6. **การนิเทศการเรียนการสอน** หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่นิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูทำงานโดยอิสระ การนิเทศการเรียนการเป็นการพัฒนาตนเองและได้รับการช่วยเหลือจากผู้บริหาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาคำความรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

7. **การวัดและประเมินผล** หมายถึง ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการประเมินทักษะการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนแสวงหาคำรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การประเมินด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การประเมิน ด้านการทำงานกลุ่ม และการประเมินผู้เรียนของการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่กำกับ ดูแลติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า อำเภอศรีประจันต์

ระดับอนุบาล – ป.6 หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ระดับอนุบาล – ม.3 หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) หมายถึง การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบความรู้รวบยอดปลายช่วงชั้น 6 ภาคเรียนของประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทดสอบความรู้ในกลุ่มสาระต่างๆ รวม 5 กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ O-NET จะจัดสอบเพียงครั้งเดียว โดย จัดสอบในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ต่อเนื่องกับเดือนมีนาคมของทุกปีซึ่งเป็นการสอบประจำปีเพียงครั้งเดียวและนำผลการสอบไปใช้อย่างถาวร

ขนาดสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ตามการจัดสรรงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ คือ

1. โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนทั้งหมดเกิน 301 คนขึ้นไป
2. โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ 121 – 300 คน
3. โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งหมดไม่เกิน 120 คน

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นำผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ไปพัฒนาโรงเรียนให้มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าให้มีประสิทธิภาพ

2. นำผลการวิจัยเพื่อสนองรับนโยบายรัฐบาลด้านการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

3. นำแนวทางในการนำหลักการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตารางและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.2 การบริหารจัดการในสถานศึกษา

2.2 แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

2.2.1 ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

2.2.2 การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.3 การจัดหลักสูตรสถานศึกษาเชิงก้าวหน้า

2.2.4 การจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.6 การใช้แหล่งการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.7 การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยีเชิงก้าวหน้า

2.2.8 การนิเทศการเรียนการสอนเชิงก้าวหน้า

2.2.9 การวัดและประเมินผลเชิงก้าวหน้า

2.3 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

บันลือ พฤกษ์วัน (2548, น. 57) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนมีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

วิชัย ตันศิริ (2549, น. 294) กล่าวว่าในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสมผู้เขียนจะได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมุมมองในการบริหารสถานศึกษาอย่างขึ้นต่อไป คำว่า “การบริหาร” (Administration) ใช้ในความหมายกว้าง ๆ เช่น การบริหารราชการ อีกคำหนึ่ง คือ “การจัดการ” (Management) ใช้แทนกันได้กับคำว่า การบริหาร

สรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาหมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างมีระบบ ระเบียบตามกระบวนการการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านบุคลากร ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

2.1.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

1. ทฤษฎีการบริหารตามวงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle)

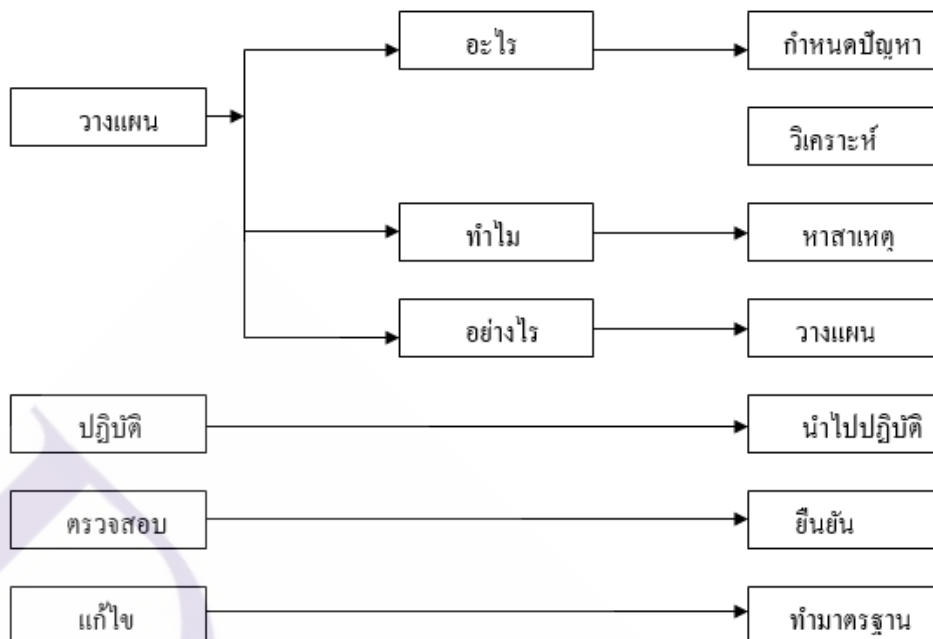
วงจรเดมมิ่งหรือวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ย่อมาจาก Plan-Do-Check-Act แปลว่า วางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง เป็นวงจรที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยตรง วงจรเดมมิ่ง สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542, น. 180-190) กล่าวว่าแนวคิดของวงจรนี้ ดร. วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และ ดร.เอ็ดเวิร์ด เดมมิ่ง เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่เผยแพร่หลายในชื่อ วัฏจักรเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือวงจรคุณภาพ หรือวัฏจักรแห่งการบริหารคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan – P)

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do – D)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check – C)

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง (ACT – A)

ภาพที่ 2.1 กระบวนการของ PDCA

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาโดยละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (DO) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ

1. การวางแผนการกำหนดการ

- การแยกแยะกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการกระทำ
- กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง
- การจัดสรรทรัพยากรต่างๆ

2. การจัดแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดแบบนี้ สามารถช่วยดึงเอา

ผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่างๆ มาได้และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ

3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

- ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ
- ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม
- พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือกัน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ทำให้รู้สภาพการของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผนซึ่งประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ
2. รวบรวมข้อมูล
3. พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอนๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้
4. การรายงาน จัดแสดงผลการประเมินรวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว โดยรายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์ และรายงานแบบย่ออย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดความบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติตามแก้ไขปัญหาคตามลักษณะที่ค้นพบ ดังนี้

1. ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใดๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีกในการแก้ปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังต่อไปนี้
  - การย้ายนโยบาย
  - การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน
  - การประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน
2. ทฤษฎีการบริหารการศึกษาของ เจสซีบี.เซียร์, (Jesse B. Sears. อ้างถึงในสุพจน์ อวยประเสริฐ, 2542:8) เจสซีบี.เซียร์เป็นบุคคลแรกที่น่าเอาแนวความคิดของ อองรีฟาโยล (Henri Fayol) มาประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา ทฤษฎีการบริหารของ เซียร์ มี 5 ชั้น

P = Planning หมายถึงการวางแผน

O = Organizing หมายถึงการจัดหน่วยงาน

D = Directing หมายถึงการอำนวยการ

Co = Co-Ordinating หมายถึงการประสานงาน

C = Controlling การควบคุมการปฏิบัติงาน

3. ทฤษฎีการบริหารแบบราชการ (Bureaucratic Management)

Max Weber การบริหารแบบราชการเป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่น่าเชื่อถือถึงความจำเป็นของการจัดองค์การอย่างเป็นเหตุเป็นผลไม่ปล่อยให้ไปทำตามอำเภอใจของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการเขาก็ตระหนักและเข้าใจดีว่าหลักการบริหารเป็นไปได้ยากในโลกแห่งความเป็นจริง แนวคิดของเขาสามารถจะนำไปใช้กับการบริหารองค์การได้ดี จากหลักการสำคัญ 7 ประการดังนี้คือ

- 1) หลักการมีกฎระเบียบข้อบังคับ เพื่อความคุมการตัดสินใจ
- 2) หลักความไม่เป็นส่วนตัว ผู้บริหารต้องอยู่ภายใต้กฎและระเบียบข้อบังคับเพื่อให้ปลอดจากการกระทำตามอำเภอใจ
- 3) หลักการแบ่งงานกันทำตามความถนัดหรือความชำนาญเฉพาะทาง
- 4) หลักการมีโครงสร้างสายบังคับบัญชา
- 5) หลักความเป็นอาชีพที่มั่นคง
- 6) หลักการมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ โดยมีกฎระเบียบข้อบังคับรองรับ
- 7) หลักความเป็นเหตุเป็นผล ในการะบวนการตัดสินใจเพื่อบรรลุจุดหมาย

สรุป การนำหลักการบริหารการศึกษามาใช้ต้องหาวิธีการบริหารในรูปแบบต่างๆ ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นสู่ความสำเร็จสูงสุดการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย รูปแบบ การบริหารมีหลายรูปแบบทั้งที่เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยตรงและรูปแบบการบริหารองค์กรธุรกิจแล้วนำมาประยุกต์ใช้การบริหารการศึกษา

2.1.2 การบริหารจัดการในสถานศึกษา

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้กำหนดเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษาโดยบูรณาการการดำเนินงานออกเป็น 4 งาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 30 - 73) ได้แก่

1. การบริหารทั่วไป
2. การบริหารวิชาการ
3. การบริหารงบประมาณ
4. การบริหารงานบุคคล

2.1.2.1 การบริหารทั่วไป

1. ความหมายของการบริหารทั่วไป

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาไว้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2544, หน้า 34) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานราชการทั่วไป หมายถึงงานที่เกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ของสถานศึกษาที่จำเป็นต้องปฏิบัติทั้งที่เป็นงานภายในและงานที่ติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้สถานศึกษาสามารถ

แคน โคลี, และคนอื่นๆ (Candoli and et at, 1992, p. 7) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หรือการบริหารงานราชการในสถานศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมหรือการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กับทั้งให้บริการในด้านต่างๆแก่ระบบสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายการบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มนิรัตน์ ภิญญาภาพสกลุ ได้ให้ความหมายการบริหารทั่วไป หมายถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมตลอดจนการจัดและให้บริการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุป ได้ว่า การบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการให้บริการการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสม บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ งานที่เกี่ยวข้องกับการ

บริหารงานทั่วไปได้แก่ กลุ่มงานของอาคารสถานที่ งานธุรการ งานกิจการนักเรียน และกลุ่มงานความสัมพันธ์กับชุมชนบรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมาย ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

2. การบริหารวิชาการ

2.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ

วิชิต บุญเลิศ ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนการสอนที่มุ่งผลสูงสุดให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

อคุล สาขามุละ ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานวิชาการที่เป็นความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนเพื่อการแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวิถีภาวะตามความสามารถของตนเองและมีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร

อกินันท์นาเลาะห์ ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

มณีรัตน์ภิญโญภาพสกุล ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียนโดยมีการประสานงานของทุกคนในโรงเรียนร่วมกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมงานวิชาการของโรงเรียน คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ส่วนในการบริหารโรงเรียนนั้นผู้บริหารจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความรู้ทักษะคุณลักษณะที่พึงประสงค์และภาวะสุขภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการสอน ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความรู้ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ขอบข่ายการบริหารวิชาการ ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. การบริหารงานงบประมาณ

ความหมายของการบริหารงานงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2545, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของงานงบประมาณว่าหมายถึงระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (performance bass budgeting) โดยมุ่งเน้นผลผลิต (outputs) และผลลัพธ์ (outcome) ของงานเชื่อมโยงทรัพยากรกับผลงานให้ความอิสระแก่สถานศึกษา ในการบริหารจัดการและรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงาน

ถนัด ภูมิภินันท์ได้ให้ความหมายการบริหารงบประมาณ หมายถึง แนวทางหรือแผนงานดำเนินสำหรับผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานนั้นๆ โดยให้เสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุดและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานดังกล่าว

มณีรัตน์ภิญโญภาพสกล ได้ให้ความหมายการบริหารงบประมาณ หมายถึงแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับรายรับและรายจ่าย เพื่อมาใช้ในการดำเนินงานโดยมีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินตามกฎหมายเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยตัวเลขแสดง

รายรับว่ามาจากทางใดและรายจ่ายที่จะต้องจ่ายตามแผนงานโครงการกิจกรรม และค่าใช้จ่าย ทรัพยากรที่จำเป็น

ณรงค์ สักพันโรจน์ (2543, หน้า 2) กล่าวว่าการบริหารงบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จ ที่แสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึง โครงการ ค่าใช้จ่ายตลอดจนถึงทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน

โคลเลอร์ (Kohler, 1956, p. 224) กล่าวถึงความหมายงานงบประมาณโดยทั่วไป หมายถึงแผนการคลังที่จะนำมาใช้ในการควบคุมการปฏิบัติการ และจะต้องมีการประมาณต้นทุน ในอนาคตแผนการคลังต้องมีลักษณะเป็นระบบเพื่อต้องการให้การใช้กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และ ทรัพยากรอื่น ๆ เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด

สรุป ได้ว่า การบริหารงบประมาณ หมายถึง แผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงิน ค่าใช้จ่ายตลอดจนถึงทรัพยากรที่จำเป็น ในการสนับสนุนตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

4. การบริหารงานบุคคล

ความหมายของการบริหารงานบุคคล

แสงเดือน กิตติวิชิตพงศ์ ได้ให้ความหมายการบริหารงานบุคคล หมายถึงการจัดการ ให้มีการใช้ทรัพยากรมนุษย์ ทำให้เกิดการปฏิบัติงานและสามารถควบคุมการทำงานของคน เพื่อให้เกิดสูงสุดแก่องค์กร นับตั้งแต่การสรรหาบุคคลมาปฏิบัติงาน การบรรจุแต่งตั้งการพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงานไปจนถึงการให้บุคคลพ้นจากงาน

ศิริลักษณ์วิชยวงศ์ ได้ให้ความหมายการบริหารงานบุคคล หมายถึงกระบวนการวางแผน กำหนดนโยบายตลอดจนการดำเนินการในการบริหารบุคคลากรในองค์กรนับตั้งแต่ การแสวงหาคนที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการขององค์กรใช้ให้เป็น ประโยชน์พัฒนาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตลอดจนการสงวนรักษาไว้เพื่อให้มีทรัพยากร บุคคลที่มีประสิทธิภาพและปริมาณเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ องค์กร

กิตติมา กวยาวงศ์ ได้ให้ความหมายการบริหารงานบุคคลและการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง กระบวนการจัดการเกี่ยวกับบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่ดีมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานเข้ามาทำงานให้ได้ผลดีที่สุดในองค์กรตั้งแต่การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง การมอบหมายงานการปฐมนิเทศ การพัฒนาบุคคล การจัด

สวัสดิการ การให้บำเหน็จความชอบ การรักษาวินัย การลงโทษ การประเมินผลรวมถึงการเสริมสร้างหลักประกัน เมื่อบุคลากรต้องพ้นจากหน้าที่จากสาเหตุต่างๆ ก็ยังมีความรู้สึที่ดีต่อองค์กรและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

มณีรัตน์ภิญโญภาพสกล ได้ให้ความหมายการบริหารบุคลากร หมายถึงกระบวนการในการแสวงหาบุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้ได้คนมาร่วมทำงานการใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับงานที่จะมอบหมายการบำรุงรักษาและพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานตลอดจนการประเมินผลงานของบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้มีตำแหน่งที่สูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ให้เหมาะสมหรือการให้พ้นจากหน้าที่ตามวาระ

ธงชัย สันติวงศ์ (2539, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจของผู้บริหารทุกคน ที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากร ซึ่งจะสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์กร

จอยซ์ (Joyce, 1992, p. 35) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลว่าหมายถึง การวางแผนอัตราคน กำลังคน การสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง การจัดทำ

บาร์เมส (Barnes, 1995, p. 453) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลว่าหมายถึงกระบวนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อให้ได้บุคลากรมาปฏิบัติงานตามความต้องการ และปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรูป ได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการจัดการเกี่ยวกับบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่ดีมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีการวางแผนอัตรากำลัง การสรรหา การบรรจุแต่งตั้งการมอบหมายงานการปฐมนิเทศ การพัฒนาบุคลากร การจัดสวัสดิการ การให้บำเหน็จความชอบ การรักษาวินัย การลงโทษ การประเมินผลรวมถึงการเสริมสร้างหลักประกัน เมื่อบุคลากรต้องพ้นจากหน้าที่วาระ

2.2 แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

2.2.1 ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะให้นักเรียนเกิดการเรียน ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) การจัดบรรยากาศ สื่อ

การเรียนรู้ให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และมีการจัดเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อฝึกให้นักเรียนได้เผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นและรู้จักวิธีแก้ไขสถานการณ์

การเรียนรู้ หมายถึงกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรม คนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้องเรียน ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้มีดังนี้

1. การเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Bloom (Bloom's Taxonomy) เป็นการจำแนกการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยในแต่ละด้านจะมีการจำแนกระดับความสามารถจากต่ำสุดไปถึงสูงสุด เช่น ด้านพุทธิพิสัย เริ่มจากความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมิน นอกจากนี้ยังนำเสนอระดับความสามารถที่มีการปรับปรุงใหม่ตามแนวคิดของ Anderson and Krathwohl (2001) เป็นการจำ (Remembering) การเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analysing) การประเมินผล (Evaluating) และการสร้างสรรค์ (Creating) ด้านจิตพิสัย จำแนกเป็นการรับรู้, การตอบสนอง, การสร้างค่านิยม, การจัดระบบ และการสร้างคุณลักษณะจากค่านิยม ด้านทักษะพิสัย จำแนกเป็น ทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย, ทักษะการเคลื่อนไหวอวัยวะสองส่วนหรือมากกว่าพร้อมๆกัน, ทักษะการสื่อสารโดยใช้ท่าทาง และทักษะการแสดงพฤติกรรมทางการพูด Bloom ได้แบ่งการเรียนรู้เป็น 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ที่เกิดจากความจำ (knowledge) ซึ่งเป็นระดับต่ำสุด
2. ความเข้าใจ (Comprehend)
3. การประยุกต์ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแก้ปัญหา ตรวจสอบได้
5. การสังเคราะห์ (Synthesis) สามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ให้แตกต่างจากรูปเดิม เน้นโครงสร้างใหม่
6. การประเมินค่า (Evaluation) วัดได้ และตัดสินใจว่าจะไรถูกหรือผิด ประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่แน่ชัด

2. การเรียนรู้ตามทฤษฎีของเมเยอร์ (Mayor)

ในการออกแบบสื่อการเรียนการสอน การวิเคราะห์ความจำเป็น เป็นสิ่งสำคัญ และตามด้วยจุดประสงค์ของการเรียน โดยแบ่งออกเป็นย่อย ๆ 3 ส่วนด้วยกัน คือ

1. พฤติกรรม ควรชี้ชัดและสังเกตได้
2. เงื่อนไข พฤติกรรมสำเร็จได้ควรมีเงื่อนไขในการช่วยเหลือ
3. มาตรฐาน พฤติกรรมที่ได้นั้นสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด

3. การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์ (Bruner)

1. ความรู้ถูกสร้างหรือหล่อหลอมโดยประสบการณ์
2. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบในการเรียน
3. ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายขึ้นมาจากแง่มุมต่าง ๆ
4. ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง
5. ผู้เรียนเลือกเนื้อหาและกิจกรรมเอง
6. เนื้อหาควรถูกสร้างในภาพรวม

4. การเรียนรู้ตามทฤษฎีของไทเลอร์ (Tylor)

ไทเลอร์กล่าวว่า ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นแบบแผนของ ปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ที่แวดล้อม ดังนั้นไทเลอร์จึงให้ความสำคัญกับ

1. ความต่อเนื่อง (continuity) หมายถึง ในวิชาทักษะ ต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะในกิจกรรม และประสบการณ์ย่อย ๆ และต่อเนื่องกัน

2. การจัดช่วงลำดับ (sequence) หมายถึง หรือการจัดสิ่งที่มีความง่ายไปสู่สิ่งที่มีความยาก ดังนั้นการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ จึงควรให้มีการเรียงลำดับก่อนหลัง เพื่อให้ได้เรียนเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. บูรณาการ (integration) หมายถึง การจัดประสบการณ์จึงควรเป็นในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความคิดเห็นและได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เนื้อหาที่เรียนเป็นการเพิ่มความสามารถทั้งหมดของผู้เรียนที่จะได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน ประสบการณ์การเรียนรู้จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ที่แวดล้อม

5. ทฤษฎีการเรียนรู้ 8 ขั้น ของกาเย่ (Gagne)

ทฤษฎีของกาเย่นีจะให้ความสำคัญในการจัดลำดับขั้นการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สิ่งเร้า สิ่งแวดล้อมภายนอกกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

และสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ว่ามีการตอบสนองอย่างไร เพื่อที่จะจัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ถูกต้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้ 8 ขั้น ประกอบด้วย

1. การจูงใจ (Motivation Phase) การคาดหวังของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้
2. การรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Apprehending Phase) ผู้เรียนจะรับรู้สิ่งที่สอดคล้องกับความตั้งใจ
3. การปรุงแต่งสิ่งที่รับรู้ไว้เป็นความจำ (Acquisition Phase) เพื่อให้เกิดความจำระยะสั้นและระยะยาว
4. ความสามารถในการจำ (Retention Phase)
5. ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว (Recall Phase)
6. การนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว (Generalization Phase)
7. การแสดงออกพฤติกรรมที่เรียนรู้ (Performance Phase)
8. การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียน (Feedback Phase) ผู้เรียนได้รับทราบผลเร็วจะทำให้มีผลดี และประสิทธิภาพสูง

2.2.2 การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

ความหมายการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by doing) ในโรงเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความสามารถของรายบุคคล เพื่อให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำทักษะมาแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การจัดหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้แหล่งการเรียนรู้ การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี การนิเทศการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

จากการศึกษาเรื่อง “การเรียนรู้เชิงก้าวหน้า 10 วิธีสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21” ซึ่งเป็นแนวคิดศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูริย์ สินดารัตน์ และคณะ และจากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรคินิยม (Constructivist learning theory) ซึ่งมีแนวคิดที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองขึ้นมา จากความรู้ที่มีอยู่เดิมบูรณาเข้ากับความรู้ใหม่ จากแนวคิดดังกล่าวจึงนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีเรียน วิธีสอน แนวใหม่ ห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนต้องได้ลงมือปฏิบัติเอง

สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Active learning) และแนวคิด สอดคล้องกับ John Dewey เรื่อง “learning by doing เป็นการเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียน ได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่ยังเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลัก พัฒนาการคิดของ Bloom ทั้ง 6 ชั้น คือ ความรู้ความจำ (Remembering) ความเข้าใจ (understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analyzing) การประเมินค่า (Evaluating) และ การคิด สร้างสรรค์ (Creating) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อ ฝึกทักษะต่างๆด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ เชิงก้าวหน้าที่ได้จากการสังเคราะห์มี 5 รูปแบบ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบ กิจกรรม การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based Learning)

ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

เกลเลเกอร์ (Gallagher, 1997, p.332-362) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นหลัก เป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนเรียนรู้จากการเรียน (learn to learn) โดยนักเรียนจะทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อค้นหาวิธีการแก้ปัญหา โดยจะบูรณาการความรู้ที่ต้องการให้นักเรียนได้รับกับ การแก้ปัญหาเข้าด้วยกัน ปัญหาที่ใช้มีลักษณะเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและมีความสัมพันธ์กับ นักเรียนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น หลัก จะมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนในด้านทักษะการเรียนรู้มากกว่า ความรู้ที่นักเรียนจะได้มา และพัฒนานักเรียนสู่การเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองได้

บาเรลล์ (Barell, 1998, น.7) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นหลักเป็น กระบวนการของการสำรวจเพื่อจะตอบคำถาม สิ่งที่ยากหรือยากเห็น ข้อสงสัยและความไม่มั่นใจ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติในชีวิตจริงที่มีความซับซ้อน ปัญหาที่ใช้ในกระบวนการเรียนรู้จะเป็น ปัญหาที่ไม่ชัดเจนมีความยากหรือข้อสงสัยมาก สามารถตอบคำถามได้หลายคำตอบ

ทอร์พ และเซจ (Torp ; & Sage, 1998, p.14 -16) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นหลักเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้จากการสำรวจ ค้นคว้า และการแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวันซึ่งนักเรียนอาจพบ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักนั้นเป็นทั้ง ยุทธวิธีการเรียนการสอน และใช้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตร ซึ่งมีลักษณะดังคุณนักเรียนให้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ครูจะเป็นผู้ที่คอยให้คำแนะนำและออกแบบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียน ได้คิดและสำรวจ หลักสูตรที่สร้างขึ้นจะมีปัญหาเป็นแกนกลาง มีบทบาท

ในการเตรียมประสบการณ์จริงที่ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้สร้างความรู้ด้วยตนเอง และบูรณาการสิ่งต่างๆ ที่เรียนรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงเข้าด้วยกัน ในขณะที่เรียนรู้ นักเรียนจะถูกทำให้เป็นนักแก้ปัญหาและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองได้ในกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีนี้ ครูจะเป็นผู้ร่วมในการแก้ปัญหา ที่มีหน้าที่ในการสร้างความสนใจ สร้างความกระตือรือร้น ในการเรียนรู้ให้กับนักเรียน เป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์

สรุปได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก หมายถึง การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผู้สอนนำเสนอปัญหาเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้และทำการแสวงหาความรู้ด้วยการคิดวิเคราะห์ห้อย่างมีเหตุผลและนำความรู้จากประสบการณ์เดิมมาใช้แก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่มโดยเน้นให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเองผู้สอนมีบทบาทในการให้คำแนะนำเท่านั้น

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case – Based Learning)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524, น. 82) กล่าวว่า การสอนแบบกรณีศึกษา หมายถึง การบันทึกเรื่องราวต่างๆ อาจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล หรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง สถานการณ์แต่ละประเภทที่บันทึกไว้จะต้องมีข้อมูลหรือรายละเอียดเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ของผู้เรียน การบันทึกเหตุการณ์จะต้องเปลี่ยนแปลงชื่อบุคคล สถานที่ และเวลาที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อบุคคล หรือเหตุการณ์นั้น

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคนอื่นๆ (2545, น. 111) กล่าวว่า การสอนแบบกรณีศึกษา หมายถึง การสอนที่มีการนำเสนอเอาสถานการณ์หรือปัญหา หรือใช้กรณี หรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง หรืออาจจะเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริงมาดัดแปลงเพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์ และมีการฝึกให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจมองเห็นปัญหาอย่างแท้จริง และฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหานั้นๆ ผู้เรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ตลอดจนการร่วมกันตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาอย่างอิสระ นับว่าเป็นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและมีประสิทธิภาพ

ทิสนา แคมมณี (2551, น. 362) กล่าวว่า การสอนแบบกรณีศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำ

คำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

สรุปได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนที่ผู้สอนนำเสนอกรณีศึกษา หรือตัวอย่าง หรือเรื่องราวที่เกิดจากสถานการณ์ใดๆ ซึ่งมีปัญหาความขัดแย้งอยู่ โดยนำเสนอในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันในการหาแนวทางแก้ปัญหา จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจพื้นฐานของปัญหาและตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

3. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project – Based Learning)

ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

คุชฎี โยเหลาและคณะ (255, น. 19-20) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม

ทิสนา แคมมณี (2551, น. 139) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานว่าเป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เลือกทำโครงการที่ตนสนใจโดยร่วมกันสำรวจสังเกต กำหนดเรื่องที่ตนสนใจ วางแผนในการทำโครงการร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลความรู้ที่จำเป็นและลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ แล้วจึงเขียนรายงานและนำเสนอต่อสาธารณชน เก็บข้อมูล แล้วนำผลงานและประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดค้นและสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2551, น. 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานว่าเป็นการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละคนให้ได้รับการพัฒนาได้เต็มขีดความสามารถที่มีอยู่อย่างแท้จริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองรวมทั้งปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ได้ในที่สุด

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถเลือกทำโครงการที่ตนสนใจ ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและเสนอแนะตลอดจนโครงการดำเนินการเสร็จสิ้น แล้วจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอโครงการ และอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

4. การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

4.1 ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม

Active Learning (ประภัสรา โคตะขุน, 2554) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning) คือ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบกิจกรรม คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, 1991) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ (1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และ (2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyers and Jones, 1993) โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (co-creators) (Fedler and Brent, 1996)

4.2 รูปแบบของ Active Learning (ประภัสรา โคตะขุน, 2554)

การจัดการเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคลการเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

(1) การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดคนเดียว 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

(2) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดกลุ่มๆ ละ 3-6 คน

(3) การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

(4) การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล

(5) การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วีดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวีดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม

(6) การเรียนรู้แบบโต้แย้ง (Student debates) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

(7) การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

(8) การเรียนรู้แบบกระบวนกรวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนกรวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียน เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

(9) การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

(10) การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันรวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

(11) การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความข้อมูล สารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

(12) การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community – Based Learning)

วิทยากร เชียง (2550) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Learning) คือ การเรียนรู้จากชุมชน เช่น การไปศึกษาเรื่องประวัติศาสตร์, วัฒนธรรม, การทำมาหากิน, หัตถกรรม, การศึกษาพยาบาลแบบพื้นบ้าน จากบุคคลและองค์กรในชุมชนนอกเหนือไปจากการเรียนในโรงเรียน

สรุปการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Learning) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ใช้ชุมชนเป็นแหล่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือเป็นกระบวนการเรียนการสอนในชุมชนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในองค์ความรู้ที่กำหนดจากชุมชนภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งด้านกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการเชื่อมโยงความรู้จากทฤษฎีกับความเป็นจริงหรือเรียนรู้จากชุมชนในการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงหรือการปฏิบัติงานในชุมชนการเข้าถึงปัญหา การแก้ปัญหาชุมชน ในการให้บริการในศาสตร์ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มากับชุมชน

2.2.3 การจัดหลักสูตรสถานศึกษาเชิงก้าวหน้า

2.2.3.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)

บาโรว์ส และเคลสัน (มันฑาธา ธรรมบุศย์, 2549, น.42;อ้างอิงจาก Barrows; & Kelson. 2000) กล่าวว่า หลักสูตรจะประกอบด้วยปัญหาที่มีการออกแบบและเลือกสรรมาอย่างรอบคอบ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักใช้ยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม

กฤษยา ตันติผลาชีวะ (254, น. 78) ประเด็นปัญหาสำหรับการเรียนรู้สามารถกระตุ้นให้เกิดคำถามได้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและสาระที่ต้องเรียนตามหลักสูตรที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ข้อประเด็นปัญหาสำหรับผู้เรียนคือ ต้องเป็นปัญหาที่ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและระดับชั้นปีของนักเรียน การจัดการมีรูปแบบชัดเจน มีลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ไว้แล้ว

หลักสูตรที่สร้างขึ้นจะมีปัญหาเป็นแกนกลาง มีบทบาทในการเตรียมประสบการณ์ที่จะส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนให้ความรู้ด้วยตนเองและบูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ในโรงเรียนกับชีวิตจริงเข้าด้วยกัน เชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ สอดคล้องกับเนื้อหา/แนวคิดของหลักสูตร มีการสร้างความรู้ใหม่ บูรณาการระหว่างบทเรียน นำไปประยุกต์ใช้ได้ พิจารณาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดูจากมาตรฐานและตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับวิธีการการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทั้งทางด้านทักษะและกระบวนการเรียนรู้ จากนั้นจึงเลือกเนื้อหาสาระมากำหนดการสอน เช่น พิจารณาว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการค้นหาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น

ประเภทของหลักสูตรที่ใช้ในการเรียน โดยใช้ปัญหาเป็นหลักเป็นวิธีการจัดหลักสูตรให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น โดยอาศัยปัญหาจริงในการปฏิบัติการณ์ของวิชาชีพนั้นเป็นตัวแกนหลักสูตรที่สอนโดยใช้วิธีนี้เริ่มจากการให้ปัญหาที่เป็นสถานการณ์จริงแก่ผู้เรียน แทนที่การบรรยายให้ความรู้ของวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยผู้สอนหลักสูตรที่ใช้ PBL จึงสอนให้นักศึกษาแสวงหาความรู้และทักษะด้วยตนเอง โดยผ่านขั้นตอนการแก้ปัญหาที่จัดไว้ให้มีการใช้วัสดุการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีครูคอยให้คำปรึกษาแนะนำ

คุณภาพของโจทย์ปัญหา ต้องเลือกปัญหาที่พบบ่อยในสถานการณ์จริงและสร้างปัญหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปัญหาที่ดีจะต้องน่าสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถอภิปรายและเรียนลงไปในระดับลึกจนเข้าใจแนวคิดของปัญหามากกว่าการท่องจำ สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมของผู้เรียนกับข้อมูลใหม่

Duch, Groh, & Allen (2001) ศึกษาหลักสูตร เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ต่างๆอย่างละเอียดและสามารถนำความรู้ดังกล่าวไปจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางตามเป้าหมายการเรียนรู้ได้ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นทั้งวิธีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนในด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นวิธีการจัดหลักสูตรให้มีกิจกรรมการเรียนรู้โดยอาศัยปัญหาที่เป็นจริง

ในการปฏิบัติของวิชาชีพวิธีการเรียนการสอนและวิธีการประเมินผลโดยเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ มีหลักสำคัญในการจัดให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้กลไก 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based Learning)
  2. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed Learning)
  3. การเรียนรู้ในกลุ่มย่อย (Small Group Learning)
- 2.2.3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

ทิสนา แคมมณี (2534, น. 75-76) กล่าวว่า ผู้สอนต้องเตรียมกรณีตัวอย่างให้พร้อม ต้องมีสาระซึ่งจะช่วยทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง กรณีที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มี สถานการณ์ปัญหาชัดเจน ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียน หากไม่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ชัดแจ้ง ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ท้าทายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียน เป็นกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ ข่าว และเหตุการณ์รวมทั้งสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนต์ โทรทัศน์ เป็นได้กรณีที่ต้องการแล้ว ผู้สอนจะต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

เนื้อหาที่ใช้สอน โดยใช้กรณีศึกษานั้นสามารถสอนได้ในทุกเนื้อหา แต่ถ้าเป็นเรื่องราว เหตุการณ์ประจำวัน ข้อมูล ข่าวสารบ้านเมืองและความเป็นไปของโลกก็จะเหมาะกับวิชาภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ ศิลปะ วรรณคดี แต่ผู้สอนก็สามารถที่จะดัดแปลงหรือเลือกกรณีที่มาศึกษาได้กับทุกวิชา สามารถปรับปรุงเหตุการณ์เรื่องราวเหล่านั้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาทางจริยธรรมตรงกับวัยและระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน การจัดทำแบบประมวลรายวิชาโดยนำกรณีศึกษาแต่ละชนิดไปประกอบการสอนให้ครบตามเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.2.3.3 การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน (Project - Based Learning)

โครงการเรียนรู้ (PBL) เป็นการจัดกิจกรรมในหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานบนพื้นฐานของความท้าทายที่ซับซ้อน ด้วยคำถาม หรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน การตัดสินใจ ทำให้เกิดทักษะในการสอบสวน เรียนรู้จากประสบการณ์ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วยทักษะที่แสดงให้เห็นว่ามีหลายวิธีที่จะแก้ปัญหา และนำไปปรับใช้กับชีวิตของตนในโลกแห่งความเป็นจริง โดยครูเป็นเพียงผู้กำกับดูแลผลรวมของการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นหนึ่งในแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึก

ปฏิบัติจริง และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดการเรียนรู้โดยใช้
 โครงงานเป็นฐาน ยังเน้นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่เรียน ได้พัฒนาทักษะ
 ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้นความรู้ความคิดของบลูมทั้ง 6 ชั้น คือ ความรู้
 ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่าและการคิด
 สร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
 เป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่างๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีครูเป็น
 ผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน

2.2.3.4 การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

(Bonwell, 1991) นำวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการ
 จัดการเรียนรู้และกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
 ผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับครูสอน ดังนั้น AL จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง
 ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน การใช้รูปแบบ AL
 เพื่อให้ผู้เรียนระดับเริ่มต้นค้นพบความรู้ใหม่ด้วยตัวเองในหลักสูตรการศึกษาที่มีเวลาจำกัด จะทำ
 ให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในระดับพื้นฐานเท่าที่ควร และการไม่สามารถบรรลุ
 วัตถุประสงค์ในระดับแรกได้

2.2.3.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

ประเวศ วะสี (2555, น. 2) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นการบูร
 ณาการเชื่อมโยงกัน ขึ้นอยู่กับประเภทของหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนมี
 ความหลากหลายวัยและวุฒิ ชุมชนมีส่วนร่วมทั้งโรงเรียนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
 สถานศึกษาการจัดการศึกษาต้องตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครอง
 และชุมชนมากที่สุด

หลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดทำนโยบายและแผนดำเนินงาน
 การประเมินผล ระบบข้อมูลสารสนเทศ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การใช้ทรัพยากรอย่าง
 มีประสิทธิภาพ (วันชัย นัยตโมณฑ และไกร เกษทัน, 2543 , น. 2-3) ซึ่งการจัดการศึกษาแบบมี
 ส่วนร่วม (Community-Based Management : CBM) จึงเป็นแนวคิดใหม่ของการปฏิรูปการศึกษา
 ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 9 มาตรา 39 และมาตรา 40
 โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิด (Plan) ร่วมตัดสินใจ (Decision-Making) ร่วมทำ
 (Implementation) ร่วมประเมิน (Evaluation) และการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม (Management)

โดยใช้ชุมชนเป็นฐานด้วยการมีส่วนร่วมในการควบคุม การตัดสินใจ การวางแผน และการปฏิบัติในระดับโรงเรียน ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำแผนบูรณาการการจัดการเรียนรู้ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดผลประเมินผล ให้ให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน และศักยภาพของโรงเรียน บูรณาการกระบวนการการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน

เป็นการบูรณาการเชื่อมโยงกัน ขึ้นอยู่กับประเภทของหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนมีความหลากหลายวัยและวุฒิ ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการศึกษาต้องตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

การพัฒนาหลักสูตรมีสิ่งที่จะต้องกระทำเป็นประการแรก คือการกำหนดความมุ่งหมาย ในการกำหนดความมุ่งหมายจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยา ปรัชญา เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีซึ่งแวดล้อมตัวผู้เรียน และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาปัจจัยดังกล่าวจะได้นำมาใช้เป็นรากฐานในการเลือกเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จะนำเข้ามาบรรจุในหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่ได้กำหนดไว้ในความมุ่งหมาย

การพัฒนาหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จโดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันตามมติความต้องจำเป็นของแต่ละสถานศึกษา มีกิจกรรมร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งหมายถึงกระบวนการสร้างแผนหรือแนวทางในการจัดมวลงประสบการณ์ที่จัดทำโดยบุคคลหรือคณะบุคคลในระดับสถานศึกษาเพื่อใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้

สรุปการจัดหลักสูตรสถานศึกษาเชิงก้าวหน้า หมายถึง โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีทักษะการคิดอย่างมีวิจรณ์ญาณ ผู้เรียนสามารถบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการฝึกปฏิบัติจริง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน

ชั้นเรียน สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา

2.2.4 การจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.4.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)

รังสรรค์ ทองสุกนอก (2547, น.21-22) กำหนดและสร้างปัญหาที่สอดคล้องกับความคิดรวบยอดที่คาดหวังไว้ว่า ผู้เรียนควรจะเรียนรู้อะไร เมื่อครูเขียนปัญหาเสร็จแล้วครูลงดำเนินการเรียนรู้ตามขั้นตอนการเรียนรู้ด้วย เพื่อให้มองเห็นความเป็นไปได้ในการหาคำตอบ คำตอบที่ได้มีอะไรบ้าง มีวิธีใดบ้างที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหา ความรู้ใดบ้างที่เป็นฐานในการแก้ปัญหาและหาได้จากแหล่งข้อมูลใด นั่นคือครูสมมุติบทบาทเป็นผู้เรียน เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของปัญหาและสามารถช่วยให้มองเห็นภาพรวมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีการประเมินผล

- แผนการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
  1. กลุ่มสาระการเรียนรู้
  2. หน่วยการเรียนรู้
  3. เรื่อง
  4. ชั้น /ชม.
  5. เป้าหมายการเรียนรู้
  6. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด
  7. จุดประสงค์การเรียนรู้
    - ด้านความรู้
    - ด้านทักษะกระบวนการ
    - ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
    - ด้านสมรรถนะสำคัญ
  8. สาระสำคัญ
  9. สาระการเรียนรู้
  10. กระบวนการจัดการเรียนรู้
    - ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา
    - ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

- ชั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า
- ชั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้
- ชั้นที่ 5 สรุปและประเมินหาคำตอบ
- ชั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน

11. สื่อและแหล่งเรียนรู้
12. การวัดผลและประเมินผล
13. สรุปผลการสอน
  - ผลการสอน
  - ปัญหาและอุปสรรค
  - ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

กำหนดกรอบของปัญหา ได้แก่ การเลือกเนื้อหาสาระของการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อกำหนดขอบเขตที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรบ้างใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านเจตคติและด้านทักษะกระบวนการ และความคิดรวบยอดหรือหลักเกณฑ์พื้นฐานที่นักเรียนต้องเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ วางแผนผังการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะสอน โดยครูต้องหาความรู้ที่เชื่อมโยงกับเนื้อเรื่องในการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ คือมีการออกแบบกิจกรรมด้วยตนเอง ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับเด็ก ออกแบบกิจกรรมใช้สื่อให้ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ทันกับคำตอบของเด็ก และเชื่อมโยงกับสิ่งที่เด็กเรียนรู้ โดยเน้นออกแบบกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการรายวิชา

2.2.4.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

อุดมศิลป์ สำราญอาตม์ กล่าวว่า การวางแผนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาประกอบการสอน หมายถึง การจัดทำแบบประมวลรายวิชาโดยนำ กรณีศึกษาแต่ละชนิดไปประกอบการสอนให้ครบตามเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ การจัดทำประมวลรายวิชาต้องมีอะไรบ้าง

1. ต้องมีรหัส รายชื่อวิชา
2. จำนวนหน่วยกิตที่ได้รับ
3. สภาพรายวิชาเป็นชนิดใด
4. พื้นความรู้ที่เกี่ยวข้อง
5. คำอธิบายรายวิชา
6. วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนวิชานั้น

7. กิจกรรมการเรียนการสอน
8. สื่อการสอนที่ต้องใช้ประกอบ
9. วิธีการประมวลผล
10. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
11. อาจารย์ผู้ประสานงาน ถ้ามีการสอนเป็นทีม
12. คุณวุฒิผู้สอน / ผู้ประสานงาน
13. แผนการสอนแต่ละครั้ง
  - จำนวนครั้งต้องครบตามจำนวนชั่วโมง
  - เนื้อหาที่สอนแต่ละครั้ง
  - กิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้
14. เอกสารประกอบการสอน
15. หนังสืออ้างอิงอ่านประกอบ

2.2.4.3 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

ลัดดา ภูเกียรติ (2544, น. 361) ได้ให้ความเห็นว่า ในการเขียนแผนการทำโครงงานประกอบไปด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อโครงงาน เป็นปัญหาที่สนใจที่จะศึกษา สั้นกระชับ ชัดเจน
2. ชื่อผู้ทำโครงงาน
3. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน
4. ที่มาและความสำคัญของโครงงาน เป็นการอธิบายถึงความเป็นมาเกี่ยวกับปัญหาที่สนใจที่จะศึกษาว่ามีความเป็นมาอย่างไร หรือเหตุผลที่เลือกทำโครงงานนี้
5. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า เป็นการระบุความต้องการในการศึกษาหรือจุดประสงค์เฉพาะในการศึกษา ซึ่งอาจเขียนเป็นข้อ ๆ ต้องการศึกษารู้อะไรก็เขียนไปอย่างนั้น โดยเขียนให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะศึกษา เขียนให้ชัดเจน ไม่เยิ่นเย้อ
6. ขอบเขตของโครงงานที่จะทำการศึกษา เช่น เวลาที่ใช้ในการศึกษา ประชากร หรือตัวอย่างในการทดลองเป็นใคร มากจากไหน จำนวนเท่าใด เป็นต้น
7. สมมติฐานของการศึกษา ถ้าเป็นโครงงานทดลองมักจะมีคำตอบคาดเดาไว้ล่วงหน้า
8. วิธีดำเนินงานเป็นการอธิบายแนวทางการศึกษา ค้นคว้า และการออกแบบการทดลองตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นการดำเนินการ

9. ประโยชน์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับ เขียนให้ชัดเจนว่าเมื่อทำโครงการเรื่องดังกล่าวแล้วจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง

10. เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม เป็นการบอกให้ผู้อื่นได้ทราบว่าได้ศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งใดบ้าง หากสนใจที่จะทำโครงการในลักษณะดังกล่าวต่อไปก็สามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้จากแหล่งความรู้เหล่านั้น

2.2.4.4 การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

2.2.4.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

การวางแผนการสอนใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศนักศึกษา
2. แนะนำการศึกษา
3. จัดกระบวนการเรียนรู้
  - วิเคราะห์หลักสูตร
  - วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน
  - วิเคราะห์การจัดกระบวนการเรียนรู้
  - จัดทำแผนการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
4. วัดผลประเมินผลร่วมกับผู้เรียนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่สถานศึกษากำหนด
5. จัดทำผลการเรียนตามที่สถานศึกษากำหนด

สรุปการจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า หมายถึง ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะการคิด ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ไปเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมและนำไปปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหา การฝึกทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ โดยเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

2.2.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)

ดีไลเชิล (Delisle, 1997, p.26-36) ได้กำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานดังนี้

1. **ขั้นเชื่อมโยงปัญหา (Connecting with the problem)** เป็นขั้นตอนในการสร้างปัญหา เพราะในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้เรียนจะต้องมีความรู้สึกว่ายปัญหานั้นมีความสำคัญต่อตนเอง ครูควรเลือกหรือออกแบบปัญหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ดังนั้นในขั้นนี้ครูจะสำรวจประสบการณ์ ความสนใจ ของผู้เรียนแต่ละบุคคลก่อน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกหรือออกแบบปัญหา โดยครูอาจยกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นมาร่วมกันอภิปรายก่อน แล้วครูและนักเรียนช่วยกันสร้างปัญหาที่ผู้เรียนสนใจขึ้นมาเพื่อเป็นปัญหาสำหรับการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ประเด็นที่ครู ยกมานั้นจะต้องเป็นประเด็นที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในเนื้อหาวิชาและทักษะที่ต้องการให้นักเรียนได้รับด้วย

2. **ขั้นจัดโครงสร้าง (Setting up Structure)** ประกอบด้วย แนวความคิดต่อปัญหา (Ideas) ข้อเท็จจริงจากปัญหา (Facts) สิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม (Learning Issues) และแผนการเรียนรู้ (Action Plan) โดยเสนอเป็นรูปตารางเพื่อจะให้เห็นความสัมพันธ์กันแต่ละหัวข้อ

3. **ขั้นเข้าพบปัญหา (Visiting the Problem)** ในขั้นนี้ผู้เรียนจะใช้กระบวนการกลุ่มในการสำรวจปัญหาตามโครงสร้างของการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 คือนักเรียนในกลุ่มจะร่วมกันเสนอแนวคิดต่อปัญหา ว่ามีแนวทางเป็นไปได้หรือไม่ในการแก้ปัญหา จะแก้ปัญหานั้นด้วยวิธีใด ความรู้อะไรที่จะนำมาเป็นฐานของการแก้ปัญหาจากนั้นนักเรียนในกลุ่มจะร่วมกันอภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่โจทย์กำหนดมาให้ แล้วกำหนดสิ่งที่จะต้องกำหนดเพิ่มเติม เพื่อจะได้นำมาเป็นฐานความรู้ในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งกำหนดวิธีการหาความรู้ และแหล่งทรัพยากรของความรู้ด้วย ในแต่ละหัวข้อจะเขียนลงในตารางโดยเขียนเรียงเป็นข้อ ในข้อหนึ่ง ๆ จะเขียนแต่ละสดมภ์ให้สัมพันธ์กัน เมื่อกลุ่มกำหนดทุกหัวข้อเสร็จแล้วกลุ่มจะมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มไปศึกษาค้นคว้าตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วนำความรู้ที่ไปศึกษามารายงานต่อกลุ่ม ทำเช่นนี้เรื่อยๆ จนได้ความรู้เพียงพอสำหรับการแก้ปัญหาในขั้นนี้ผู้เรียนมีอิสระกำหนดในแต่ละหัวข้อ ครูเพียงแต่สังเกตและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น

4. **ขั้นเข้าพบปัญหาอีกครั้ง (Revisiting the Problem)** เมื่อกลุ่มได้ไปศึกษาความรู้ตามแผนการรู้แล้ว กลุ่มก็จะร่วมกันสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มานั้นว่าเพียงพอที่จะแก้ปัญหานั้นหรือไม่ถ้า

ความรู้ที่ได้มานั้นไม่เพียงพอ กลุ่มก็จะกำหนดสิ่งที่ต้องเรียนรู้เพิ่มเติม และแผนการเรียนรู้อีกครั้ง แล้วทำแผนการเรียนรู้จนกว่าจะได้ความรู้ที่สามารถนำไปแก้ปัญหาได้ ในขั้นตอนนี้ นักเรียนในกลุ่ม ต้องใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาตามแผนการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียน พัฒนาความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การพูด การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล

5. ขั้นผลิตผลงาน (Producing a Product or Performance) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาแก้ปัญหา หรือสร้างผลผลิตขั้นสุดท้ายของการเรียนรู้ และนำเสนอผลผลิตนั้นให้ชั้นเรียนได้ทราบผลด้วยกัน

6. ขั้นประเมินผลงานและแก้ปัญหา (Evaluating Performance and the Problem) ในการประเมินผลงานของนักเรียนทั้งครูและผู้เรียน จะมีความรับผิดชอบร่วมกัน ในการประเมิน จะประเมินด้านความรู้ ทักษะด้านความรู้ ได้แก่ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร และทักษะทางด้านสังคม ได้แก่การทำงานร่วมกันเป็นทีม นอกจากนี้ที่จะประเมินนักเรียนแล้วครูยังต้องประเมิน ปัญหาที่ใช้ในการเรียนรู้ด้วยว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.6-8)

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่ปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็นได้ และเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนจะต้องสามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้

ขั้นที่ 3 ขึ้นดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่เรียนรู้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนอย่างอิสระทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดองค์ความรู้และนำเสนอผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกกลุ่มรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาร่วมกันประเมินผลงาน

2.2.5.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกรณีศึกษานั้น (สุคนธ์ และคณะ, 2545) ได้นำเสนอขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียม ควรมีการแนะนำวิธีการศึกษากรณีให้ชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายหรือปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องพิจารณาการตอบคำถามหลังการอ่าน และแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสมกลุ่มละ 5-7 คน
2. ขั้นเสนอกรณีศึกษา ผู้สอนอาจมีการใช้สื่อประกอบ เช่น เอกสาร หรือ รูปภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนในขั้นวิเคราะห์
3. ขั้นวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายระดมพลังสมอง รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีศึกษา เพื่อตัดสินใจหาแนวทางแก้ปัญหาและสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกกลุ่ม (อาจมีตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายต่อชั้นเรียน หรือเป็นอภิปรายทั้งชั้นเรียนก็ได้)
4. ขั้นสรุป ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกับผู้สอนอภิปรายหาข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา และแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ซึ่งควรสอดคล้องกับหลักการทางวิทยาศาสตร์
5. ขั้นประเมิน สามารถประเมินได้จากการตอบปัญหา การสังเกตการร่วมสนทนา การรายงาน การตอบคำถามและการทำงานกลุ่มของผู้เรียน

สุพินดา สุวิธรรมา (2552, น. 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษามีขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเสนอกรณีศึกษา เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนเสนอกรณีศึกษาและประเด็นคำถามสำหรับผู้เรียนอภิปราย ซึ่งผู้สอนได้เตรียมไว้ วิธีการนำเสนอสามารถทำได้หลายวิธี เช่น พิมพ์เป็นเอกสารแจกให้อ่าน เล่ากรณีตัวอย่างให้ฟัง หรือ นำเสนอโดยใช้สื่อ เช่น วิดิทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น ผู้สอนอาจใช้กรณีตัวอย่างที่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงก็ได้ แต่กรณีนี้ผู้สอนต้องมีความชำนาญในการวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง และตั้งประเด็นคำถามสำหรับการค้นหาคำตอบและการอภิปรายได้รวดเร็ว
2. ขั้นการศึกษากรณีศึกษาหรือกรณีตัวอย่างและการอภิปราย โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม ให้ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษาหรือกรณีตัวอย่าง โดยให้เวลาในการศึกษาอย่างเพียงพอ ให้สมาชิกหาคำตอบตามประเด็นคำถามที่ครูกำหนดไว้ผู้เรียนแต่ละคนควรมีคำตอบ ตามประเด็นคำถามเตรียมไว้เพื่ออภิปราย สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถาม

เพื่อให้ได้ข้อสรุปของกลุ่มย่อย แล้วนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อนึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา หรือกรณีตัวอย่างนี้มีได้มุ่งที่คำตอบใดคำตอบหนึ่ง คำถามสำหรับการอภิปรายนี้จึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขวางขึ้น ดังนั้นการอภิปรายจึงควรมุ่งประเด็นไปที่เหตุผลหรือที่มาของความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

3. ขึ้นสรุปผลการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ ปัญหา มุมมอง และวิธีแก้ ปัญหาของผู้เรียนและสรุปสาระสำคัญหรือข้อคิดที่ได้จากการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การทำแบบทดสอบ การตรวจผลงาน การสังเกตการณ์เข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน เป็นต้น

2.2.5.3 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานนั้น มีกระบวนการและขั้นตอนแตกต่างกันไปตามแต่ละทฤษฎี ซึ่งในกลุ่มมีการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานฉบับนี้ ขอนำเสนอ 3 แนวคิดที่ถูกพิจารณาแล้วเหมาะสมกับบริบทของเมืองไทย คือ 1) การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (2550) 2) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามโมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL ของ วิจารย์ พานิช (2555) และ 3) การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน : จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ของ คุณฤๅ โยเหลาและคณะ (2557) ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขึ้นนำเสนอ หมายถึง ขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาไปความรู้ กำหนดสถานการณ์ สถานการณ์ เล่นเกม ดูรูปภาพ หรือผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน เช่น สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนของโครงงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนรู้

2. ขึ้นวางแผน หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหาข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

3. **ขั้นปฏิบัติ** หมายถึง ขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน

4. **ขั้นประเมินผล** หมายถึง ขั้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมกันประเมิน

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงาน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ

แนวคิดที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนรู้ ตามโมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL ของ วิจารย์ พาณิช (2555, น. 71-75) ซึ่งแนวคิดนี้ มีความเชื่อว่า หากต้องการให้การเรียนรู้มีพลังและฝังในตัวผู้เรียนได้ ต้องเป็นการเรียนรู้ที่เรียนโดยการลงมือทำเป็นโครงการ (Project) ร่วมมือกันทำเป็นทีม และทำกับปัญหาที่มีอยู่ในชีวิตจริง ซึ่ง ส่วนของ วงล้อ แต่ละชั้น ได้แก่ Define, Plan, Do, Review และ Presentation

1. **Define** คือ ขั้นตอนการทำให้สมาชิกของทีมงาน ร่วมทั้งครูด้วยความชัดเจนร่วมกันว่า คำถาม ปัญหา ประเด็น ความท้าทายของโครงการคืออะไร และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ อะไร

2. **Plan** คือ การวางแผนการทำงานในโครงการ ครูก็ต้องวางแผน กำหนดทางหนีทีไล่ ในการทำหน้าที่โค้ช รวมทั้งเตรียมเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำโครงการของนักเรียน และที่สำคัญ เตรียมคำถามไว้ถามทีมงานเพื่อกระตุ้นให้คิดถึงประเด็นสำคัญบางประเด็นที่นักเรียนมองข้าม โดยถือหลักว่าครูต้องไม่เข้าไปช่วยเหลือจนทีมงานขาดโอกาสคิดเองแก้ปัญหาเอง นักเรียนที่เป็นทีมงานก็ต้องวางแผนงานของตน แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ การประชุมพบปะ

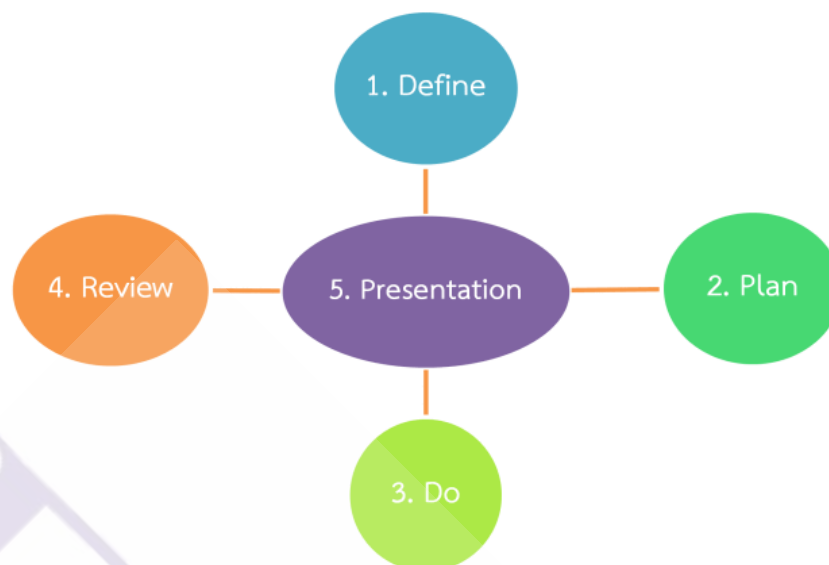
ระหว่างทีมงาน การแลกเปลี่ยนข้อค้นพบแลกเปลี่ยนคำถาม แลกเปลี่ยนวิธีการ ยิ่งทำความเข้าใจร่วมกันไว้ชัดเจนเพียงใด งานในขั้น Do ก็จะสะดวกเลื่อนไหลดีเพียงนั้น

3. Do คือ การลงมือทำมักจะพบปัญหาที่ไม่คาดคิดเสมอ นักเรียนจึงจะได้เรียนรู้ทักษะในการแก้ปัญหา การประสานงาน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การจัดการความขัดแย้ง ทักษะในการทำงานภายใต้ทรัพยากรจำกัด ทักษะในการค้นหาความรู้เพิ่มเติมทักษะในการทำงานในสภาพที่ทีมงานมีความแตกต่างหลากหลาย ทักษะการทำงานในสภาพกดดัน ทักษะในการบันทึกผลงาน ทักษะในการวิเคราะห์ผลและแลกเปลี่ยนข้อวิเคราะห์กับเพื่อนร่วมทีม เป็นต้น

4. Review คือ การที่ทีมนักเรียนจะทบทวนการเรียนรู้ ที่ไม่ใช่แค่ทบทวนว่า โครงการได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ แต่จะต้องเน้นทบทวนว่างานหรือกิจกรรม หรือพฤติกรรมแต่ละขั้นตอนได้ให้บทเรียนอะไรบ้าง เอาทั้งขั้นตอนที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลวมาทำความเข้าใจ และกำหนดวิธีทำงานใหม่ที่ถูกต้องเหมาะสมรวมทั้งเอาเหตุการณ์ระทึกใจ หรือเหตุการณ์ที่ภาคภูมิใจ ประทับใจ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ขั้นตอนนี้เป็น การเรียนรู้แบบทบทวนไตร่ตรอง (reflection) หรือในภาษา KM เรียกว่า AAR (After Action Review)

5. Presentation คือ การนำเสนอโครงการต่อชั้นเรียน เป็นขั้นตอนที่ให้การเรียนรู้ทักษะอีกชุดหนึ่ง ต่อเนื่องกับขั้นตอน Review เป็นขั้นตอนที่ทำให้เกิดการทบทวนขั้นตอนของงานและการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างเข้มข้น แล้วเอามานำเสนอในรูปแบบที่เร้าใจ ให้อารมณ์และให้ความรู้ (ปัญญา) ทีมงานของนักเรียนอาจสร้างนวัตกรรมในการนำเสนอก็ได้ โดยอาจเขียนเป็นรายงาน และนำเสนอเป็นการรายงานหน้าชั้น มีเพาเวอร์พอยท์ (Power Point) ประกอบ หรือจัดทำวีดิทัศน์นำเสนอ หรือนำเสนอเป็นละคร เป็นต้น

ภาพที่ 2.3 โมเดล จักรยานแห่งการเรียนรู้แบบ PBL

แนวคิดที่ 3 การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน ที่ปรับจากการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน : จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย ของ คุณฉวี โยเหลาและคณะ (2557) โดยมีทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานก่อนการเรียนรู้ เนื่องจากการทำโครงงานมีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนและรัดกุม ดังนั้นนักเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงงานไว้เป็นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติขณะทำงานโครงงานจริง ในขั้นแสวงหาความรู้

2. ขั้นกระตุ้นความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจ ใฝ่รู้ ถึงความสนุกสนานในการทำโครงงานหรือกิจกรรมร่วมกัน โดยกิจกรรมนี้อาจเป็นกิจกรรมที่ครูกำหนดขึ้น หรืออาจเป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจต้องการจะทำอยู่แล้ว ทั้งนี้ในการกระตุ้นของครูจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอจากกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ หรือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3. ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันแสวงหาความรู้ ใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยนักเรียนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง

โดยระดมความคิดและหารือ แบ่งหน้าที่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน หลังจากที่ได้ทราบหัวข้อสิ่ง
ที่ตนเองต้องเรียนรู้ในภาคเรียนนั้นๆ เรียบร้อยแล้ว

4. ขั้นแสวงหาความรู้ ในขั้นแสวงหาความรู้มีแนวทางปฏิบัติสำหรับนักเรียนในการทำ
กิจกรรม ดังนี้

- นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงการ ตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ
- นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนตามข้อตกลงของกลุ่ม พร้อมทั้งร่วมมือกันปฏิบัติ

กิจกรรม โดยขอคำปรึกษาจากครูเป็นระยะเมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหาเกิดขึ้น

- นักเรียนร่วมกันเขียนรูปเล่ม สรุปรายงานจากโครงการที่ตนปฏิบัติ

5. ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ครูให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม โดยครูใช้
คำถาม ถามนักเรียนนำไปสู่การสรุปสิ่งที่เรียนรู้

6. ขั้นนำเสนอผลงาน ครูให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ โดยครูออกแบบกิจกรรม
หรือจัดเวลาให้นักเรียนได้เสนอสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้ เพื่อให้เพื่อนร่วมชั้น และนักเรียนอื่นๆ ใน
โรงเรียน ได้ชมผลงานและเรียนรู้กิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติในการทำโครงการ

ประเภทของโครงการเมื่อแบ่งตามลักษณะของกิจกรรมในการทำโครงการ สามารถ
แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 4 ประเภท ได้แก่

1. โครงการประเภทสำรวจ (Survey Research Project) จะเป็นโครงการในลักษณะที่
ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทำโครงการ โดยการตั้งประเด็นปัญหา ทำการศึกษาเอกสารข้อมูลต่างๆ
กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา สามารถทำงานแบบรายบุคคลหรือแบบร่วมมือกันเป็นกลุ่ม จากนั้นจัดทำ
เครื่องมือในการสำรวจในลักษณะแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ หรืออื่นๆ
เพื่อเก็บข้อมูลที่ต้องการศึกษา นำมาสรุปเป็นรายงานหรือเขียนเป็นการวิจัยที่ได้จากผลการสำรวจ
เช่น โครงการการสำรวจผู้สูงอายุในชุมชนรอบโรงเรียน โครงการศึกษาเด็กสายตาสั้นในโรงเรียน
 ฯลฯ

2. โครงการประเภททดลอง (Experimental Research Project) เป็นการใช้กระบวนการ
ทางวิทยาศาสตร์เริ่มจากการศึกษาปัญหา ผู้เรียนจัดกลุ่มกันศึกษาปัญหาแล้วนำมากำหนดเป็น
โครงการ จัดทำเครื่องมือเพื่อใช้ทำการทดสอบและทดลองกับพืชพรรณ สัตว์ และสิ่งของต่างๆ
จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดลอง

3. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ (Development Research Project) เป็นการใช้ความคิด
สร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้สอนกำหนดเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ต้องการ

สร้าง มีการออกแบบและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ขึ้นมาเป็นรูปร่าง มีการทดสอบและทดลองใช้งาน สิ่งประดิษฐ์นั้นสามารถใช้งานได้ นำไปใช้งานจริงและปรับปรุงแก้ไขจนได้สิ่งประดิษฐ์ที่สมบูรณ์ เขียนเป็นรายงานการพัฒนาหรือการวิจัยและพัฒนาเชิงนวัตกรรมได้ เช่น โครงการหุ่นยนต์แบบแมงมุม โครงการเครื่องตัดหญ้าใบพัดเส้นลวด ฯลฯ

4. โครงการประเภททฤษฎี (Theoretical Research Project) เป็นโครงการที่จัดทำขึ้นในลักษณะการสร้างหลักการ ที่กำหนดวิธีการ รูปแบบ และขั้นตอนตลอดจนเงื่อนไขในการปฏิบัติในเชิงทฤษฎี แนวคิด หลักการโดยวิเคราะห์สูตร กฎเกณฑ์ ข้อบังคับใหม่ๆ ที่ไม่เคยเกิดขึ้น หรือประยุกต์หลักการทฤษฎีใหม่ๆ โดยสร้างขึ้นมาเป็นแบบจำลอง สูตรการคำนวณ แผนธุรกิจ นำเสนอในรูปแบบของโครงการ แผนภูมิ แผนผัง วงจร มีลักษณะเป็นนามธรรมที่ใช้วิธีการคิดขั้นสูง เป็นสิ่งใหม่ที่ปรับปรุงประยุกต์มาจากแนวคิดเดิมแล้วอธิบายด้วยวิธีใหม่ๆ เช่น โครงการคำนวณจุดคุ้มทุนของร้านสะดวกซื้อ โครงการแบบจำลองบ้านประหยัดพลังงาน ฯลฯ

ภาพที่ 2.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงการเป็นฐาน
(ปรับปรุงจาก คู่มือ โยเหลาและคณะ, 2557: 20-23)

ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐานเป็น 6 ขั้นตอน (ไพฑูริย์ นันตะสูคนธ์ และวัลลภา อยู่ทอง, 2557) ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อม ผู้สอนจัดเตรียมขอบเขตของ โครงงาน แหล่งข้อมูล และคำถามนำ โดยระบุในแผนการจัดการเรียนรู้
2. การกำหนดและเลือกหัวข้อ กลุ่มผู้เรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อที่จะทำเป็น โครงงาน ศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละหัวข้อเพื่อเลือกโครงงานที่จะจัดทำ นำเสนอผู้สอนให้ความเห็นชอบ
3. การเขียนเค้าโครงของโครงงาน ผู้เรียนศึกษาขอบเขตโครงงาน แหล่งข้อมูล ตลอดจนค้นหาแหล่งข้อมูล แล้วร่วมวางแผนการจัดทำ โครงงาน โดยระบุกิจกรรมในแต่ละ ขั้นตอน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ภาระงานของสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินงาน
4. การปฏิบัติโครงงาน สมาชิกในกลุ่มร่วมดำเนินงานตามแผนงานและหน้าที่ รับผิดชอบ ด้วยการบูรณาการความรู้ ทักษะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และค้นหาความรู้ใหม่ โดยมี ผู้สอนคอยให้คำปรึกษาและหรือร่วมแก้ปัญหาไปพร้อมกับผู้เรียน
5. การนำเสนอผลงาน ผู้เรียนสรุปผลการดำเนินงาน จัดทำรายงานและนำเสนอผลงาน กิจกรรมของโครงงาน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม
6. การประเมินผล ผู้สอนประเมินผลโครงงานอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง ทั้งความรู้ กระบวนการ ผลงาน และพฤติกรรมของ ผู้เรียน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, น. 119 - 120) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานเป็นฐาน ไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขึ้นนำเสนอเป็นขั้นที่ครูเสนอเหตุการณ์หรือสถานการณ์ให้นักเรียนเกิดความ ต้องการที่จะวางแผนในการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง
2. ขึ้นกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นขั้นที่นักเรียนทำการเลือกปัญหาและตั้งจุดมุ่งหมายใน การศึกษา โดยการทำงานเป็นกลุ่ม
3. ขึ้นวางแผน เป็นขั้นที่นักเรียนภายในกลุ่มช่วยกันวางแผนว่าจะดำเนินการอย่างไรจึง จะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้
4. ขึ้นการดำเนินงาน เป็นขั้นที่ทำตามแผนที่วางไว้ของแต่ละกลุ่ม
5. ขึ้นประเมินผล เป็นขั้นที่นักเรียนเป็นผู้ประเมินว่างานที่นักเรียนทำนั้นบรรลุ จุดมุ่งหมายหรือไม่ และงานที่ทำนั้นมีประโยชน์อย่างไร

6. ขั้นติดตามผล เป็นขั้นการติดตามผลของโครงการต่อไปเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2.2.5.4 การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน McKinney (2008) ได้เสนอรูปแบบกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดคน เดียว 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดกลุ่มๆ ละ 3-6 คน
3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และ พิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา
4. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล
5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม
6. การเรียนรู้แบบโต้วาที (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จาก ประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม
7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียน รู้มาแล้ว
8. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียน เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้หรืออาจเรียกว่า การสอนแบบโครงการ (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการ ศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูล สารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ สามารถใช้ได้กับ ผู้เรียนทุกระดับ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้เป็นรายบุคคล เรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ โดยกระบวนการจัดการเรียน การสอนในรูปแบบนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และการเรียนรู้สูงสุด ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบูรณาการข้อมูล ข่าวสารซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบททวนของผู้เรียน

2.2.5.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

- กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีดังนี้

1. มีความทันสมัย
2. เน้นการมีส่วนร่วม
3. เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง
4. ผู้เรียนคิด และหาคำตอบด้วยตนเอง
5. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล การเผชิญสถานการณ์จริงและฝึกกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรง ความสามารถของรายบุคคล โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนคอยให้คำปรึกษาและแก้ปัญหา ร่วมกับผู้เรียน

2.2.6 การใช้แหล่งการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

2.2.6.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)

มณฑรา ธรรมบุศย์, 2549 ศึกษาจากตำราเอกสารทางวิชาการ สัมภาษณ์ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ ของผู้เรียนด้วย

ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากทรัพยากรการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หนังสือ ตำราวารสาร สื่อการเรียนการสอนต่างๆ การศึกษาในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต หรือปรึกษาผู้รู้ในเนื้อหาเฉพาะ เป็นต้น พร้อมทั้งประเมินความถูกต้องโดยประเมิน แหล่งข้อมูล ความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูล เลือกนำความรู้ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงว่าตรงประเด็น เพียงพอที่จะแก้ปัญหาอย่างไรหาประเด็นความรู้เพิ่มเติม ถ้าจำเป็นสรุป เตรียมสื่อ เลือกวิธีนำเสนอ ผลงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ขึ้นการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อทดสอบสมมติฐาน และหาข้อสรุปของปัญหาทำให้สามารถ วิเคราะห์ปัญหาได้ชัดเจนมากขึ้น โดยให้นักเรียนตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา จากนั้น รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กับปัญหา เพื่อนำมาสู่การนำเสนอทางออกของปัญหาการ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีความเชื่อถือและความถูกต้องของเนื้อหา

2.2.6.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

ทิสนา แคมมณี (2534, น. 75-76) ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้ เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณี ตัวอย่างก็ได้ วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่นการพิมพ์เป็นข้อมูลมา ให้ผู้เรียนอ่าน การเล่ากรณี ตัวอย่างให้ฟัง หรือนำเสนอโดยใช้สื่อ เล่น สไลด์ วิดิทัศน์ ภาพยนตร์ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็น ละครหรือบทบาทสมมุติก็ได้

สุพินดา สุวิธรรมา (2552, น. 1) สื่อการสอนเมื่อสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างจะใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น วิดิทัศน์ หนังสือพิมพ์ รูปภาพ กราฟฟิก หรือบทบาทสมมุติ เป็นต้น ในการนำเสนอกรณีตัวอย่างจะใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น วิดิทัศน์ หนังสือพิมพ์ รูปภาพ ฯลฯ

2.2.6.3 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

แหล่งการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มีดังนี้

1. การเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญ (Learning with Expert) หรือคุณครูบางหัวข้อเรื่องอาจเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญหรือคุณครูที่มีความรู้ความสามารถในหัวข้อเรื่องนั้นๆ ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ตรงจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีความชำนาญหรือมีความรอบรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ

2. การเรียนรู้นอกสถานที่ (Field Trip) การออกไปเรียนรู้นอกสถานที่ที่มีความสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องโครงงาน ทำให้ผู้เรียนสัมผัสกับบรรยากาศของสภาพแวดล้อมจริงทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ต่อไป

3. แหล่งข้อมูล ตลอดจนค้นหาแหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสมาชิกในกลุ่มเพื่อพยายามตอบคำถามนำที่ผู้สอนได้ตั้งไว้ ผ่านเครื่องมือติดต่อสื่อสารแบบไม่ประสานเวลาต่างๆ เช่น group discussion board, wiki หรือเครื่องมือติดต่อสื่อสารแบบประสานเวลาต่างๆ เช่น chat, web conference แล้วศึกษาโครงงานอย่างคร่าวๆ ถึงความเป็นไปได้ในกา

2.2.6.4. การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

แหล่งการเรียนรู้แบบกิจกรรม มีดังนี้

ทรัพยากรการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นแหล่งข้อมูลหรือความรู้ที่สำคัญ การเตรียมและจัดหาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.2.6.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

การประสานงานภาคีเครือข่ายการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนนั้นๆ และชุมชนอื่น ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กร มูลนิธิ สถานประกอบการ ฯลฯ ให้ทุกภาคส่วนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลาย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมีการแบ่งแยกตามลักษณะได้ 6 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถด้านต่างๆที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ด้วยรูปแบบวิธีต่างๆที่ตนเองอยู่ ให้ผู้สนใจ หรือผู้ต้องการเรียนรู้ เช่น ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ผู้อาวุโสที่มีประสบการณ์มามาก หรืออาจเป็นบุคคลที่ได้รับการ

แต่งตั้งเป็นทางการ มีบทบาทสถานะทางสังคม หรืออาจเป็นบุคคลที่เป็นโดยการงานอาชีพ หรือบุคคลที่เป็นโดยความสามารถเฉพาะตัวหรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นภูมิปัญญา

2. แหล่งเรียนรู้ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ เช่น ดิน น้ำ อากาศ พืช สัตว์ ต้นไม้ แร่ธาตุ ทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้ อาจถูกจัดให้เป็นอุทยาน วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สวนพฤกษศาสตร์ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น

3. แหล่งเรียนรู้ประเภทวัสดุและสถานที่ ได้แก่ อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งต่างๆที่ประชาชนสามารถศึกษาหาความรู้ให้ได้มาซึ่งคำตอบ หรือสิ่งที่ต้องการเห็น ได้ยิน สัมผัส เช่น ห้องสมุด ศาสนสถาน ศูนย์การเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์ สถานประกอบการ ตลาด นิทรรศการ สถานที่ทางประวัติศาสตร์ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ต่างๆ

4. แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ ได้แก่ สิ่งที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้สารสนเทศ ให้ถึงกัน โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น กาย และใจ แหล่งเรียนรู้ประเภทนี้ ทำให้ขบวนการเรียนรู้เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพสูง ทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ

5. แหล่งเรียนรู้ประเภทเทคนิค สิ่งประดิษฐ์คิดค้น ได้แก่ สิ่งที่แสดงถึงความก้าวหน้าทางนวัตกรรมเทคโนโลยีด้านต่างๆที่ได้มีการประดิษฐ์คิดค้น หรือพัฒนาปรับปรุงขึ้นมา ให้มนุษย์ได้เรียนรู้ถึงความก้าวหน้า เกิดจินตนาการ แรงบันดาลใจ

6. แหล่งเรียนรู้ประเภทกิจกรรม ได้แก่ การปฏิบัติการด้านประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนการปฏิบัติการ ความเคลื่อนไหว เพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงพัฒนาสภาพต่างๆในท้องถิ่น การที่มนุษย์เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การรณรงค์ป้องกันยาเสพติด การส่งเสริมการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย การรณรงค์ความปลอดภัยของเด็กและสตรีในท้องถิ่น

สรุปการใช้แหล่งการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า คือ หมายถึง ครูผู้สอนมีการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จะต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เนื้อหาที่มีความเชื่อถือและถูกต้อง สามารถนำข้อมูลมาแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล

2.2.7 การจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีเชิงก้าวหน้า

2.2.7.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)

Bridges (1992) การจัดการเรียนรู้แบบ PBL กับเทคโนโลยีร่วมสมัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การนำเสนอปัญหา

1.1 เริ่มต้นชั้นเรียนโดยการแนะนำตัวสมาชิก เตรียมตัว ผู้เรียน แนะนำบทเรียน วิธีการเรียนและจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน

1.2 ระบุและเปิดประเด็นนำเสนอสถานการณ์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหา สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้คือ แบ่งกลุ่มย่อยบนเว็บ อภิปรายกลุ่มบนเว็บ ศึกษาโจทย์สถานการณ์บนเว็บ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถามตอบ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน โดยใช้ห้องสนทนา (Chat room) สื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) หรือการประชุมทางไกล (Video Conference) ตั้งกระทู้ถามตอบโดยใช้กระดานเสวนา (Webboard) หรือเว็บบล็อก (Weblog /Content Sharing)

2. การวางแผนการแก้ปัญหา

2.1 ระดมสมอง (Brain storming)

2.2 ร่วมอภิปรายเพื่อสร้างสมมติฐานและจัดลำดับสมมติฐาน

2.3 จัดลำดับความสำคัญ ความเป็นไปได้และกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้คือ ระดมสมอง (brainstorm) อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มบนเว็บ โดยใช้ห้องสนทนา (Chat room) สื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) หรือการประชุมทางไกล (Video Conference) ตั้งกระทู้ถามตอบโดยใช้กระดานเสวนา (Webboard) หรือเว็บบล็อก (Weblog /Content Sharing) และบันทึกผลการเรียนรู้ในแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) ใน Google Doc ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail)

3. การดำเนินการแก้ปัญหา

3.1 กำหนดภาระงานให้สมาชิกในกลุ่ม โดยมอบหมายตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ให้ศึกษาค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 สมาชิกอภิปราย เสนอข้อมูลที่ค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อสรุปข้อมูล และตัดสินใจเลือกคำตอบ กำหนดกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้คือ สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งสืบค้นความรู้

บนอินเทอร์เน็ต Learning resource center : โดยใช้โปรแกรมค้นหา (Search engine) เชื่อมโยงไปเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง (web link/web bookmark) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ e-Journal หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ e-Book รวมทั้งมีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มบนเว็บ โดยใช้ห้องสนทนา (Chat room) สื่อสังคมออนไลน์ (Online Social Media) หรือการประชุมทางไกล (Video Conference) ตั้งกระทู้ถามตอบโดยใช้กระดานเสวนา (Webboard) หรือเว็บบล็อก (Weblog /Content Sharing)

4. ขั้นการสรุปหลักการ แนวคิดที่ได้จากการแก้ปัญหา

4.1 การสรุปหลักการ แนวคิดที่ได้จากการแก้ปัญหา สรุปการเรียนรู้ หลักการ และแนวคิดจากการศึกษาในสถานการณ์ปัญหาที่ได้แก้ไข

4.2 นำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ตัวแทนกลุ่มเป็นผู้สรุปผลการเรียนรู้ เพื่อนำเสนอขั้นตอนการแก้ปัญหาจากปัญหาที่กลุ่มได้รับมอบหมาย โดยเป็นการนำเสนอในห้องเรียนหรือผ่านทางเทคโนโลยีก็ได้ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ คือนำเสนอหลักการ แนวคิดในบันทึกผลการเรียนรู้ในแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Portfolio) ใน Google Doc ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail)

5. การประเมินพฤติกรรมการทำงาน กิจกรรมกลุ่มและกระบวนการกลุ่ม สำหรับการวัดและการประเมินผลในแต่ละขั้นตอนจะเป็นการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ติดตามผลการเรียนรู้ได้จากระบบ Weblog แฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Portfolio) ใน Google Doc ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) ทั้งการวิเคราะห์ปัญหา การศึกษาค้นคว้า การทดสอบ การทำงานร่วมกัน และการติดตามพฤติกรรมกรเรียนตลอดเวลา

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบ PBL เป็นความสามารถที่ถือว่าเป็นศักยภาพทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ในการเรียนการสอนจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน รวมถึงทักษะการสืบค้นข้อมูล การสรุปข้อมูล โดยในขั้นเริ่มต้นผู้สอนควรกำหนดปัญหาหรือสถานการณ์ให้เหมาะสมกับวัยและความรู้พื้นฐานของผู้เรียนและเมื่อผู้เรียนผ่านกระบวนการแก้ปัญหาในขั้นต้นได้แล้วสถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ จะเพิ่มระดับความยากและซับซ้อนขึ้น อย่างไรก็ตามหากจัดกิจกรรมโดยให้มีการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มศักยภาพของการเรียนรู้ได้มากขึ้น ทั้งนี้การเรียนเป็นกลุ่มในลักษณะร่วมมือกันเรียนรู้ย่อมทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยกันและแบ่งปันความคิดเห็น การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบ PBL ผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าเพื่อหาคำตอบไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ การเรียนรู้

ด้วยตนเองเพื่อสืบเสาะหาคำตอบในการแก้ปัญหาและบันทึกผลการสืบค้นหรือสะท้อนผลการเรียนรู้เมื่อพิจารณาถึงการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะพบว่ามียุทธศาสตร์มากมายที่สนับสนุน เช่น การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนแบ่งปันความคิดเห็น ซึ่งเปิดโอกาสให้สามารถตั้งกระทู้หรือหัวข้อประเด็นให้ผู้ที่สนใจมีส่วนร่วมอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเสนอแนวทางการแก้ปัญหา ซึ่งถือเป็นสื่อกลางเพื่อการสื่อสารที่จะพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

1. เทคโนโลยีที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และส่งข่าวสาร เช่น ห้องสนทนา (Chat Room) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) กระดานข่าว (Webboard) บล็อก (web blog) และ Computer Conference

2. เทคโนโลยีที่ใช้ในการสืบค้น สืบเสาะข้อมูล เช่น เวลด์ ไซด์ เว็บบ (www.) Search Engine Video on Demand หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์หรือห้องสมุดเสมือน (e-Library หรือ Virtual Library)

2.2.7.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา มีดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษาด้วยการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง

2. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Chatroom, Facebook, Twitter, Youtube, Blogs, Wikipedia และ Webboard เข้ามาช่วยในการเรียนรู้ร่วมกันสามารถเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสาร และสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ใช้ในการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอนได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

2.2.7.3 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถเพิ่มความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของนักศึกษาได้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือกระบวนการอื่นที่เป็นระบบ ภายใต้อำนาจแนะนำ ความช่วยเหลือจากผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ เริ่มตั้งแต่เลือกเรื่องที่จะศึกษา การวางแผน การดำเนินงานตามขั้นตอนตลอดจนการนำเสนอผลงาน ซึ่งในการจัดทำโครงงานนั้นสามารถทำได้ทุกระดับชั้น อาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

2.2.7.4 การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน จะเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบของการบูรณาการศาสตร์ ที่มีแนวคิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่การเรียนรู้จะมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ และท้าทาย นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ถือได้ว่าเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้เข้าสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้กิจกรรมกลุ่ม หรือการศึกษาด้วยตนเอง สามารถเกิดการบูรณาการข้ามศาสตร์การเรียนรู้ได้ เรียกว่า “สหวิทยาการ” เป็นการประยุกต์หลากหลายสาขาวิชา เข้าด้วยกันทำให้เด็กไม่ได้รู้เพียงด้านเดียว

2.2.7.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นการจัดการศึกษาที่สร้างให้นักศึกษามีวัฒนธรรมของการสืบค้นความรู้ร่วมกัน สร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยสถานศึกษามีนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ นักศึกษาเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เอง สะท้อนคิด การปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน (reflective practitioners) ที่ตนเองพบว่ามีปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ และต้องการสืบค้น ส่งเสริมให้ใช้สื่อใหม่ ๆ เทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรม

สรุปการจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยีเชิงก้าวหน้า หมายถึง การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติได้ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาทักษะความคิดของผู้เรียน ทักษะการสืบค้นข้อมูล การสรุปข้อมูล และสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

2.2.8 การนิเทศการเรียนการสอนเชิงก้าวหน้า

ประเภทการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้ามีการการนิเทศการเรียนการสอนเชิงก้าวหน้า ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)
2. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)
3. การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)
4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

การนิเทศการเรียนรู้ของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้ามีดังนี้

1. การนิเทศแบบชี้แนะ (coaching)
2. การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Mentoring)
3. การนิเทศแบบกัลยาณมิตร

การนิเทศแบบกัลยาณมิตรจึงเป็นการพัฒนาครูในลักษณะของ INN ซึ่งเป็นสูตรของศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสีคือ information/ node/ network

1. การพัฒนา information คือ พัฒนาความรู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ให้แก่ครู
2. การสร้าง node คือ จุดที่จะกระจายความรู้ความสามารถต่อจากเรา ในโรงเรียนของตนเองต้องมี node ที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของตนเอง เช่น กลุ่มครูที่ชำนาญในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งจะกระจายการปฏิบัติการเรียนรู้ภายในโรงเรียนต่อไป

3. การสร้าง network คือ การขยายเครือข่ายของเราออกไปให้มาก ถ้าเราใช้สูตร INN ของคุณหมอประเวศ ก็จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่รวมศูนย์อยู่ที่ตนเอง แต่กระจายลักษณะการนิเทศออกไปสู่กลุ่มต่างๆ ในโรงเรียนและครอบคลุมครูทั้งโรงเรียน

กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างศรัทธา ได้แก่ การสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญ การให้ความรู้ความเข้าใจว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงการไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก
2. ให้ความรู้ ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ให้เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงการสามารถปฏิบัติและทำได้จริง
3. ร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติไปควบคู่กับการร่วมคิด แก้ไขปัญหาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
4. ติดตามประเมินผล นำผลการนิเทศไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
5. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

ศาสตราจารย์ Allan A. Glatthorn.1984 (อ้างถึงใน วิชาเร่าเรียนดี ,2545, น.137-150)

การนิเทศแบบพัฒนาตนเอง (Self – Directed Development) เป็นกระบวนการนิเทศที่ครูทำงานโดยอิสระ เป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ด้วยการวางแผนเพื่อพัฒนาวิชาชีพการสอนของตน และดำเนินตามโครงการที่วางไว้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย วิธีการในการพัฒนาตนเอง แหล่งทรัพยากรที่ต้องการ วิธีการประเมินผลและความช่วยเหลือจากผู้บริหารที่ครูต้องการ

สรุปการนิเทศการเรียนการสอนเชิงก้าวหน้า หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียนทำหน้าที่นิเทศ การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูทำงานโดยอิสระ การนิเทศการเรียนการเป็นการพัฒนาตนเองและ ได้รับการช่วยเหลือจากผู้บริหาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาคำความรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริม ทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

2.2.9 การวัดและประเมินผลเชิงก้าวหน้า

2.2.9.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Learning)

Waters and McCracken (2008, p. 1) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินผลการ เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในส่วนของกระบวนการประเมินระหว่างการจัดการเรียนรู้ว่าสามารถประเมิน ได้โดยใช้หลัก 3 ประการ คือ

1. ประเมินเนื้อหา (Content) คือประเมินว่าเนื้อหาใดหรือเนื้อหาในลักษณะใดที่มีความ เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด
2. ประเมินการเรียนรู้ (Learning) คือประเมินว่าการร่วมกันเรียนรู้ และกระบวนการ เรียนรู้ในลักษณะใดที่ส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่นมากที่สุด
3. ประเมินความเสมอภาคในการเรียนรู้ (Equity) คือประเมินว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นกับ ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันหรือไม่

เดลิซเซิล (Delisle, 1997, p.37-47) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน มีดังนี้

1. การประเมินผลนักเรียน การประเมินผลความสามารถของนักเรียนจะเริ่มนับตั้งแต่วินาทีแรกของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จนกระทั่งวันสุดท้ายที่ได้เสนอผลออกมา ครูจะใช้ ขั้นตอนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการติดตามความสามารถของนักเรียน ซึ่งพิจารณาทั้งในด้าน ความรู้ ทักษะ และการทำงานกลุ่ม
2. การประเมินผลตัวเองของครู ในขณะที่นักเรียนสะท้อนผลการเรียนรู้และ ความสามารถออกมา ครูก็ควรพิจารณาตนเองถึงทักษะและบทบาทของตนเองที่ได้แสดงออกไป ว่าส่งเสริมผู้เรียนหรือไม่อย่างไรด้วย การประเมินตนเองของครูมี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่เขียน บรรยายและแบบให้เลือกระดับความสามารถว่าดีมาก ดี พอใช้ ของแต่ละพฤติกรรมของครูแสดง แล้วส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

3. การประเมินผลปัญหาในขณะที่นักเรียนประเมินผลตนเอง และครูทำการประเมินผลนักเรียนและตนเอง ก็ควรทำการประเมินผลปัญหาเพื่อดูความมีประสิทธิภาพของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนด้วย

การประเมิน

2.2.9.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case - Based Learning)

วาริรัตน์ แก้วอุไร (2541, น.78) กล่าวว่า การประเมินผลการสอนแบบกรณีตัวอย่างจะเน้นให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง (Self Evaluation) และประเมินการปฏิบัติงานของสมาชิกกลุ่ม (Peer Evaluation) ฉะนั้น การประเมินจึงใช้เพื่อการประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ว่าตนเรียนรู้อะไรและยังบกพร่องในจุดใด โดยเน้นการประเมินกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) และนำข้อมูลเสนอให้ผู้เรียนได้ทราบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปมากกว่าที่จะประเมินผลรวม (Summative Evaluation) แต่เพียงอย่างเดียว

2.2.9.3 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน (Project - Based Learning)

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน มีดังนี้

1. ประเมินตามสภาพจริง โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคที่พบคืออะไรบ้าง ได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำโครงงานนั้นๆ

2. ประเมินโดยผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) ผู้เรียนประเมินตนเอง
- (2) เพื่อนช่วยประเมิน
- (3) ผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาประเมิน
- (4) ผู้ปกครองประเมิน
- (5) บุคคลอื่น ๆ ที่สนใจและมีส่วนเกี่ยวข้อง

ประเภทของการประเมินผลตามวัตถุประสงค์

1. Pre-evaluation ประเมินผลก่อนการเรียน
2. Formative evaluation ประเมินผลระหว่างเรียน
3. Summative evaluation ประเมินผลรวมสรุป

ผู้ประเมินโครงการอาจดำเนินการด้วยบุคคล ต่อไปนี้

1. ผู้เรียนประเมินตนเอง
2. เพื่อนช่วยประเมิน
3. ผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาประเมิน
4. ผู้ปกครองประเมิน
5. บุคคลอื่น ๆ ที่สนใจและมีส่วนเกี่ยวข้อง

(1) ผู้เรียนประเมินตนเอง จะแสดงออกให้เห็นว่า ผู้เรียนเจ้าของโครงการ ซึ่งอาจเป็นรายบุคคล หรือกลุ่มทำงาน มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนที่ได้กำหนดหรือร่วมกันกำหนดขึ้นเองเพียงใด มีหัวข้อกิจกรรมใดที่ยังขาดตกบกพร่อง จะต้องเพิ่มเติมในส่วนใดบ้าง ความละเอียด รัดกุม ในแต่ละขั้นเป็นอย่างไร

(2) ผู้ประเมินซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชั้น อาจให้ข้อคิดเห็นสะท้อนภาพเพิ่มเติม เช่น ในระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อนอาจให้ความเห็นไปในเรื่องของการเรียน การใช้ตัวสะกด การันต์วรรคตอน ซึ่งเน้นไปในด้านภาษา ระดับชั้นมัธยมศึกษา การประเมินโครงการ อาจเริ่มขยายขอบเขตจากด้านการใช้ภาษา ออกไปถึงการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งชื่อโครงการกับจุดประสงค์ของโครงการ และตามความเข้าใจของผู้ประเมิน เสนอแนะวิธีการศึกษาของผู้ประเมินเพื่อการพิจารณาการจัดรูปเล่มเพื่อนำเสนอโครงการ ฯลฯ

(3) ผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้สอน หรือครูที่ปรึกษา อาจให้คำแนะนำเพิ่มเติมได้ในเรื่องวิธีการอื่นที่ใช้ในการศึกษาหาคำตอบ ความสัมพันธ์ของวิชาตามหัวเรื่องที่ศึกษากับวิชาอื่น ข้อค้นพบที่ผู้เรียนได้จากโครงการ การนำคำตอบของการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ การนำข้อค้นพบที่ต่างไปจากเป้าหมายของการศึกษาไปใช้ประโยชน์หรือขยายผลการศึกษาเป็นโครงการใหม่ ฯลฯ

(4) ผู้ประเมินที่เป็นพ่อ แม่ ผู้ปกครอง จะได้รับทราบถึงความสามารถ ความถนัดทางการเรียนของลูกหรือเด็กในความปกครอง ความรู้สึกความต้องการของเด็กผู้ทำโครงการ ทำให้สามารถปรับตัวปรับใจเพื่อการสนับสนุนทั้งด้านการเงิน กำลังใจ ให้โอกาส ให้เวลาร่วมกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก ชี้แนะอุปสรรค ปัญหาเบื้องต้นที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมขั้นต่าง ๆ ของโครงการ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำโครงการครั้งต่อไป

2.2.9.4 การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม (Activity – Based Learning)

ใช้แนวทางทฤษฎีการเรียนรู้ของ เบนจามิน บลูม และคณะประเมินสมรรถนะด้านทักษะพิสัย 5 ขั้นตอน

- ขั้นตอนที่ 1 การรับรู้ เลียนแบบ ทำตาม (Imitation)
- ขั้นตอนที่ 2 กระทำเอง/การปรับให้เหมาะสม (Manipulation)
- ขั้นตอนที่ 3 การหาความถูกต้อง (Precision)
- ขั้นตอนที่ 4 การกระทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation)
- ขั้นตอนที่ 5 การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization)

2.2.9.5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community - Based Learning)

การวัดและประเมินการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ควรเน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น (กรมวิชาการ, 2539) ประเมินว่านักเรียนมีความสนใจ และทักษะในอาชีพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพียงใด โดยยึดหลักการประเมินตามสภาพจริง เน้นการประเมินผลงานของนักเรียน และประเมินทักษะปฏิบัติในอัตราส่วนที่มากกว่าการประเมินความรู้ความเข้าใจ

สรุปการวัดและประเมินผลเชิงก้าวหน้า หมายถึง ครูผู้สอนทำการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการประเมินทักษะการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การประเมินด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การประเมิน ด้านการทำงานกลุ่มและการประเมินผู้เรียนของการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าใน	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน	การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรม	การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓		✓	✓
ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	✓	✓			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	
ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้	✓	✓			
ด้านการจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	✓		✓	✓	
ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	✓	✓	✓		
ด้านการวัดและประเมินผล	✓				✓

2.3 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

2.3.1 สภาพทั่วไป

เขตพื้นที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคกลางด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรีไหลผ่านตามแนวยาวของจังหวัดจากเหนือจรดใต้จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา 4 ลิปดา ถึง 15 องศา 5 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นแวง 99 องศา 17 ลิปดา ถึง 100 องศา 16 ลิปดาตะวันออก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 3-10 เมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,358.01 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3.3 ล้านไร่คิดเป็นร้อยละ 5.2 ของพื้นที่ภาคกลางอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 107 กิโลเมตร (ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 340) โดยทางรถไฟ ประมาณ 142 กิโลเมตร

มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอ จังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง ดังนี้

1. ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี
2. ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดกาญจนบุรี
3. ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรีจังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดอุทัยธานี

2.3.2 สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ จำนวน 3 อำเภอประกอบด้วย อำเภอเมืองสุพรรณบุรีอำเภอบางปลาม้า และอำเภอศรีประจันต์ ตามภารกิจจัดการศึกษามีสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบในระบบ จำนวน 139 แห่ง มีการจัดการศึกษาแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 1 – อนุบาล 2) ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) มีนักเรียนในสังกัด จำนวน 26,670 คน และมีผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1,450 คน แบ่งการบริหารงานออกเป็นกลุ่มงาน 7 กลุ่มงาน 1 หน่วย 2 ศูนย์ คือ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา หน่วยตรวจสอบภายใน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์การเรียนรู้ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 มีสถานศึกษาอยู่ในความดูแลทั้งหมดจำนวน 139 โรงเรียน จำแนกเป็น

1.1 อำเภอเมืองสุพรรณบุรีจำนวน 59 โรงเรียน

1.2 อำเภอบางปลาม้าจำนวน 48 โรงเรียน

1.3 อำเภอศรีประจันต์จำนวน 32 โรงเรียน

2. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 มีสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน 139 โรงเรียน จำแนกตามช่วงชั้นที่เปิดสอนคือ

2.1 ประถมศึกษา จำนวน 115 โรงเรียน

2.2 ขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 24 โรงเรียน

3. ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ได้จำแนกขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

3.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 78 โรงเรียน

3.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 50 โรงเรียน

3.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 11 โรงเรียน

4. จำนวนนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 มีจำนวนนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ทั้งหมดจำนวน 26,670 คนจำแนกเป็น

4.1 นักเรียนสังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 21,844 คน

4.2 นักเรียนโรงเรียนเอกชน 5,578 คน

5. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 มีจำนวน 1,303 คนจำแนกเป็น

5.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 133 คน

5.2 ครูผู้สอน จำนวน 1,170 คน

การบริหารงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ซึ่งมีทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 139 โรงเรียน มีหน้าที่จัดการศึกษาภายในโรงเรียนให้เป็นที่น่าพอใจตามระเบียบ กฎหมาย และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีคุณภาพมาตรฐานตามที่กำหนด โดยแบ่งการบริหารสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มบริหาร

ทั่วไป กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานบุคคล ในแต่ละสถานศึกษาจะมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543, น. 54)

2.3.3 สารสำคัญของแผนปฏิบัติการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

1. วิสัยทัศน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 เป็นองค์กรต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีจัดการศึกษา มีคุณธรรม คุณธรรม ได้มาตรฐานสู่สากล บนรากฐานความเป็นไทย ภายในปี 2562

2. พันธกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการให้ประชากรวัยเรียนได้เข้าเรียนและเรียนจนจบหลักสูตร

2.2 ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสู่สากล มีคุณธรรมบนรากฐานความเป็นไทย

2.3 ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยี ในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ให้เป็นองค์กรต้นแบบ

3. เป้าประสงค์ (GOAL)สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

3.1 ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจนจบหลักสูตร

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐาน

3.3 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานมีคุณภาพได้มาตรฐาน มีคุณธรรม

3.4 นักเรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานสู่สากล มีทักษะทางสังคม มีคุณธรรม บนรากฐานความเป็นไทย

3.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน พัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพ การบริหารจัดการและการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ที่เป็นต้นแบบด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

4. กลยุทธ์ (STRATEGY) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1

4.1 กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เข้าเรียนและเรียนจนจบหลักสูตร

4.2 กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ได้มาตรฐาน

4.3 กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนมุ่งความเข้มแข็งในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.4 กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้มาตรฐานและมีคุณธรรม

4.5 กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสู่สากล มีทักษะทางสังคม มีคุณธรรม บนรากฐานความเป็นไทย

4.6 กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้

4.7 กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนสู่การเป็นต้นแบบด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 เป็นกลุ่มประชากรที่น่าสนใจในการทำการวิจัย ซึ่งเป็นแหล่งที่ตั้งที่มีพื้นที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ และมีการสร้างแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นส่งผลให้ชุมชนแถวย่านนั้นมีรายได้ในการประกอบอาชีพค้าขาย เป็นแหล่งที่มีทรัพยากรในการส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงน่าสนใจในการทำวิจัยศึกษาค้นคว้า

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัชนิกร ทัพชัย (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานกรณีศึกษาการแก้ปัญหาความก้าวร้าวของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลการทำคะแนน SDQ ก่อนทำกิจกรรมนักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 16.20 และหลังจากทำกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ได้ทำแบบประเมิน SDQ อีกครั้งหนึ่ง นักเรียนได้คะแนนมีค่าเฉลี่ย 12.80 และเมื่อเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลแล้ว ถ้าได้คะแนนไม่เกิน 15 ถือว่ามีพฤติกรรมปกติ สรุปได้ว่าระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถช่วยแก้ไขปัญหามติกรรมก้าวร้าวในเด็กช่วงชั้นที่ 2 ได้

วีรกุล มีกลางแสง (2554) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานระหว่างภาคการศึกษา ในรายวิชาคุณสมบัติทางกายภาพของผลิตผลเกษตร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีคะแนนการส่งงานที่ได้รับมอบหมายของแต่ละกลุ่ม ซึ่งเฉลี่ย 9 คะแนน คะแนนเล่มรายงาน 10 คะแนน คะแนนการนำเสนอรายงาน 9

คะแนน จากคะแนนของการส่งงาน รูปเล่มรายงาน การนำเสนองาน และชิ้นงาน แสดงให้เห็นการพัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหาในการวางแผนการทำโครงการ การเขียนรายงาน และการนำเสนอรายงาน ตลอดจนการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มได้ผ่านเกณฑ์ตามการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก

สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2558) ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Based Learning : PBL) ตามโครงการบริการวิชาการ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ผลศึกษาพบว่า การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนและคณาจารย์ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการทั้ง 5 ขั้นตอน คือ 1.การเลือกหัวข้อปัญหาที่จะศึกษา 2.การวางแผนจัดทำโครงการ 3. ลงมือทำโครงการ 4. การเขียนรายงาน 5. การนำเสนอโครงการ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการได้ครบทุกขั้นตอน สามารถทำโครงการได้จนประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการมากขึ้น

สุภัทรา สิริจามร (2557) ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาดินเค็ม โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 ผลการศึกษาพบว่าของประสิทธิผลของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาดินเค็มโรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 มีดังนี้ 1.1 ภายหลังจากใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาดินเค็มโรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 จังหวัดนครราชสีมา นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1.2 การใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาดินเค็มโรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 จังหวัดนครราชสีมา ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 ทักษะ อยู่ในระดับสูงทุกด้าน 1.3 การใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาดินเค็มโรงเรียนโนนไทยคุรุ

อุปถัมภ์ 2 จังหวัดนครราชสีมา ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด2. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตสำนึกสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษาดินเต็ม โรงเรียน โนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 จังหวัดนครราชสีมา ทั้งด้านตัวครูผู้สอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผลและด้านประโยชน์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด

ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่าผลการเรียนรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 พฤติกรรมความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถในการทำโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

วันดี ต่อเพ็ง (2553) ศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่อง โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .012) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วาสนา กิมเท็ง (2553) ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based Learning) ที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ และความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) ทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .012) ทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .013) ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .014) ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิราวรรณ พახอบ ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ Case Based Learning ในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) นักศึกษามีผลการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมสูงขึ้นหลังใช้การสอนโดยใช้ Case Based Learning อยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 54.70 และคะแนนอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 86.70 จำแนกรายด้านพบว่า ในด้านแสดงความคิดเห็นมีค่าร้อยละมากที่สุด ร้อยละ 92.50 รองลงมาในด้านร่วมสรุปแก้ปัญหา ร้อยละ 89.50 และด้านรับฟังความคิดเห็น ร้อยละ 86.50 2) นักศึกษามีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความพึงพอใจที่ได้รับ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$) และสื่อประกอบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$)

สิริพร ปุณประเสริฐ (2550) ได้ศึกษาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษา เรื่องกฎหมายมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.02/85.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6666 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.66 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

สายสมร คำป็นนา (2544) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการสอนโดยวิธีกรณีศึกษา เรื่อง โรคเอดส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแผนการสอนซึ่งครูเป็นผู้วางแผนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการสร้างความรู้โดยลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามขั้นตอนหลักของกรณีศึกษา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นศึกษาข้อมูล ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล และขั้นสรุป ครูเป็นผู้กระตุ้นและช่วยเหลือเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เรียนรู้ แผนการสอนที่วางไว้เป็นเพียงกรอบหรือแนวทางที่ต้องสามารถยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามบริบท มีการประเมินผลการเรียนรู้ตลอดเวลาอย่างหลากหลายวิธีและหลายฝ่าย จากการปฏิบัติและผลงานที่สะท้อนออกมา กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้จากการมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ได้ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของชุมชนและร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้หลายแหล่งและสรุปผลการเรียนรู้ได้หลายวิธีทำให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการ มีความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์และเรื่องอื่นๆของชุมชน เข้าใจถึงสถานการณ์จริงเกี่ยวกับผลกระทบจากปัญหาโรคเอดส์ของชุมชนทั้งในด้านกายภาพ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของชุมชน ได้ใช้ความสามารถทางด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมในการเรียนรู้ ครูและนักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ร่วมเรียนรู้ด้วยกัน

ซิมเมอร์แมน (Zimmerman 2010, p. Abstract) ทำการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับการสอนแบบโครงงานเป็นฐานเพื่อการฝึกทักษะชีวิตในห้องเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาเกรด 12 โดยการเก็บและรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตร่วมกับการสัมภาษณ์ครูและนักเรียน ผลศึกษาพบว่า การสอนแบบโครงงานทำให้นักเรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยวิธีการหลากหลายส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการศึกษาในห้องเรียนและในระดับการศึกษาในขั้นสูงต่อไปให้ประสบความสำเร็จได้

โจทส์ และคณะ (Jost and others 1997, p. Abstract) ทำการวิจัยเพื่อการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง นำมาใช้ครั้งแรกในการอุดมศึกษา โดยเรียกว่า Project – Based Approach ต่อมา Barrows ได้เสนอให้ใช้ชื่อว่า Problem Based Learning; PBL ในปี 1988 ใช้กระบวนการให้คำปรึกษาแนะนำความร่วมมือคือสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้ งานวิจัยนี้เป็นการสังเคราะห์

เอกสารใน 2 ประเด็นคือ เพื่อเปรียบเทียบการศึกษา 2 แบบ คำถามการวิจัยมุ่งประเด็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติ

บูล (Bull, 1993, p. 54) ได้ศึกษา เรื่องการสำรวจประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับเกรด 8 โดยใช้การเรียนแบบแก้ปัญหา 4 ขั้นตอน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองเป็นครู 5 คนและนักเรียนเกรด 8 จำนวน 274 คน และกลุ่มควบคุมเป็นครู 4 คนและนักเรียนเกรด 8 จำนวน 237 คน กลุ่มทดลองครูสอนโดยใช้ชุดการเรียน “Magic Math” โดยสังเกตการณ์สอนของครูในชั้นเรียน ส่วนกลุ่มควบคุมครูสอนตามปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียน “Magic Math” มีความสามารถมากกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ

Yun (2003, p. 3850-A) ได้ศึกษาวิจัยศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ การศึกษาใช้การสังเกตเด็กวัย 4-6 ปี จำนวน 25 คน โดยสังเกตสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ตลอดภาคเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเด็กทำโครงการกลุ่ม และใช้การสัมภาษณ์ครูและเด็กทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผลการศึกษาพบว่า บริบทของการมีปฏิสัมพันธ์ของเด็กสอดคล้องกัน ในด้านการประชุมชั้นเรียน งานกลุ่มของแต่ละบุคคล และงานกลุ่มที่ปฏิบัติโดยร่วมมือกัน แต่งานกลุ่มที่ปฏิบัติโดยร่วมมือกันพบว่าเป็นที่นิยมมากที่สุดสำหรับการสอนวิจัยศึกษา ส่วนจริยธรรมแบบควบคู่กันไปของงานกลุ่มแบบร่วมมือกันปฏิบัตินั้น รวมอยู่ในจริยธรรมแบบเสริมกันในงานกลุ่มของรายบุคคล และจริยธรรมแบบสัมพันธ์กันพบเกิดขึ้นในการประชุมทั้งชั้น งานกลุ่มแบบร่วมมือกันปฏิบัตินั้นมีองค์ประกอบของบริบททางจริยธรรม ซึ่งได้แก่ ความสนใจส่วนบุคคลงานที่กระตือรือร้น และผลสัมฤทธิ์ของงานร่วมกันมากกว่างานกลุ่มของรายบุคคลหรือการประชุมชั้นเรียนการสอนแบบโครงการงาน นี้เหมาะกับเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กมีความกระตือรือร้น และการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ที่มีความหมายอาจจะทำให้เป็นสากลได้ตลอดชีวิตการเรียนในโรงเรียน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 139 โรงเรียน แบ่งออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 11 โรงเรียน ขนาดกลาง 50 โรงเรียน และขนาดเล็ก 78 โรงเรียน โดยมีตัวแทนของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และผู้แทนครูผู้สอน เป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 103 โรงเรียน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางกำหนดขนาดตัวอย่างเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในสิน พันธุ์พินิจ ,2547, น.137) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดประชากร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ
โรงเรียนขนาดใหญ่	11	11	88
โรงเรียนขนาดกลาง	50	47	235
โรงเรียนขนาดเล็ก	78	45	135
รวม	139	103	458

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน จากสถานศึกษาที่ได้ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) จำนวน 3 โรงเรียน คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาจากเรื่อง “การเรียนรู้เชิงก้าวหน้า 10 วิธีสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21” ซึ่งเป็นแนวคิดศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูริย์ สินดารัตน์ และคณะ และจากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivist learning theory) ซึ่งมีแนวคิดที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แล้วทำการกำหนดคำนิยามศัพท์ทุกตัวแปรจากกรอบแนวคิด

3.2.1.2 จัดการร่างคำถามให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ทุกตัวแปร

3.2.1.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เป็นคนพิจารณาว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องและครอบคลุมทุกคำนิยามศัพท์ทุกตัวแปรหรือไม่ และนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence - IOC) ให้เท่ากับ 0.50 – 1.00 โดยมีผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจความตรงตามประเด็นของเนื้อหา
- 1 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence - IOC) พบว่าข้อคำถามข้อที่ 49 และข้อที่ 50 มีค่า IOC ได้เท่ากับ 0.4 ซึ่งมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 – 1.00 ดังนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาภายใต้คำแนะนำ โดยการปรับปรุงแก้ไขวัตถุประสงค์ย่อยให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกหัวข้อในวัตถุประสงค์ใหญ่

3.2.1.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวจริงที่จะนำมาวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 32 ชุด เนื่องจากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีลักษณะคล้ายบริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ Item – Total correlation และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้เท่ากับ 0.954

3.2.1.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไปขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

3.2.2 แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่

- (1) การจัดหลักสูตรสถานศึกษา ข้อที่ 1 – ข้อที่ 8 จำนวน 8 ข้อ
- (2) การจัดทำแผนการเรียนรู้ ข้อที่ 9 – ข้อที่ 15 จำนวน 7 ข้อ
- (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่ 16 – ข้อที่ 22 จำนวน 7 ข้อ
- (4) การใช้แหล่งการเรียนรู้ ข้อที่ 23 – ข้อที่ 28 จำนวน 6 ข้อ
- (5) การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี ข้อที่ 29 – ข้อที่ 35 จำนวน 7 ข้อ
- (6) การนิเทศการเรียนการสอน ข้อที่ 36 – ข้อที่ 40 จำนวน 5 ข้อ
- (7) การวัดและประเมินผล ข้อที่ 41 – ข้อที่ 46 จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิกเคอร์ท (Likert) คือ

ระดับ 5 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

3.2.3. แบบสัมภาษณ์

ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ตามขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งคัดเลือกจากโรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีระดับสูง (มากกว่า 50%) แบบสัมภาษณ์เป็นหัวข้อคำถามครอบคลุมค่านิยามทั้ง 7 ด้านและมีการวางแผนเตรียมวิธีการดำเนินการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า นำร่างแบบสัมภาษณ์ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและเมื่อได้รับคำแนะนำจึงนำมาปรับแก้ไขให้เหมาะสมก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้สัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.3.1 ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นคนเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

3.3.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2558 ได้มาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) และระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%)

3.3.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้แล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความครบถ้วนของแบบสอบถาม นำข้อมูลที่รวบรวมเสร็จเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.3.6 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา 3 โรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกจากโรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ที่มีระดับสูง (มากกว่า 50%)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอข้อมูลด้วยตาราง

3.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำไปแปลผลคะแนนโดยการแบ่งตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด, ดังนี้ (2545, น.103) มีอยู่ 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน โดยใช้การทดสอบที (t – test แบบ Independent samples)

3.4.4 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F – test แบบ One– way ANOVA) เมื่อพบว่า

ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe')

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

3.5.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of consistency ; บุญชม ศรีสะอาด, 2545 :63)

3.5.1.2 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation ; บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99, 109)

3.5.1.3 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach ; บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

3.5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.5.2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.5.2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.5.2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.5.3.1 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา ผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน โดยใช้การทดสอบที (t – test แบบ Independent samples)

3.5.3.2 การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยบทนี้จะกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาของผู้ตอบ
แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ผลการสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับสูง (มากกว่า 50%)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถได้ดังตารางต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งการทำงาน ประเภทการจัดการศึกษา ระดับผลการทดสอบทางการศึกษา
ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษา โดยนำเสนอในรูปแบบการแจกแจงจำนวน
(ความถี่) และค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	154	33.60
หญิง	304	66.40
รวม	458	100.0
ข้อมูลทั่วไป		
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	44	9.60
30 – 50 ปี	143	31.20
ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	271	59.20
รวม	458	100.0
ตำแหน่งการทำงาน		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	101	22.10
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	3	0.70
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	240	52.40
ครูผู้สอน	114	24.90
รวม	458	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จำนวน 458 คน ได้ดังนี้

1. เพศ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 66.40 และเพศชาย จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 33.60

2. อายุ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 อายุ รองลงมา 30 – 50 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 และต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60

3. ตำแหน่งการทำงาน ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่มีตำแหน่งการทำงานเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 รองลงมาเป็นครูผู้สอน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	จำนวน (รร.)	ร้อยละ
ประเภทการจัดการศึกษา		
ระดับอนุบาล – ป.6	78	75.73
ระดับอนุบาล – ม.3	25	24.27
รวม	103	100.0
ระดับผลทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)		
ระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%)	22	21.36
ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%)	81	78.64
รวม	103	100.0
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดใหญ่	11	10.68
ขนาดกลาง	47	45.63
ขนาดเล็ก	45	43.69
รวม	103	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญเกี่ยวกับในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จำนวน 103 โรงเรียน สามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. ประเภทการจัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาเกี่ยวกับในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นประเภทการจัดการศึกษาระดับอนุบาล – ป.6 จำนวน 78 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.73 รองลงมาระดับอนุบาล – ม.3 จำนวน 25 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 24.27

2. ระดับผลทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มตัวอย่างข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาเกี่ยวกับในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่มีระดับผลทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับสูง (มากกว่า 50%) จำนวน 81 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.64 ระดับต่ำ (น้อยกว่า 50%) จำนวน 22 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.36

3. ขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาเกี่ยวกับในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 47 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.63 รองลงมาขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 45 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 43.69 และขนาดสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.68

4.2 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

ผลการศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 7 ด้าน ตามรายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (n=103)

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	4.19	0.50	มาก	1
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.04	0.52	มาก	6
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.13	0.49	มาก	2
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	4.05	0.52	มาก	5
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.99	0.54	มาก	7
6. การนิเทศการเรียนการสอน	4.06	0.54	มาก	4
7. การวัดและประเมินผล	4.08	0.49	มาก	3
รวม	4.08	0.44	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา (n=103)

ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.06	0.59	มาก	7
2. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.04	0.62	มาก	8
3. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	4.19	0.62	มาก	5
4. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานັ้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.34	0.59	มาก	1
5. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติจริง	4.23	0.60	มาก	4
6. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.28	0.62	มาก	2
7. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	4.24	0.62	มาก	3
8. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	4.14	0.65	มาก	6
รวม	4.19	0.50	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานັ้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}$ = 4.34) รองลงมา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.28) และโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{X}$ = 4.24) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ (n=103)

ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด	4.09	0.59	มาก	3
2. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่	3.96	0.63	มาก	6
3. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ใหม่ที่สามารรถเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิม	4.04	0.61	มาก	4
4. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปฏิบัติหรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	4.15	0.63	มาก	1
5. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีการฝึกทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ	3.93	0.68	มาก	7
6. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.03	0.65	มาก	5
7. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนสามารถบูรณาการความรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	4.10	0.60	มาก	2
รวม	4.04	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปฏิบัติหรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนสามารถบูรณาการความรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{X} = 4.10$) และครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (n=103)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	4.20	0.61	มาก	3
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิด	4.09	0.61	มาก	5
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์จริง	3.99	0.66	มาก	7
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกัน	4.24	0.63	มาก	2
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน	4.03	0.63	มาก	6
6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.25	0.64	มาก	1
7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาร่วมกับผู้เรียน	4.12	0.63	มาก	4
รวม	4.13	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมา ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.24$) และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ (n=103)

ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	4.07	0.69	มาก	2
2. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.00	0.65	มาก	6
3. แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้มีความทันสมัยและผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงได้	4.02	0.64	มาก	5
4. ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้มีความถูกต้องและเชื่อถือได้	4.13	0.60	มาก	1
5. แหล่งการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระของข้อมูลที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้	4.05	0.61	มาก	3
6. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล	4.02	0.63	มาก	4
รวม	4.05	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและรองลงมาได้แก่ ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 4.07$) และแหล่งการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระของข้อมูลที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้ ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี (n=103)

ด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. โรงเรียนจัดหา นวัตกรรมการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ครูนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.12	0.67	มาก	1
2. ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.06	0.63	มาก	2
3. ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด	3.96	0.61	มาก	4
4. ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้ตามความสนใจและความถนัด	3.95	0.67	มาก	6
5. ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน	3.90	0.63	มาก	7
6. ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลของผู้เรียน				
7. ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้ใน การพัฒนาทักษะสรุปข้อมูลและสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน	3.99	0.66	มาก	3
	3.95	0.66	มาก	5
รวม	3.99	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ โรงเรียนจัดหา นวัตกรรมการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ครูนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา ครูนำ นวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อ

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.06$) และครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน (n=103)

ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูมีส่วนร่วมกันทำงานโดยอิสระ	4.06	0.61	มาก	4
2. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาตนเอง	4.10	0.62	มาก	1
3. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.07	0.61	มาก	2
4. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน	4.03	0.59	มาก	5
5. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	4.06	0.58	มาก	3
รวม	4.06	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.07$) และโรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้น ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล (n=103)

ด้านการวัดและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ	4.11	0.55	มาก	1
2. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.07	0.56	มาก	4
3. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการทำงานกลุ่ม	4.11	0.56	มาก	2
4. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	4.11	0.58	มาก	3
5. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา	4.03	0.55	มาก	6
6. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามสถานการณ์จริง	4.06	0.61	มาก	5
รวม	4.08	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.11$) มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการทำงานกลุ่ม ($\bar{X} = 4.11$) มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะการคิดอย่าง

มีวิจารณ์ญาณ ($\bar{X} = 4.07$) มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามสถานการณ์จริง ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 โรงเรียนที่มีจัดประเภทการจัดการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบการจัดการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามประเภทการจัดการศึกษา (n=103)

ด้าน	ระดับอนุบาล – ป.6 (n=78)		ระดับอนุบาล – ม.3 (n=25)		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
	1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	4.19	0.49	4.16		
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.06	0.52	3.98	0.52	1.57	0.11
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.14	0.49	4.09	0.51	1.04	0.29
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	4.05	0.50	4.02	0.56	0.66	0.50
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	3.98	0.53	4.01	0.58	-0.57	0.57
6. การนิเทศการเรียนการสอน	4.09	0.52	3.98	0.59	2.04	0.04
7. การวัดและประเมินผล	4.10	0.48	4.03	0.52	1.21	0.22
รวม	4.09	0.43	4.04	0.47	1.11	0.26

จากตารางที่ 4.11 พบว่า โรงเรียนที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศการเรียนการสอนพบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 โรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) (n=103)

ด้าน	ระดับคะแนน เฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) (n=22)		ระดับคะแนน เฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%) (n=81)		t	Sig
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
	1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	4.45	0.46	4.21		
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.28	0.41	4.02	0.58	1.94	0.05
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.23	0.36	4.16	0.55	0.67	0.50
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	4.20	0.53	4.06	0.59	1.05	0.29
5. การจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยี	4.34	0.44	4.06	0.66	1.83	0.06
6. การนิเทศการเรียนการสอน	4.15	0.51	4.01	0.63	0.92	0.35
7. การวัดและประเมินผล	4.33	0.48	4.02	0.58	2.28	0.02
รวม	4.28	0.39	4.08	0.52	1.70	0.09

จากตารางที่ 4.12 พบว่า โรงเรียนที่มีระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) ต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน การวัดและประเมินผลและด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้พบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามขนาดสถานศึกษา (n=103)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig
1. การจัดหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.31	0.65	2.64	0.07
	ภายในกลุ่ม	455	113.31	0.24		
	รวม	457	114.63			
2. การจัดทำแผนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.29	0.64	2.35	0.09
	ภายในกลุ่ม	455	124.91	0.27		
	รวม	457	126.20			
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	2.16	0.11
	ภายในกลุ่ม	455	112.44	0.24		
	รวม	457	113.52			
4. การใช้แหล่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.28	0.14	0.51	0.59
	ภายในกลุ่ม	455	126.37	0.27		
	รวม	457	126.66			
5. การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	2	2.75	1.37	4.68	0.01
	ภายในกลุ่ม	455	133.60	0.29		
	รวม	457	136.36			
6. การนิเทศการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.55	0.27	0.92	0.39
	ภายในกลุ่ม	455	136.17	0.29		
	รวม	457	136.72			
7. การวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.82	0.44
	ภายในกลุ่ม	455	111.38	0.24		
	รวม	457	111.79			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.69	0.34	1.75	0.17
	ภายในกลุ่ม	455	89.60	0.19		
	รวม	457	90.29			

จากตารางที่ 4.13 พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์พบว่าการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ของค่าเฉลี่ยของด้านการจัดนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดเล็ก	3.97		-0.03	-0.17
ขนาดกลาง	3.94			-0.21*
ขนาดใหญ่	4.14			

จากตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามขนาดสถานศึกษาด้านการจัดนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์สถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 458 ฉบับ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญได้แสดงความคิดเห็นเพียงบางส่วน การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประกอบด้วย (1) การจัดหลักสูตรสถานศึกษา (2) การจัดทำแผนการเรียนรู้ออนไลน์ (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4) การใช้แหล่งการเรียนรู้ (5) การจัดนวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ (6) การนิเทศการเรียนการสอน (7) การวัดและประเมินผล ซึ่งสามารถสรุปได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

ตารางที่ 4.15 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

ปัญหาด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน
1. การปรับโครงสร้างหลักสูตร มีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ทำให้หลักสูตรไม่แน่นอน สถานศึกษาปรับเปลี่ยนไม่ทัน ทำให้เกิดความยุ่งยาก เปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการบ่อยเกินไปจึงทำงานไม่ต่อเนื่อง	22
2. มีการปรับเปลี่ยนบ่อย ตามนโยบายที่เข้ามาใหม่ๆ ไม่สนองตอบและมีเนื้อหามากเกินไป เนื้อหาวิชาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3
3. ครูบางคนไม่ได้ร่วมจัดทำไม่เข้าใจองค์แท้ในหลักสูตร	1
4. การจัดหลักสูตรสถานศึกษาบางแห่งมีครูไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและทำให้บางวิชาไม่ได้ผลตามคาดหวัง	5
5. มีการปรับเพิ่มชั่วโมงการเรียนกลางปีการศึกษา มีความยุ่งยากในการจัดโครงสร้างเวลาเรียน	12
6. การจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนบางกิจกรรมไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	10
7. ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและไม่เข้าใจสาระของหลักสูตร	2
8. ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา	4
9. ไม่ได้จัดทำหลักสูตร ฉบับปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาไม่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	7
10. ขาดบุคลากรและขาดสื่ออุปกรณ์การจัดทำหลักสูตร	6
11. หลักสูตรแกนกลางนำมาบูรณาการกับสภาพท้องถิ่นเป็นหลักสูตรของสถานศึกษา เมื่อถึงเวลาสอบอาจทำให้เด็กไม่สามารถทำข้อสอบตามตรงกับที่เรียนได้	15
12. มีการกำหนดเนื้อหาที่กว้างเกินที่ครูจะนำไปใช้ได้	3
13. โรงเรียนขนาดเล็กจัดการเรียนการสอนตาม DLTV ดังนั้นจึงไม่ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษานอกจากกำหนดกิจกรรมที่น่าสนใจมาใช้ในชั่วโมงลดเวลาเรียน	10
14. เน้นการสอบระดับชาติมากเกินไป	3

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ปัญหาด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน
15. หลักสูตรแกนกลางเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครูและผู้ปกครองยังไม่ค่อยเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเท่าที่ควร	4
16. การจัดทำหลักสูตร ไม่ครอบคลุม องค์ประกอบต่าง ๆ เพราะบุคลากร ขาดความรู้ ความเข้าใจ และมีจำนวนน้อย ครูขาดความรู้/ทักษะการจัดทำหลักสูตร	17
17. โรงเรียนขนาดเล็กใช้การเรียนรู้จากโรงเรียนวังไกลกังวล ดังนั้นจึงใช้หลักสูตรของโรงเรียนวังไกลกังวลที่มีบริบทต่างกัน	4
18. วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ควรเพิ่มชั่วโมงให้มากขึ้นในช่วงชั้นนี้เน้นการอ่าน และการเขียนให้คล่องและคิดวิเคราะห์	3
19. วิชาสังคมศึกษาให้นำปัญหาที่เกิดขึ้นจากข่าวประจำวันมาคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา	3
20. การจัดชั่วโมงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีน้อย ควรมีการเรียนการสอนทุกวัน	
21. หลักสูตรส่วนใหญ่เป็นไปตามหน่วยงานต้นสังกัด ไม่เหมาะสมกับความสามารถตามช่วงวัยของเด็ก	2
22. ระดับชั้นป.1-ป.3 มีเนื้อหาการเรียนในบางวิชามากเกินไปบางชั้นนักเรียนยังอ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้	3
รวม	139

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 139 ความคิดเห็น โดยประเด็น การปรับโครงสร้างหลักสูตร มีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ทำให้หลักสูตรไม่แน่นอน สถานศึกษาปรับเปลี่ยนไม่ทัน ทำให้เกิดความยุ่งยาก เปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการบ่อยเกินไปจึงทำงานไม่ต่อเนื่อง มีจำนวน 22 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 15.83 รองลงมา การจัดทำหลักสูตร ไม่ครอบคลุม องค์ประกอบต่าง ๆ เพราะบุคลากร ขาดความรู้ ความเข้าใจ และมีจำนวนน้อย ครูขาดความรู้/ทักษะการจัดทำหลักสูตร มีจำนวน 17 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 12.23 และหลักสูตรแกนกลางนำมาบูรณาการกับสภาพท้องถิ่นเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาเมื่อถึงเวลาสอบอาจทำให้เด็กไม่สามารถทำข้อสอบตามตรงกับที่เรียนได้ ต่อเนื่อง มีจำนวน 15 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 10.79

ตารางที่ 4.16 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตาม ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน
1. ควรปรับหลักสูตรให้ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียนให้มากขึ้นบางวิชาและ ควรเน้นวิชาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อความอยู่รอดและมั่นคง	16
2. ให้มีการอบรมหลักสูตรสถานศึกษากับครูทุกคนเพราะเป็นเรื่องสำคัญ อบรมเชิง ปฏิบัติการ	10
3. ควรให้ครูสอนตรงตามวิชาเอก	2
4. ควรปรับเพิ่มชั่วโมงการเรียนในช่วงต้นปีการศึกษา	2
5. ควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับกลุ่มโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมที่ คล้ายคลึงกัน ใช้หลักสูตรเดียวกันเนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นนั้นใช้มาเป็น เวลานานแล้ว	3
6. ศึกษาניתเทศควรให้คำแนะนำ	1
7. ครูให้โรงเรียนได้กำหนดเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เพื่อจะได้ศึกษาค้นคว้าได้ถูกต้อง	3
8. ควรมีงบประมาณเพื่อสนับสนุนอย่างพอเพียง	2
9. ทางรัฐบาลไม่ควรเปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการบ่อยเกินไป	13
10. เพิ่มบุคลากรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ	2
11. ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมอาจจะออกมาเป็นปฏิทิน ในการเปลี่ยนแปลง	3
12. ควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน	7
13. ควรปรับหลักสูตรให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	3
14. ไม่ต้องสอบระดับชาติทำให้นักเรียนเกิดภาวะสมองล้า	2
15. หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการควรเป็นหลักสูตรที่แน่นอนตลอดปีการศึกษาจะทำให้ สามารถจัดทำได้อย่างต่อเนื่องไม่ควรเปลี่ยนวิชา/เพิ่มเติม โดยไม่วัดหลักสูตรแกนกลาง	2
16. ควรมีการประเมินหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษาในแต่ละรอบการศึกษาและตรง ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน
17. ควรเพิ่มชั่วโมงคณิตศาสตร์และภาษาไทยการคิดวิเคราะห์ต้องไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เพราะข้อสอบระดับชาติบางครั้งออกยากเกินไป นักเรียนระดับประถมศึกษาคิดวิเคราะห์ไม่ได้ เน้น ป.1-4 ให้อ่านและเขียนให้คล่อง	2
18. ควรเพิ่มชั่วโมงสอนภาษาอังกฤษ ลดเนื้อหาลงให้เหมาะสมกับชั้นเรียน	6
19. จัดการศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงวัย เช่น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรเน้นทักษะการอ่าน เขียน และคำนวณเท่านั้น	3
รวม	85

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 85 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าควรปรับหลักสูตรให้ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียนให้มากขึ้นบางวิชาและควรเน้นวิชาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อความอยู่รอดและมั่นคง มีจำนวน 16 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 18.82 รองลงมา ทางรัฐบาลไม่ควรเปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการบ่อยเกินไป มีจำนวน 13 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 15.29 และให้มีการอบรมหลักสูตรสถานศึกษากับครูทุกคนเพราะเป็นเรื่องสำคัญ อบรมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 10 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 11.76

2. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

ตารางที่ 4.17 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

ปัญหาด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	จำนวน
1. ครูไม่ชอบทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1
2. ครูแต่ละคนต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่มีเวลาพอที่จะจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง	23
3. ครูมีแผนการเรียนรู้ไม่ครบทุกวิชาที่สอน	10
4. เด็กไม่ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	2
5. การจัดทำแผนการเรียนรู้ จะมีปัญหาในเรื่องของเด็กอ่อนครูจะวิเคราะห์เด็กและแยกเป็นรายบุคคล นำมาทำแผนการสอน จะเรียงจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายากเพื่อให้เด็กอ่อนนั้นสามารถเรียนรู้ไปกับเด็กที่เก่งได้	4
6. ครูบางคนยังไม่เข้าใจหลักการเขียนแผนที่มีการสอนแนวใหม่ๆ มาตลอดจนไม่สามารถพัฒนาได้ทัน	3
7. เนื้อหาสาระบางเรื่องยาก ต้องใช้ระยะเวลาในการสอนเยอะ การจัดทำแผนการสอนเพียงชั่วโมงเดียวอาจไม่เพียงพอ	15
8. แผนการจัดการเรียนรู้ไม่ค่อยทันต่อเหตุการณ์แนวความคิดการจัดการเรียนการสอน เช่น STEM ศึกษา	2
9. เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ DLTV คู TV จากโรงเรียนวังไกลกังวล การทำแผนต้องคำนึงถึงการสอนของโรงเรียนวังไกลกังวล	11
10. ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ไม่ถูกต้องขาดความเชื่อมโยงทั้งสาระ ตัวชี้วัดและวัดผล	3
11. การจัดทำแผนการเรียนรู้แล้วไม่ได้นำไปใช้สอนจริง	2
12. การกำหนดหน่วยและเนื้อหาสาระต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ DLTV	
รวม	78

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 78 ความคิดเห็น โดยประเด็นครูแต่ละคนต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่มีเวลาพอที่จะจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีจำนวน 23 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 29.49 รองลงมา เนื้อหาสาระบางเรื่องยาก ต้องใช้ระยะเวลาในการสอนเยอะ การจัดทำแผนการสอนเพียงชั่วโมงเดียวอาจไม่เพียงพอ มีจำนวน 15 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 19.23 และเนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ DLTV คู TV จากโรงเรียนวังไกลกังวล การทำแผนต้องคำนึงถึงการสอนของโรงเรียนวังไกลกังวล มีจำนวน 11 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 14.10

ตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	จำนวน
1. จัดอบรมการทำแผนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง	11
2. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการนำหลักสูตรมาใช้ ดังนั้นควรจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน	1
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดทำ	2
4. ออกแบบกิจกรรมการสอนให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้เอง	2
5. จัดกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน	1
12. ครูจะค้นหาเนื้อหาในวิชาต่าง ๆ ว่าควรสอนอย่างไรแล้วนำมาประยุกต์กับหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำแผนการเรียนรู้	1
13. ควรจัดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย	1
15. จัดทำแผนบูรณาการภายในกลุ่มสาระหรือข้ามกลุ่มสาระโดยนำเนื้อหาที่มีความใกล้เคียงคล้ายคลึงมาจัดไว้ด้วยกัน	5
17. ควรปรับแผนการจัดการเรียนให้ทันต่อเหตุการณ์และแนวคิดการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ เช่น STEM ศึกษา Active Learning เป็นต้น	7
18. ให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด	2
21. สอนเพื่อให้เด็กนำความรู้ไปใช้ชีวิตประจำวันได้ ไม่นั่นเนื้อหาที่ยาก	1

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	จำนวน
22. ศึกษาจากโครงสร้างหลักสูตร	1
23. ผู้บริหารนิเทศ/เยี่ยมชมเรียนและตรวจเอกสาร หลักฐานอย่างต่อเนื่อง	1
รวม	36

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ จำนวน 36 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าจัดอบรมการทำแผนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง มีจำนวน 11 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 30.56 รองลงมา ควรปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์และแนวทางการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ เช่น STEM ศึกษา Active Learning เป็นต้น มีจำนวน 7 ความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 19.44 และจัดทำแผนบูรณาการภายในกลุ่มสาระหรือข้ามกลุ่มสาระโดยนำเนื้อหาที่มีความใกล้เคียงคล้ายคลึงมาจัดไว้ด้วยกัน มีจำนวน 5 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 13.89

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 4.19 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน
1. ครูจัดกิจกรรมไม่ตรงและเหมาะสมกับเนื้อหา หลักสูตรในแต่ละวิชา	1
2. จำนวนนักเรียนมีเป็นจำนวนมากการจัดกิจกรรมทำได้ไม่คล่องตัวเท่าที่ควร	2
3. ครูขาดแรงจูงใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื่องจากนโยบายไม่ชัดเจน	1
4. ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ งบประมาณน้อยต้องวัดแบบเดิม	1
5. โรงเรียนขาดแคลนครูตามเอกวิชาทำให้ต้องสอนวิชาที่ตนไม่ถนัด	2
6. ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์น้อย	1
7. ความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนมีมากมายในโรงเรียนขยายโอกาส	3
8. เนื่องจากนักเรียนในชั้นเรียนมีความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกันมาก บางครั้งการจัดกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดเนื่องจากเวลาไม่พอ	2

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน
9. ไม่ทันแนวคิดทางการศึกษา เช่น STEM ศึกษา หรือ Active Learning	3
10. โรงเรียนใช้ DLTV เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงมีปัญหาบ้างสำหรับเด็กอ่อนที่เรียนตาม DLTV ไม่ทัน	1
11. มักใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความคิดรวบยอดทีเดียว ไม่ได้มาจากกระบวนการคิด	7
12. มีกิจกรรมอื่นแทรกทำให้จัดไม่เต็มที่	1
13. นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานครอบครัวแตกต่างกัน ขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์ ผู้ปกครองไม่กดดันในการทำการบ้านหรือบางครั้งผู้ปกครองทำการบ้านให้	
14. นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่รวมกิจกรรมไม่ทำงานที่ครูสั่ง	9
15. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์บางกิจกรรมอุปกรณ์ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และมีไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน	3
16. โรงเรียนขนาดเล็กการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม DLTV เป็นหลัก บางเรื่องอาจไม่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน	5
17. กิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติจริง มีข้อจำกัดเรื่องเวลา	2
รวม	45

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 45 ความคิดเห็น โดยประเด็นนักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่รวมกิจกรรมไม่ทำงานที่ครูสั่ง มีจำนวน 9 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมา มักใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ความคิดรวบยอดทีเดียว ไม่ได้มาจากกระบวนการคิดจริง ๆ มีจำนวน 7 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 15.56 และ โรงเรียนขนาดเล็กการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม DLTV เป็นหลัก บางเรื่องอาจไม่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนมีจำนวน 5 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน
1. จัดหางบประมาณให้เพียงพอ	2
2. เพิ่มกิจกรรม	1
3. ออกแบบกิจกรรมให้สนุกน่าสนใจ	2
4. ควรส่งเสริมกำลังใจให้ครูด้วยการใช้แรงจูงใจ	2
5. มีการสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน	2
6. เน้นสภาพกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชนของตนเองให้มาก	2
7. ควรจัดครูให้ครบตามจำนวนนักเรียนตามอัตราค่าจ้างที่กำหนด	1
8. ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้มากขึ้น	1
9. ต้องพัฒนาและเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล	3
10. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่สามารถยืดหยุ่นได้ การจัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มเก่งช่วยนักเรียนกลุ่มอ่อน เพื่อการดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามแผนที่ จัดทำ	7
11. ควรปรับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2
12. ควรให้สอบตามศักยภาพของผู้เรียน ไม่ใช่ทำข้อสอบเดียวกันหมดทุกคน	3
13. จัดกลุ่มให้นักเรียนในระดับเดียวกันอยู่ห้องเรียนเดียวกัน	5
14. ปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและผู้เรียน	11
15. ใช้เวลาว่างในชั่วโมงสุดท้ายสอนเสริมโดยใช้ใบงาน หรือจัดหาสื่อการสอนสำหรับเด็กที่เรียนอ่อน สอนนอกเวลาโดยเสริมให้กับนักเรียนที่ยังไม่ค่อยเข้าใจ	1
16. ต้องนิเทศ แนะนำ	2
17. ให้ไปเรียนรู้นอกห้องเรียน ให้เด็กสังเกต และจดบันทึกความรู้ (ถ้าเนื้อหามากเกินไป เด็กก็จะไม่ได้เรียนรู้นอกห้องเรียน)	1
18. จัดกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมระหว่างครู ผู้ปกครอง	2
19. โรงเรียนขนาดเล็กใช้หลักสูตรแต่ละชั้น และ DLTV บูรณาการในสาระ	2
20. สอดแทรกกิจกรรมที่น่าสนใจเข้าไปในการจัดการเรียนการสอน อย่างเช่น การเล่นเกม	2

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน
21. อยากให้มิงบประมาณในการจัดซื้อบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง	3
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะได้มีคุณภาพและนักเรียนได้รับความรู้อย่างเต็มศักยภาพ	2
22. มีกิจกรรมนอกห้องเรียนให้มาก ห้องเรียนธรรมชาติ อยู่ในห้องเรียนมาก เด็กก็จะเบื่อ	
รวม	59

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 59 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าใช้เวลาว่างในชั่วโมงสุดท้ายสอนเสริมโดยใช้ใบงาน หรือ จัดหาสื่อการสอนสำหรับเด็กที่เรียนอ่อน สอนนอกเวลาโดยเสริมให้กับนักเรียนที่ยังไม่ค่อยเข้าใจมีจำนวน 11 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 18.64 รองลงมา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่สามารถยืดหยุ่นได้ การจัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มเก่งช่วยนักเรียนกลุ่มอ่อน เพื่อการดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามแผนที่จัดทำ มีจำนวน 7 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 11.86 และปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและผู้เรียน มีจำนวน 5 ความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 8.47

4. ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้

ตารางที่ 4.21 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้

ปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้	จำนวน
1. แหล่งการเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ทัศนศึกษา ผู้ปกครองไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	2
2. แหล่งเรียนรู้ในชุมชนไม่ตรงกับหลักสูตร	1
3. เน้นโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในชุมชนแหล่งการเรียนรู้ค่อนข้างจะไม่ได้ออกไปข้างนอก	1
4. แหล่งเรียนรู้ยังไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน	23
5. การใช้แหล่งเรียนรู้สามารถทำได้บางครั้งเท่านั้น	1
6. นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนน้อย	15

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้	จำนวน
7. ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและสภาพความเป็นจริงที่มีอยู่	1
8. บางทีในท้องถิ่น ไม่มีแหล่งการเรียนรู้หลากหลายจึงมีแค่อย่างเดียวยังเป็นส่วนใหญ่	1
9. แหล่งการเรียนรู้ คงเป็นเรื่องป้ายนิเทศรอบ ๆ หรือตามห้องเรียนและแหล่งการเรียนรู้ นอกและในโรงเรียนไม่เอื้อต่อเด็ก	1
10. แหล่งเรียนรู้ยังไม่สมบูรณ์พอกับการศึกษาเรียนรู้โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	11
11. บางครั้งจำกัดด้วยงบประมาณการมีนักเรียนจำนวนมากทำให้ตรวจนักเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้ต้องรอบคอบและสืบหาข้อมูลที่เป็นประโยชน์และป้องกันปัญหาอาจเกิดขึ้นได้	2
12. เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก แหล่งเรียนรู้ที่ไม่ครอบคลุม การเดินทางไม่สะดวกเนื่องจากขาดงบประมาณ	3
13. โรงเรียนปลายทางบางครั้งใช้ไม่ได้ตามโรงเรียนต้นทาง	2
14. การใช้แหล่งเรียนรู้ยังไม่หลากหลาย	2
15. ระเบียบทางราชการในการพานักเรียนไปใช้แหล่งเรียนรู้ยุ่งยาก	2
17. แหล่งเรียนรู้อยู่ไกลสถานศึกษามาก	1
18. ปัจจุบันแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนขาดการบำรุงรักษา มีอาจใช้งานได้ตามความประสงค์	2
19. สภาพการขาดงบประมาณสนับสนุนเนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ขาดงบประมาณจากรัฐที่สนับสนุนเพราะรัฐมุ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนจากกรมสามัญเดิมเป็นหลัก	3
รวม	74

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 74 ความคิดเห็น โดยประเด็นแหล่งเรียนรู้ยังไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียน มีจำนวน 23 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 31.08 รองลงมา นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนน้อย มีจำนวน 15 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 20.27 และแหล่งเรียนรู้ยังไม่สมบูรณ์พอกับการศึกษาเรียนรู้โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้วยตนเองมีจำนวน 11 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 14.86

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้	จำนวน
1. สนับสนุนงบประมาณและหางบประมาณเพิ่มเติม	5
2. ให้ใช้ห้องสมุดและหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต	2
3. ควรจัดในระดับจังหวัดเพื่อให้นักเรียนได้หาความรู้เพิ่มเติม	2
4. ดำเนินการประชาสัมพันธ์	1
5. ครูและศึกษาคูงานในชุมชนของตนเองเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้อยู่ตลอดไป	2
6. ให้นักเรียนไปศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง (บริเวณบ้านนักเรียน)	2
7. ใช้ระบบเครื่องมือที่ทันสมัยในโรงเรียน เช่น การดูโทรทัศน์การศึกษา หรือ YouTube	2 1
8. มีการบูรณาการในสาระต่าง ๆ ให้ครบทุกกระบวนการวิชา	17
9. ควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาค้นคว้าให้ดีขึ้นตลอดจนการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ให้เพียงพอต่อความต้องการ	15
10. สนับสนุน ส่งเสริม นิเทศให้ใช้กิจกรรม (แหล่งเรียนรู้) อย่างหลากหลาย ทั้งในและนอกโรงเรียน	3
11. พัฒนาแหล่งเรียนรู้	3
12. ควรให้นักเรียนเข้าห้องสมุดและฝึกค้นคว้าด้วยตนเองให้มาก	3
13. ครูวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ล่วงหน้าอย่างเหมาะสม	3
14. จัดสรรงบประมาณซ่อมแซมบำรุงรักษาแหล่งเรียนรู้	1
15. สำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชนทำทะเบียนไว้	
รวม	62

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ จำนวน 62 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาค้นคว้าให้ดีขึ้น ตลอดจนการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ให้เพียงพอต่อความต้องการมีจำนวน 17 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 27.42 รองลงมา สนับสนุน ส่งเสริม นิเทศให้ใช้กิจกรรม (แหล่งเรียนรู้) อย่างหลากหลาย ทั้งในและนอกโรงเรียน มีจำนวน 15 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 24.19 และสนับสนุนงบประมาณและหางบประมาณเพิ่มเติม มีจำนวน 5 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 8.06

5. ด้านการจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยี

ตารางที่ 4.23 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยี

ปัญหาด้านการจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยี	จำนวน
1. ไม่ตรงระดับชั้น	5
2. ขาดงบประมาณในการจัดหานวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งมีราคาสูง งบในการสนับสนุนมีไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์ของนวัตกรรมและเทคโนโลยี เช่น TV ,คอมพิวเตอร์	24
3. นวัตกรรมและเทคโนโลยียังไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน	17
4. ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย	14
5. ครูยังใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยียังไม่เต็มประสิทธิภาพ ครูไม่ค่อยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีอยู่	36
6. ขาดสื่อในการเรียนการสอนในบางบทเรียน สื่อในที่นี่จะเป็นสื่อที่นักเรียนสามารถมองเห็นภาพ จับต้องได้ เช่น เรื่องรูปเรขาคณิตสามมิติ เป็นต้น	1
7. โรงเรียนมีการติดตั้งจานรับดาวเทียมเพื่อรับสัญญาณผ่านดาวเทียมแต่การสอนยังคงต้องใช้ระบบอินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์ ปัญหาการไม่เสถียรของอินเทอร์เน็ต ทำให้การสอนขาดสื่อสนับสนุน	12
8. โรงเรียนยังขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น เครื่องฉายภาพ 3 มิติ (วิซวงไลเซอร์) ซึ่งเหมาะสำหรับใช้อธิบายเนื้อหาที่ยาก	2

ปัญหาด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี่	จำนวน
9. ห้องเรียนแต่ละห้องยังไม่มีอินเทอร์เน็ตสำหรับการค้นหาหาความรู้	9
10. ขาดแคลนสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี่ในการจัดการเรียนการสอน	11
รวม	131

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 131 ความคิดเห็น โดยประเด็นครุยังใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี่ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ ครูไม่ค่อยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี่ที่มีอยู่ มีจำนวน 36 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 27.48 รองลงมา ขาดงบประมาณในการจัดหาวัตกรรมการใหม่ๆ ซึ่งมีราคาสูง งบในการสนับสนุนมีไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้ออุปกรณ์ของนวัตกรรมและเทคโนโลยี่ เช่น TV ,คอมพิวเตอร์ มีจำนวน 24 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 18.32 และนวัตกรรมและเทคโนโลยี่ยังไม่เพียงพอกับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน มีจำนวน 17 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 12.98

ตารางที่ 4.24 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี	จำนวน
1. ปรับหลักสูตรให้ตรงกับระดับชั้น	3
2. รัฐบาลควรสนับสนุนให้งบประมาณในการจัดซื้ออย่างทั่วถึง	30
3. อบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะแก่ครูในการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีใช้ในโรงเรียน เช่น โรงเรียนประชารัฐมีสื่อมากมาย แต่ครูใช้ไม่เป็น	33
4. ใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาสอนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ	2
5. จัดหา นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการ	18
6. ควรมีการปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ดีขึ้น โดยให้เจ้าหน้าที่มาตรวจสอบแก้ไข	11
7. จัดซื้ออุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพดีและใช้ได้ทนทาน	10
8. ใช้แหล่งเรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต ค้นคว้าเพิ่มเติม	6
9. รัฐบาลควรจัดสรรด้านนี้มาสนับสนุน โรงเรียนขนาดเล็กให้มากกว่านี้	3
10. จัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพิ่ม	4
11. หน่วยงานต้นสังกัดต้องจัดการนิเทศตรวจสอบและรายงานผลการใช้เทคโนโลยีอย่างน้อย 1 ครั้งต่อเดือน นิเทศกำกับติดตามให้มากขึ้น	5
12. นักเรียนเน้นค้นคว้าด้วยตนเอง	2
รวม	127

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ จำนวน 127 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าอบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะแก่ครูในการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีใช้ในโรงเรียน เช่น โรงเรียนประชารัฐมีสื่อมากมาย แต่ครูใช้ไม่เป็น มีจำนวน 33 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 25.98 รองลงมา รัฐบาลควรสนับสนุนให้งบประมาณในการจัดซื้ออย่างทั่วถึง มีจำนวน 30 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 23.62 และจัดหา นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการ มีจำนวน 11 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 8.66

6. ด้านการนิเทศการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.25 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการนิเทศการเรียนการสอน

ปัญหาด้านการนิเทศการเรียนการสอน	จำนวน
1. ครูนิเทศไม่จริงจังในบางส่วน	2
2. สถานศึกษา ยังขาดการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การนิเทศการเรียนการสอนไม่สม่ำเสมอ	27
3. ผู้บริหารมีภาระงาน	1
4. ขาดแรงจูงใจในการนิเทศการสอน	3
5. ติดตามและทดสอบความรู้ความสามารถตลอดการศึกษาเพื่อจะได้ทราบปัญหาของผู้เรียนเป็นอย่างไร	2
6. การนิเทศการเรียนการสอนยังไม่เข้มข้นและไม่เป็นรูปธรรม	12
7. ภาระงานของฝ่ายบริการและครูผู้สอนมากเกินไป ไม่มีเวลาในการนิเทศ	2
8. มีการนิเทศน้อยเกินไป	15
10. การขาดความต่อเนื่อง ในเชิงนิเทศเชิงระบบ	1
11. นิเทศแล้วรับฟังแต่ไม่ปฏิบัติ	7
รวม	72

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 72 ความคิดเห็น โดยประเด็นสถานศึกษา ยังขาดการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การนิเทศการเรียนการสอนไม่สม่ำเสมอ มีจำนวน 27 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา มีการนิเทศน้อยเกินไป มีจำนวน 15 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 20.83 และการนิเทศการเรียนการสอนยังไม่เข้มข้นและไม่เป็นรูปธรรม มีจำนวน 12 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตารางที่ 4.26 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการนิเทศการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะการนิเทศการเรียนการสอน	จำนวน
1. สร้างแรงจูงใจ	2
2. ให้เพื่อนครูและคณะกรรมการ/วิชาการนิเทศการเรียนการสอน	3
3. ผู้มานิเทศต้องเสนอแนะแนวทางการพัฒนา	5
4. ควรจัดการนิเทศการเรียนการสอนให้มีรูปธรรมที่ชัดเจนต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือทางวิชาการ	11
5. ควรดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงต่อไป	21
6. ควรมีการนิเทศตามช่วงชั้น	1
7. จัดปฏิทินอย่างเป็นทางการ	2
8. จัดให้มีรายการนิเทศอย่างไม่เป็นทางการแบบกัลยาณมิตร	2
9. นำผลจากการนิเทศมาประยุกต์ใช้นำไปแก้ไขปัญหาเชิงระบบ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย	7
10. ปรับปรุงครุการนิเทศให้มีความเชี่ยวชาญในการนิเทศ	8
11. การนิเทศการเรียนการสอนควรมีครุนิเทศโดยตรงควรปฏิบัติให้ต่อเนื่องยั่งยืน สม่่าเสมอ เป็นกลาง เทียงธรรม	16
รวม	78

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน จำนวน 78 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าควรดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงต่อไป มีจำนวน 21 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 26.92 รองลงมา การนิเทศการเรียนการสอนควรมีครุนิเทศโดยตรงควรปฏิบัติให้ต่อเนื่องยั่งยืน สม่่าเสมอ เป็นกลาง เทียงธรรม มีจำนวน 16 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 20.51 และควรจัดการนิเทศการเรียนการสอนให้มีรูปธรรมที่ชัดเจนต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือทางวิชาการ มีจำนวน 11 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 14.10

7. ด้านการวัดและประเมินผล

ตารางที่ 4.27 ลักษณะปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน
1. ครูวัดและประเมินผลไม่หลากหลาย เน้นการตอบถูกเพียงข้อเดียว ไม่เน้นการวิเคราะห์ทักษะการคิด	2
2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือขาดเรียนบ่อย	1
3. ปัญหาการวัดและประเมินผลที่ไม่สอดคล้องและครอบคลุมตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือไม่เหมาะสมกับระดับชั้น	27
4. แนวการวัดและประเมินผลอาจจะไม่ชัดเจน การสร้างแบบ ไม่มีวิธีที่ชัดเจน	15
5. ยังไม่เป็นตามหลักสูตรและสอดคล้องการสอบระดับชาติ เช่น NT,O-NET	3
6. เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรกลางปีเป็นปัญหายุ่งยากเพราะต้องทำแบบวัดผลเพิ่มเติม นักเรียนมากทำให้ยุ่งยากเสียเวลาและไม่แน่นอนตามหลักสูตร	2
7. สอบเพื่อวัดความคิดมากกว่าการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน	5
8. ผู้สอนไม่ให้ความสำคัญมากนัก อันเนื่องมาจากมีการวัดผลระดับชาติ จึงหวังที่จะใช้ผลจากส่วนระดับสูงเป็นหลัก	3
9. O-NET วิชาภาษาไทยบางปียากเกินไปครูยังเฉลยไม่ตรงกัน ตัวชี้วัด มากเกินไป ทำให้ครูเสียเวลาประเมิน หวังผลเกินไป	2
10. เรียนตาม DLTV ไม่มีข้อสอบให้ครูผู้สอนต้องออกข้อสอบเองบางครั้งจะไม่ตรงตามสอน	10
รวม	70

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 93 ความคิดเห็น โดยประเด็นปัญหาการวัดและประเมินผลที่ไม่สอดคล้องและครอบคลุมตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือไม่เหมาะสมกับระดับชั้น มีจำนวน 27 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 29.67 รองลงมา ขาดการให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผล ครูไม่วัดผลได้เรื่อยหลังสอบ ส่วนใหญ่จะวัดผลเมื่อ

สิ้นภาคเรียน จึงไม่ได้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีจำนวน 20 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 21.98 และแนวการวัดและประเมินผลอาจจะไม่ชัดเจน การสร้างแบบไม่มีวิธีที่ชัดเจน มีจำนวน 15 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 16.48

ตารางที่ 4.28 ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญจำแนกตามด้านการวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะการวัดและประเมินผล	จำนวน
1. การสร้างแบบวัด แบบประเมินต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ และตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดให้มีการจัดทำตั้งแต่ระดับกลุ่มโรงเรียน โดยครูวิชาการ ครูที่มีความรู้ความสามารถในระดับกลุ่มโรงเรียนแล้วนำมาใช้ในโรงเรียน การวัดและประเมินผลนั้นสามารถที่จะได้ผลที่ชัดเจนขึ้นเป็นการลดภาระครูผู้สอน	19
2. ทดสอบเก็บคะแนนเป็นระยะเพื่อที่จะได้รู้ว่าคุณเรียนเป็นอย่างไรจะได้หาทางแก้ไขต่อไป	5
3. มีการอบรมครูไปเรียนเพิ่มเติมในสาขาวิชา	1
4. ควรมีการวัดประเมินผลบ่อยครั้ง	1
5. ปรับปรุงและพัฒนาจัดระบบการประเมินผลให้สอดคล้องหลักสูตรและการสอบระดับชาติ	4
6. ลดการตัดสินด้วยคะแนนมาเป็นการวัดจากการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ	2
7. ประชุม แนะนำ ให้ตระหนักถึงการวัดและประเมินผลทุกระดับ	1
8. ควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงมากกว่าการตัดสินผลระดับชาติเป็นสำคัญ	2
9. นำผลการประเมินมาพัฒนาตัดสินทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการต่างๆ	3
10. วัดตาม IQ นักเรียน	
11. การสอนควรมีข้อสอบให้ด้วยตาม DLTV	1
12. ใช้วิธีการที่หลากหลาย	2
13. ผู้บริหารนิเทศ กำกับติดตามตรวจสอบการวัด/ประเมินผลตามความเป็นจริงถูกต้องปรับปรุงแก้ไขได้	13
14. สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมตัวชี้วัด	13
15. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้การสังเกตการทำงาน กระบวนการทำงานการทำงานร่วมกับผู้อื่น และตรวจชิ้นงาน	2
	3
รวม	69

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ข้อเสนอแนะต่อการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 69 ความคิดเห็น โดยเสนอแนะว่าการสร้างแบบวัด แบบประเมินต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ และตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดให้มีการจัดทำตั้งแต่ระดับกลุ่มโรงเรียน โดยครูวิชาการ ครูที่มีความรู้ความสามารถในระดับกลุ่มโรงเรียนแล้วนำมาใช้ในโรงเรียน การวัดและประเมินผลนั้นสามารถที่จะได้ผลที่ชัดเจนขึ้นเป็นการลดภาระครูผู้สอน มีจำนวน 19 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 27.54 รองลงมา ใช้วิธีการที่หลากหลาย มีจำนวน 13 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 18.84 และผู้บริหารนิเทศ กำกับติดตามตรวจสอบการวัด/ประเมินผลตามความเป็นจริงถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขได้ มีจำนวน 10 ความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 14.49 ตอนที่ 4 ผลการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับสูง (มากกว่า 50%)

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษาจากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับสูง (มากกว่า 50%) ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก จำนวน 3 คน สรุปผลดังนี้

1. แนวคิดและหลักการการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้และพัฒนาตนเองตามความถนัดและสนใจของแต่ละบุคคลได้เต็มตามศักยภาพนั้น ครูจะต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยครูใช้เวลาในการสอนน้อยลง และทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากขึ้น เนื่องด้วยผู้เรียนแต่ละคนมีวิธีการรับรู้ต่างกัน สามารถเรียนรู้ด้วยทักษะที่ต่างกัน มีความถนัดในการทำความเข้าใจที่ไม่เหมือนกัน ครูต้องเข้าใจในวิธีการรับรู้และการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ นั้น เพื่อจะสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลมากขึ้น โดยครูออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากกิจกรรมนั้น แล้วให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) จากการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ครูจะเข้าใจการรับรู้ของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้ไม่เท่ากัน ซึ่งครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังนั้น โรงเรียนต้องจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนโดยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้และผ่านกระบวนการคิดสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนโดยมีผู้บริหารและครูร่วมกันการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด และเน้นการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรมและ

จริยธรรมเพื่อสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข มีการจัดการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และมีการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. การจัดการเรียนเชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

2.1 ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเชิงก้าวหน้า โดยผู้บริหารและคณะครูร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทุกๆ 5 ปี และมีการติดตามผลของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกปีโดยการนำผลการประเมินหลักสูตรที่เป็นปัญหา มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด โดยเน้นการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียนเพื่อเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้รองรับกับนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 แต่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ

2.2 ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้

ครูจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่และจัดทำแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะกระบวนการคิด ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้แนะนำคอยให้คำปรึกษา เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ครูจัดแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนสามารถค้นพบความสามารถและความถนัดของตนเองเป็นทักษะพื้นฐานในการนำไปประกอบอาชีพในอนาคต ครูจะต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ครูได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติการสอน เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้น จึงทำให้ครูต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ และต้องจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ครบทุกวิชา ดังนั้นครูจึงจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถนำมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ โรงเรียนมีการจัดอบรมการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้กับครูทุกปี การศึกษา เพื่อให้ครูมีแนวทางการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนจัดทำแผนการเรียนรู้ครบทุกรายวิชา ซึ่งครูจะต้องมีการปรับปรุงแผนการเรียนรู้ให้ทันสมัย ผู้บริหารโรงเรียนจัดการประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับเรื่องปัญหาของการจัดทำแผนการเรียนรู้ และติดตามผลการนำแผนการเรียนรู้ไปปฏิบัติจริง

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ลงในแผนการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระวิชาการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องกำหนดรูปแบบของกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของการรับรู้ระหว่างบุคคล และเน้นที่รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องมีการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านดังนี้ 1. ด้านพุทธิพิสัย ความรู้ (Knowledge) 2. ด้านจิตพิสัย ทักษะกระบวนการ (Process) 3. ด้านทักษะพิสัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องเน้นที่ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลพร้อมกับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยกำหนดให้สถานศึกษาลดชั่วโมงเรียนของนักเรียนในวิชาตามกลุ่มสาระหลักในชั้นเรียนถึงเวลา 14.00 น. และหลังจากนั้นนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมนอกห้องเรียน ในกลุ่มสาระที่เหลือแบบบูรณาการและกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานและเพลิดเพลิน และเสริมสร้างทักษะทุกด้าน คือด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เช่น กิจกรรมตลาดนัดฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง วิธีการแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2.4 ด้านการใช้แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนใช้แหล่งการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า ผู้บริหารมีนโยบายให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และได้รับความรู้ที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง แปลงเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นต้น ส่วนแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ทุกปีการศึกษาโรงเรียนจะจัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ ครูให้ผู้เรียนจดบันทึกรายงานความรู้ที่ได้รับจากการไปทัศนศึกษาส่งครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา พร้อมทั้งให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มและออกมานำเสนอข้อมูลและอภิปรายข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วครูสรุปสาระสำคัญของการเรียนรู้ซึ่งสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้ และผู้เรียนได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลินทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนด้วยการปฏิบัติจริง ซึ่งทุกปีการศึกษานักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีการจัดกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ ณ. ค่ายลูกเสือ โดยมีครูฝึกที่เชี่ยวชาญวิชาลูกเสือเป็นคนฝึกอบรมผู้เรียน

2.5 ด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี

โรงเรียนจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีเชิงก้าวหน้า โดยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับผู้เรียน จัดอบรมฝึกการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับครูทุกคนในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อแก้ปัญหาครูที่อายุสูงวัยไม่มีทักษะในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้บริหารเน้นให้ครูทุกคนใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ จอโปรเจกเตอร์ ยูทูป กล้องวิดีโอ และ E-mail เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีงบประมาณเพียงพอต่อความต้องการในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์เหล่านี้ แต่สถานศึกษาขนาดกลางและเล็กจะได้อุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนในการได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล จึงส่งผลให้สถานศึกษาขนาดกลางและเล็กประสบปัญหาขาดแคลนสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญของการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุดจึงให้ครูทุกคนนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล และสามารถติดต่อสื่อสารกันได้สะดวกรวดเร็วทั้งครูและผู้เรียน เป็นยุคการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน

2.6 ด้านการนิเทศการเรียนการสอน

โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนเชิงก้าวหน้า โดยผู้บริหารจัดคณะทีมงานผู้นิเทศการเรียนการสอนของผู้รับการนิเทศทุกภาคเรียน เน้นการนิเทศการเรียนการสอนการของจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะกระบวนการคิด การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ฝ่ายวิชาการจัดทำจัดตารางนิเทศการเรียนการสอนให้กับผู้นิเทศและผู้ได้รับการนิเทศ ซึ่งแล้วแต่ผู้นิเทศจะใช้รูปแบบใดในการนิเทศเพื่อชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลกับผู้เรียนมากที่สุด มีการประชุมคณะทีมงานผู้นิเทศให้ติดตามผลหลังจากการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นให้ครูมีส่วนร่วมกันทำงานอย่างอิสระและให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.7 ด้านการวัดและประเมินผล

ครูมีการวัดและประเมินผลเชิงก้าวหน้า โดยฝ่ายวิชาการประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เรื่องมาตรฐานและการใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผล เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน แล้วหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้นำมาชี้แจงให้กับครูของกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้รับทราบแล้วนำไปปฏิบัติ วัดดูประสงค์การวัดและประเมินผลเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม

ร่วมในการเรียนรู้ ฝึกการเผชิญกับสถานการณ์จริงและสามารถตัดสินใจนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาได้ ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลหลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน แต่ต้องอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ประชุมครูก่อนปิดภาคเรียนการศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเพื่อนำข้อบกพร่องและปัญหาไปปรับปรุงแก้ไขในภาคเรียนถัดไป และมีการประชุมเฉพาะครูสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูสายชั้นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่องผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) มีการเปรียบเทียบอัตราค่าคะแนนเฉลี่ยในการเพิ่มหรือลดในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่ทำให้คะแนนเฉลี่ยลดลงและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา

1. ปัญหาที่พบจากการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

สถานศึกษาขนาดกลางขาดแคลนนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่จะนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนเนื่องมาจากขาดแคลนงบประมาณในการจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยี และครูส่วนใหญ่ที่มีอายุสูงวัยไม่ยอมใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพราะขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ตระหนักและให้ความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ครูส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่ไม่หลากหลายและไม่เหมาะสมกับผู้เรียน

2. แนวทางแก้ไขปัญหา

แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือพบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนสร้างความตระหนักและความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ให้จัดทำตารางนิเทศการเรียนการสอนทุกภาคเรียนการศึกษา ผู้บริหารกำกับและดูแลให้ครูนำผลการนิเทศการเรียนการสอนไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่วนปัญหาเรื่องการขาดแคลนนวัตกรรมและเทคโนโลยีนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณบางส่วนสำหรับจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยี และรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาช่วยเหลือและสนับสนุนการศึกษา และควรสร้างความตระหนักและความสำคัญให้กับครูในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อให้นักเรียนมีประสิทธิภาพมากที่สุด และควรมีการจัดอบรมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับครูอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักและความสำคัญของการวัดและประเมินผล

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (2) เปรียบเทียบ การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา ระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษา (3) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ โรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 139 โรงเรียน ทำการหา จำนวนของตัวอย่าง โดยใช้สูตรตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาด ตัวอย่างจำนวน 103 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 458 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมาได้จำนวน 458 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างใช้ค่าสถิติ t-test แบบ Independent และ One Way Anova การเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ผลการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 7 ด้าน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย ของคะแนนสูงที่สุดและรองลงมาได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับสูง (มากกว่า 50%) สรุปผลดังนี้

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรทุกคนต้องให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้า เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้และพัฒนาตนเองตามความถนัดและสนใจของแต่ละบุคคล ได้เต็มตามศักยภาพเนื่องด้วยผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถรับรู้และเรียนรู้ทักษะที่ต่างกัน มีความถนัดและความสนใจไม่เหมือนกัน ดังนั้นครูควรจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อจะสามารถยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผลมากขึ้นซึ่งครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากกิจกรรมนั้น แล้วให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) จากการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้และผ่านกระบวนการคิดสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ช่วยในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีผู้บริหารและคณะครูร่วมกันการวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าที่เป็นระบบเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด และเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุขผู้บริหาร โรงเรียนและคณะที่มงานผู้นิเทศมีการจัดการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูใช้วิธีในการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษา ผลปรากฏดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน โดยจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาพบว่าโรงเรียนที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านจัดการเรียนการสอนพบว่าการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน โดยจำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) พบว่า โรงเรียนที่มีระดับผลการ

ทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีพบว่า มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาจากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 คือ การปรับโครงสร้างหลักสูตร มีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ทำให้หลักสูตรไม่แน่นอนสถานศึกษาปรับเปลี่ยนไม่ทัน ทำให้เกิดความยุ่งยาก เปลี่ยนรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการบ่อยเกินไปจึงทำงานไม่ต่อเนื่องครูแต่ละคนต้องสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ไม่มีเวลาพอที่จะจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองนักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่รวมกิจกรรม ไม่ทำงานที่ครูสั่งแหล่งเรียนรู้ยังไม่เพียงพอกับปริมาณนักเรียนครูยังใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยียังไม่เต็มประสิทธิภาพครูไม่ค่อยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่มีอยู่สถานศึกษา ยังขาดการนิเทศการเขียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การนิเทศการเรียนการสอนไม่สม่ำเสมอ ปัญหาการวัดและประเมินผลที่ไม่สอดคล้องและครอบคลุมตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือไม่เหมาะสมกับระดับชั้น

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จากโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับสูง (มากกว่า 50%) ของสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน สรุปผลดังนี้

ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 คือ สถานศึกษาขนาดกลางขาดแคลนนวัตกรรมและ

เทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนเพราะขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาวัสดุและเทคโนโลยี และครูที่มีอายุสูงวัยไม่ยอมใช้วัสดุและเทคโนโลยีเพราะขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการใช้วัสดุและเทคโนโลยี ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ตระหนักและให้ความสำคัญของการนิเทศการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการวัดและประเมินผล

แนวทางแก้ไขปัญหาคือผู้บริหารโรงเรียนต้องสร้างความตระหนักและความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ให้จัดทำตารางนิเทศการเรียนการสอนทุกภาคเรียน การศึกษา ผู้บริหารกำกับและดูแลให้ครูนำผลการนิเทศการเรียนการสอนไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่วนปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัสดุและเทคโนโลยีนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการบริหารจัดการจัดสรรงบประมาณบางส่วนสำหรับจัดหาวัสดุและเทคโนโลยี และรับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาช่วยเหลือและสนับสนุนการศึกษา ควรสร้างความตระหนักและความสำคัญให้กับครูในการใช้วัสดุและเทคโนโลยี และควรมีการจัดอบรมการใช้วัสดุและเทคโนโลยีให้กับครู ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมการวัดและประเมินผลให้กับครูภายในโรงเรียน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 คือโรงเรียนควรปรับหลักสูตรให้ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เรียนให้มากขึ้นบางวิชาและควรเน้นวิชาที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อความอยู่รอดและมั่นคง จัดอบรมการทำแผนการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้แก่ครู และใช้เวลาว่างในชั่วโมงสุดท้ายสอนเสริมโดยใช้ใบงาน หรือจัดหาสื่อการสอนสำหรับเด็กที่เรียนอ่อน สอนนอกเวลาโดยเสริมให้กับนักเรียนที่ยังไม่ค่อยเข้าใจ ควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาค้นคว้าที่ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง ตลอดจนการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ให้เพียงพอต่อความต้องการ อบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะแก่ครูในการใช้วัสดุและเทคโนโลยีที่มีใช้ในโรงเรียนควรดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำผลการนิเทศไปใช้ปรับปรุงต่อไป การสร้างแบบวัด แบบประเมินต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ และตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดให้มีการจัดทำตั้งแต่ระดับกลุ่มโรงเรียน โดยครูวิชาการ ครูที่มีความรู้ความสามารถในระดับกลุ่มโรงเรียนแล้วนำมาใช้ในโรงเรียน การวัดและประเมินผลนั้นสามารถที่จะได้ผลที่ชัดเจนขึ้นเป็นการลดภาระครูผู้สอน ผู้วิจัยค้นพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) มากที่สุด โดยมีการจัดตัวข้อสอบ O-NET ให้กับผู้เรียนเพื่อให้โรงเรียนมีผลสอบ O-NET คะแนนเฉลี่ยสูง ซึ่งเน้น

วัดเพียงความรู้ด้วยข้อสอบ ละเอียดการวัดประเมินทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม เจตคติ รวมถึงการนำไปใช้ เป็นผลให้การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนมุ่งไปที่ครูเป็นสำคัญ ละเอียดประเมินตามสภาพจริงอย่างหลากหลายรูปแบบ หลายโรงเรียนถึงกับจ้างตัวเตอร์เข้ามาสอนในชั่วโมงเรียน โอกาสจะฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ใช้วิจารณญาณ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ดีๆ หรือ นักเรียนเป็นสำคัญจึงแทบไม่มี ซึ่งผิดหลักการบริหารจัดการการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีจิตใต้สติปัญญา ทักษะความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 การอภิปรายผลการศึกษารจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

จากการศึกษารจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด จากข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา สามารถเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สร้างองค์ความรู้ใหม่ แล้วนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ระบุไว้ในหมวด 1 ความมุ่งหมาย และหลักการ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ฌนัท ธาตุทอง (2545, น. 5) หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้โดยมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุน สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจการเมืองการปกครอง ทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจความถนัดที่แท้จริงของตนเองและพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยให้สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการ

สอนให้เกิดประสิทธิผลกับผู้เรียนมากที่สุดและโรงเรียนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยสยามภรณ์ ไกรเสริม (2553, น. 123) ได้กล่าวข้อเสนอแนะเป็นแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีการประชุมอบรม สัมมนา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำหลักสูตร

สำหรับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับรองลงมานั้น จากผลการวิจัยนี้เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ACTIVE LEARNING ตามทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R X 7C3R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) เป็นทักษะการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยตนเอง และผลักดันผู้เรียนไปสู่การบรรลุศักยภาพของตน โดยส่งเสริมความคิดของผู้เรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ซึ่งเป็นไปตามแนวทางในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนกรจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตราที่ 24 (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาและ(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องโดยให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลดีกับผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเข้าใจและมีทักษะสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟาติฮะห์ อุดส์ห์ ราชการ (2558, น. 35) พบว่าวิธีการเรียนที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงและสร้างความรู้จากสิ่งที่ได้

ปฏิบัตินี้ระหว่างเรียน โดยมีวิธีการเรียนรู้ผ่านทักษะ การสำรวจข้อมูลการทดลองการแก้ไขปัญหา การอภิปรายร่วมกัน และการทำงานแบบกลุ่มเล็กๆ การทำงานแบบร่วมมือร่วมใจกัน ซึ่งวางอยู่บน ปัจจัยพื้นฐานของรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ประกอบด้วย การพูดและการฟัง การเขียน การอ่าน การโต้ตอบความคิดเห็น ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์ที่ลดกระบวนการสื่อสารและการถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้เรียนเพียงอย่างเดียวและสอดคล้องกับแนวคิดของเนวานินซ์ สงคราม (2555, น. 123) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจใน มโนทัศน์ที่สอนได้ถูกต้องและลึกซึ้ง เกิดความคงทนถาวร ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้เป็น อย่างดี เกิดความสนุกสนานจากกิจกรรมที่จัดขึ้นในการเรียนการสอน สามารถบูรณาการความรู้ที่ ได้จากการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ได้เป็นผู้ลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนการสอนเชิงรุกจึงเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน เพราะผู้เรียนสามารถสร้างขึ้นมาได้ด้วยตนเอง เนื่องจากการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการสร้างกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นใน การเรียน โดยจะมีกิจกรรมสอดแทรกให้ผู้เรียนทำไปพร้อมๆ กับการฟังบรรยาย มีกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมออนไลน์ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวในการเรียนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงจัดได้ ว่าการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

ในขณะเดียวกัน พบว่า ด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่ยังอยู่ ในค่าเฉลี่ยระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนขาดประสบการณ์ ความสามารถ ความชำนาญใน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนครูไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ โรงเรียนขนาดกลางขาดงบประมาณในการ จัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี จึงส่งผลให้ครูจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน การสอนได้น้อย ด้านการจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่าด้านครูนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดพบว่าครูมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เรียนน้อย ซึ่งเกี่ยวกับทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, information & media literacy) และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT literacy) ที่ใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนเชิง ก้าวหน้าใน โรงเรียนและสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาไปสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริม

และสร้างกลไกเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งจะนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ จันทวงษ์ (2545) เรื่องสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีการศึกษา เพื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอหนองน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ครูขาดความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ

5.2.2 การอภิปรายผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

จากผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) และขนาดสถานศึกษาผลปรากฏดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาพบว่าสถานศึกษาที่มีประเภทการจัดการศึกษาต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (self-Directed Learning) และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาความรู้ ความถนัดและความสนใจได้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน พร้อมทั้งฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนำความรู้มาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นผู้วิจัยค้นพบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเภทการจัดการศึกษาระดับอนุบาล - ป.6 และระดับอนุบาล - ม.3 มีการจัดการการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้นด้านการนิเทศการเรียนการสอน พบว่าการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้ 1. อาจจะเป็นเพราะประเภทการจัดการศึกษาระดับอนุบาล - ป.6 มีการดำเนินการนิเทศการเรียนการสอนอย่างมีระบบและสม่ำเสมอ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนิเทศการเรียนการสอนกับนักเรียนระดับอนุบาล - ป.6 มากกว่าสถานศึกษาระดับอนุบาล - ม.3 ซึ่งสถานศึกษาระดับอนุบาล - ม.3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้กับเด็กที่ไม่พร้อมที่จะเดินทางไปเรียนที่โรงเรียนสามัญในตัวอำเภอ และมีจำนวน

นักเรียนค่อนข้างน้อยในแต่ละระดับชั้น จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร 2. อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล - ม.3 มีภาระงานเพิ่มมากขึ้นในการรับผิดชอบและการบริหารงานสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล - ม.3 มากกว่าสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล - ป.6 ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูแลครูผู้สอนให้จัดทำแผนการเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การนิเทศการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ต้องเป็นไปตามรูปแบบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารจัดการการศึกษาทั้งระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุดและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับที่กระทรวงศึกษาธิการจัดให้กับผู้เรียนดังนั้นจึงเป็นการเพิ่มภาระงานมากขึ้นให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นจึงเป็นข้อค้นพบของผู้วิจัยสามารถค้นพบได้จากการทำวิจัยในครั้งนี้ว่าด้านการนิเทศการเรียนการสอน สถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล - ป.6 มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าสถานศึกษาระดับชั้นอนุบาล - ม.3 การจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจาย อำนาจทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหาร งานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และจัดการศึกษาทั้ง 3 ระดับในโรงเรียนเดียวกันคือ ระดับก่อนประถมศึกษาประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาปัจจุบันนั้นจึงมีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านบุคลากรมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนในด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกงานมีไม่เพียงพอ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในงานธุรการและงานทะเบียน ขาดแคลนงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ที่ดี ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนบางโรงเรียนอยู่ห่างไกลความเจริญ และการขยายโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อหรือผู้ด้อยโอกาส เป็นการศึกษาสำหรับมวลชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา พูลแสง (2554 :98) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้มีการให้ความสำคัญในเรื่องการใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีการกำหนดเป้าหมายและวางแผนงานไว้อย่างชัดเจน มีความพร้อม

ในเรื่องของสื่อและอุปกรณ์ที่ช่วยเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการนิเทศเพื่อช่วยปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูและมีการดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่าสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่างกันมีการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะสถานศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (self – Directed Learning) เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาความรู้ ความถนัดและความสนใจได้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน พร้อมทั้งฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนำความรู้มาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นผู้วิจัยค้นพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกันซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ยกเว้นด้านการวัดและประเมินผลพบว่าการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะโรงเรียนระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการวัดและประเมินผลจึงสามารถพัฒนาระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ได้มากกว่าสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนในเรื่องการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) อย่างจริงจัง ดังนั้นจึงเป็นข้อค้นพบของผู้วิจัยสามารถค้นพบได้จากการทำวิจัยในครั้งนี้ว่า ด้านการวัดและประเมินผลสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) มีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าสถานศึกษาที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำ (น้อยกว่า 50%) ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตราที่ 26 กำหนดไว้ว่าให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม

การเรียนรู้ การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภา วงษ์นาคเพ็ชร ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารวิชาการด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลเฉพาะด้านผู้เรียน ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความพยายามต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรนั้น ประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน 4 ระดับ ได้แก่ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติทุกระดับมีเจตนาารมณ์เช่นเดียวกันคือ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อเนื่องต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ ปริदानันต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า การบริหารวิชาการในด้านของการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก ตรงตามเป้าหมายสำคัญของการประเมินผล การเรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า เป็นไปอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายและความต้องการของหลักสูตร

3. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษามีขนาดสถานศึกษา มีการปฏิบัติในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (self – Directed Learning) เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Active Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาความรู้ ความถนัดและความสนใจได้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน พร้อมทั้งฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนำความรู้มาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นผู้วิจัยค้นพบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน

นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่พบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการจัดหาวัตกรรมการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่เพียงพอต่อความต้องการ มากกว่าสถานศึกษาที่มีขนาดกลาง ด้วยจำนวนของผู้เรียนทำให้สถานศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลในการจัดซื้ออุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ทำให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับผู้เรียน แต่สิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบก็คือ เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กไม่มีความแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ในด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพราะเนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีการจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา โดยมีโรงเรียนวังไกลกังวลเป็นครุต้นทางและให้โรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนปลายทาง ซึ่งเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่ให้โรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียนทั่วประเทศต้องจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น และครูไม่ตรงสาขาวิชาเอก ให้โรงเรียนขนาดเล็กมีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด จึงมีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลในการจัดซื้อสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้กับโรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียน จึงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สามารถค้นพบได้จากขนาดสถานศึกษาที่สามารถส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ด้านความพร้อมของสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาความรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นการจัด นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้กับสถานศึกษาที่มีขนาดกลางจึงเป็นปัญหาที่สำคัญต้องเร่งแก้ไขซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ เหมือนสุทธีวงศ์ (2555) พบว่า ผลการประเมินคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผู้เรียนทำคะแนนสอบได้คะแนนดีขึ้น แสดงว่าสื่อประสมประกอบการเรียนการสอนในหน่วยเรียนนี้สามารถ

พัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียนผ่านนวัตกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดีขึ้น เป็นไปตามคำนิยามของคำว่านวัตกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญศรี ศรีสวัสดิ์ และสุพิชชา ณ ป้อมเพ็ชร (2552) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดสื่อประสมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตวิชาการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตสุพรรณบุรีผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์กลุ่มที่เรียนด้วยชุดสื่อประสมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยวิธีบรรยายในชั้นเรียนแบบปกติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดสื่อประสมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตวิชาการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5.3 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ผลการวิจัยในครั้งนี้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้นจึงควรมีการนำผลการวิจัย และมีการศึกษาเพิ่มเติมดังข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนนโยบายยังไม่ชัดเจน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ควรมีการสนับสนุนนโยบายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน โดยสามารถนำไปปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกัน

2. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามประเภทการจัดการศึกษาระดับอนุบาล – ม.3 มีการนิเทศการเรียนการสอนน้อยดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ควรมีนโยบายให้โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอ และติดตามผลการนิเทศอย่างจริงจัง

3. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูง (มากกว่า 50%) มีจำนวนน้อย ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ควรมีนโยบายให้มีการจัดอบรมการวัดและประเมินผลให้สำหรับครูทุกปี

4. จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนจำแนกตามขนาดสถานศึกษาขนาดกลางมีการจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยีไม่เพียงพอ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาขนาดกลางให้เท่าเทียมกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ เพื่อใช้ในการจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยี

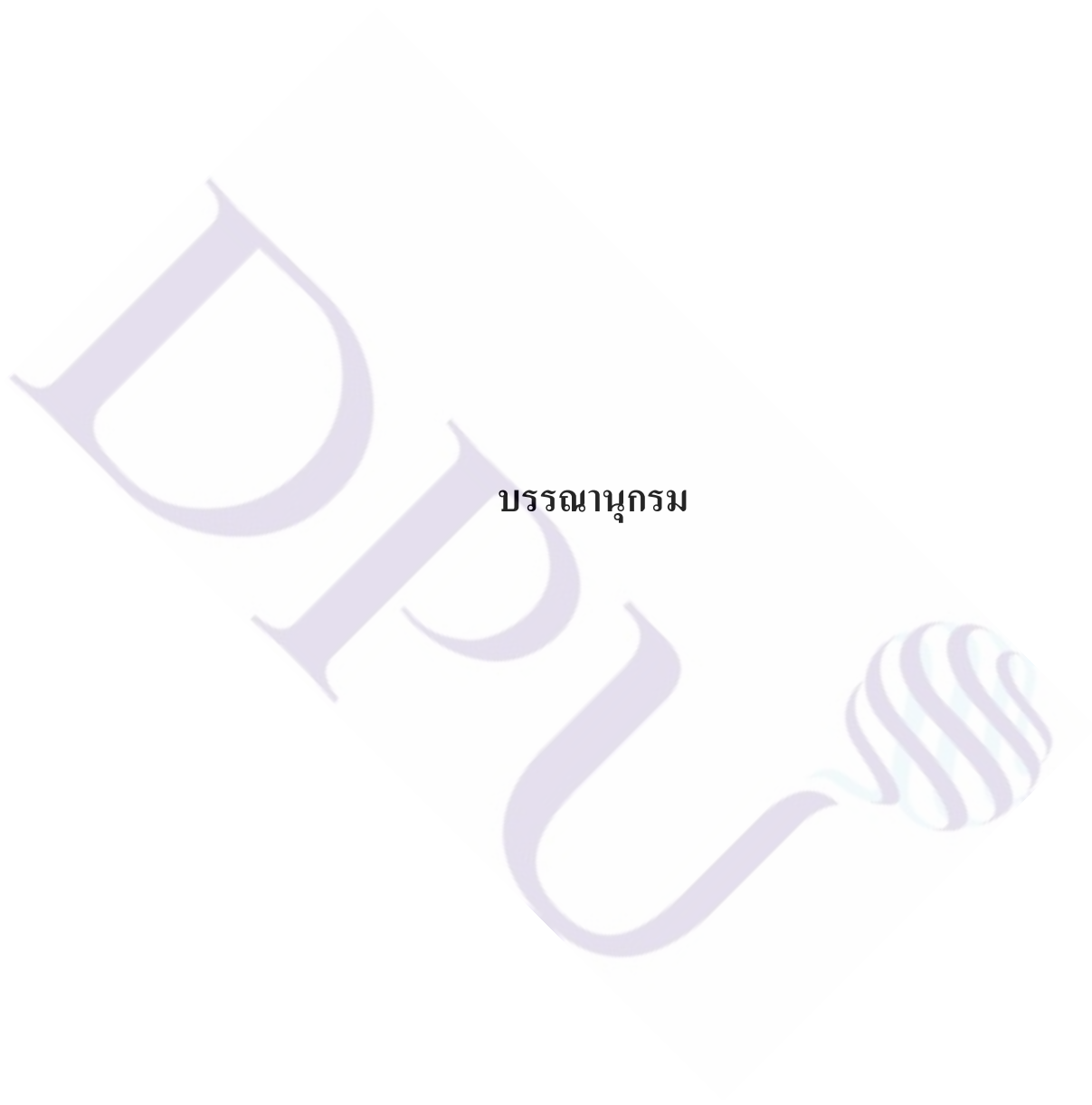
5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. โรงเรียนควรให้ความสำคัญและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและทักษะการเรียนรู้ได้ตรงตามศักยภาพของตนเอง
2. โรงเรียนควรให้การสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุกรรมและเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และมีการจัดอบรมทักษะการใช้วัสดุกรรมและเทคโนโลยี
3. โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดอบรมการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เชิงก้าวหน้าให้กับครูภายในโรงเรียน
4. โรงเรียนควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนิเทศการสอนเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอ และให้ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอน

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาด้วย
2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในเรื่องของปัญหาการนิเทศการเรียนการสอนของโรงเรียน
3. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในเรื่องของปัญหาการวัดและประเมินผลของโรงเรียน
4. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรไปศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในเรื่องของปัญหาการจัดนวัตกรรมการเรียนและเทคโนโลยีของโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กฤษฎา บุญหมื่น. (2555). *ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้*. สืบค้นจาก

http://xn--12c2c0ada3bv5b3ao7h2d.blogspot.com/2012/06/blog-post_9489.html

กาญจนา จันทร์ระเสริฐ. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบนำตนเองโดยใช้ปัญหาเป็นฐานใน
การสอนวิชาฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ชีวภาพ*. (วิทยานิพนธ์คุุณบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรังสิต

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิตติชัย หลอมโสม. (2556). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา*. สืบค้นจาก

<http://manmanza.blogspot.com/>

กุลธวัช สมารักษ์, ปณิดา วรณพิรุณ, และ พัลลภ พิริยะสุวรรณ. (2558). “การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้
แบบผสมผสานผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษา ด้วย วิดีโอแชร์ริง เพื่อพัฒนา
ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ” *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม (พระจอมเกล้าพระ
นครเหนือ)*, 6, 1, น.205 - 214.

เกษศิริ การะเกษ. (2553). “การพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา
ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหา วิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6.”

(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

จิรภา อรรถพร. (2557). *การพัฒนาแบบการสอนเชิงรุกออนไลน์เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้
ของนิสิตปริญญาบัณฑิต*. สืบค้นจาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

- จิราภา เพียรเจริญ. (2556). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ฉลวย ม่วงพรวน. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยกิจกรรมการรู้คิดในการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาอุตสาหกรรม. (วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยญา พงษ์ชัย ธนินาถ ฌ สุนทร และภัทรพล มหาจันทร์. (2554). “ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก : ผลการวิจัยเบื้องต้น”. วารสารบัณฑิตศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์), 5, 3, น. 33- 41.
- ณัฐพร ภูทองเงิน. (2555). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในกลุ่มสถานศึกษาเขตพื้นที่ที่ 1 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดวงพร อิ่มแสงจันทร์ (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจเพียงพอกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทัศนีย์ ศรีสวัสดิ์. (2555). การบริหารการวัดและประเมินผลการศึกษากับการปฏิบัติงานตามภารกิจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิพรัดน์ จันทนา. (2552). การบริหารงบประมาณ โดยใช้วัฏจักรคุณภาพของเคมมิ่งใน โรงเรียนนาคลี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธงชัย สิทธิกรณ์. (2556). การเรียนรู้ และครูในศตวรรษที่ 21. สืบค้นจาก <http://www.birdkm.com/outside-classroom/outsideclass/newlearningc21>
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2546). นวัตกรรมเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : นีลนาราการพิมพ์,
- ปนัดดา หัสปราบ. (2557). แนวทางการนำผลการทดสอบทางการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิจัยทุนสนับสนุนจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

- ประณัฐ กิจรุ่งเรือง. (2553). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้กรณีศึกษาทางศาสตร์การเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ คุยฎิบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประสิทธิ์ พิทักษ์ชวงศ์. (2554). การจัดการแหล่งเรียนรู้ชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ปรารธนา โกวิทยางกูร. (2558). “การพัฒนาทักษะการประเมินการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของ ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยในจังหวัดลำปาง”. *วารสารวิชาการ (มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น)*, 9, 2. น.124 - 139.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *นิเทศการสอน*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อสร้างสรรค์.
- พรรณี เลียงบุญ, ชีระวัฒน์ เขี่ยมแสง และ ตักดีพงศ์ หอมหวล. (2554). “การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษาเพื่อจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านหนองบัวคู อำเภอนาคู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2”. *วารสารศึกษาศาสตร์(มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม)*, 5, 1. น. 109 - 120.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. สืบค้นจาก <https://www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf>
- พวงเพชร ดิรคุณบุรณะ. (2556). ความต้องการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนนานาชาติ สำนักงานพื้นที่การศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2558). *การเรียนรู้เชิงก้าวหน้า 10 วิธีสอนเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนใน ศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ฟาติสะห์ อุดสำหรับราชการ. (2558). *รูปแบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาแนวคิด เชิงวิทยาศาสตร์ เรื่อง คลื่นไหวสะเทือน*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- มณฑนา บรรพสุทธิ์. (2553). *การพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทักษะชีวิต ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปัญหาเป็นฐาน*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอน ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : เทียนวัฒนา พรินท์ติ้ง.

- มะลิวรรณ ทองคา. (2551). การศึกษาความรู้เรื่องการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยใช้กิจกรรมโครงการ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน โนนหันวิทยายน. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุพา กสิรักษ์, เก็จกนก เอื้อวงศ์ และ นางเยาว์ อุกุมพร. (2556). “บทบาทในการส่งเสริมการใช้แหล่ง
เรียนรู้ในชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต10”
วารสารศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช), 6, 2, น. 115 - 129.
- รังสันต์ โยศรีคุณ. (2556). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสารนิพนธ์
ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2552). *รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 4)*.
นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรัชกร ไม้ไหว. (2552). *แนวทางการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน เขตลาดกระบัง
สังกัด กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศยาภรณ์ ไกรเสริม. (2553). *การศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนวัดไผ่ตัน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร.
(สารนิพนธ์มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริมาตย์ อินทร์ตามา. (2556). “ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบกรณีศึกษาที่มีต่อ
ความสามารถในการแก้ปัญหาการออกแบบสื่อการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.”
วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. 6, 2, น. 552.
- สนอง สีพาทูทธิ. (2548). *การศึกษาการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม.
- สมปอง บุญสมศรี. (2541). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้กิจกรรมที่มุ่งงานปฏิบัติกับการสอนตามคู่มือครู.
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต)*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมหมาย อ่ำคอนกลอย. (2556). “บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21” *วารสารบัณฑิตศึกษา
(มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม)*, 7, 1, น. 1 - 7.

- สรวงพร กุศลส่ง. (2557). การพัฒนารูปแบบทักษะการศึกษาวิจัยด้านปฐมวัยด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ วิจัยทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- สร้อยวสันต์ ศรีคำแหง. (2554). การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- ลำลี ทองชีว. (2531). การใช้กรณีศึกษาในการสร้างกระบวนการความคิดวิเคราะห์แบบตอบโต้. เทคนิคและวิธีสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิรินทรา มินทะชาติ. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem – Based Learning) เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สิริลักษณ์ ตลาด. (2545). การประเมินผลการเรียนรู้สภาพจริงในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง พลังงานและสารเคมี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2555). “การบริหารโดยสถานศึกษาและชุมชนเป็นฐาน : ความท้าทายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง”. วารสารศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร), 14, 1, น. 101 - 111.
- สุจินต์ ใจกระจ่าง. (2553). สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิจัยทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สุทนต์ ศรีไสย. (2545). หลักการนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์, ฉันทนา จันทร์บรรจง, สำราญ มีแจ้ง และ วิทยา จันทร์ศิลา. (2551). “การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วารสารศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร), น. 73 - 88.
- สุภามาส เทียนทอง. (2553). การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สุวิทย์ มูลคำและคณะ. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพฯ: อี เค บั๊คส์.
- องอาจ แสนมาโนช. (2550). สภาพและปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).
สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อนงค์ สีนุศิริ. (2556). การเรียนรู้แนวใหม่ในศตวรรษที่ 21. สืบจาก <http://anongswu502.blogspot.com/>
- อนุตร์ ขอสันติวัฒน์. (2548). ศึกษาการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพังงา.
(วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- อมรรัตน์ เหล็กกล้า. (2554). สภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง
การศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อังคณา ตุงคะสมิต. (2550). การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจจิมา บำรุงนา. (2557). การพัฒนาการสอนผ่านเว็บด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง วิชาคอมพิวเตอร์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : เทคโนโลยีราช
มงคลชัยบุรี.
- อับดุลอาซีร์ ยาหมาย. (2555). ความพร้อมของครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพังงา. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

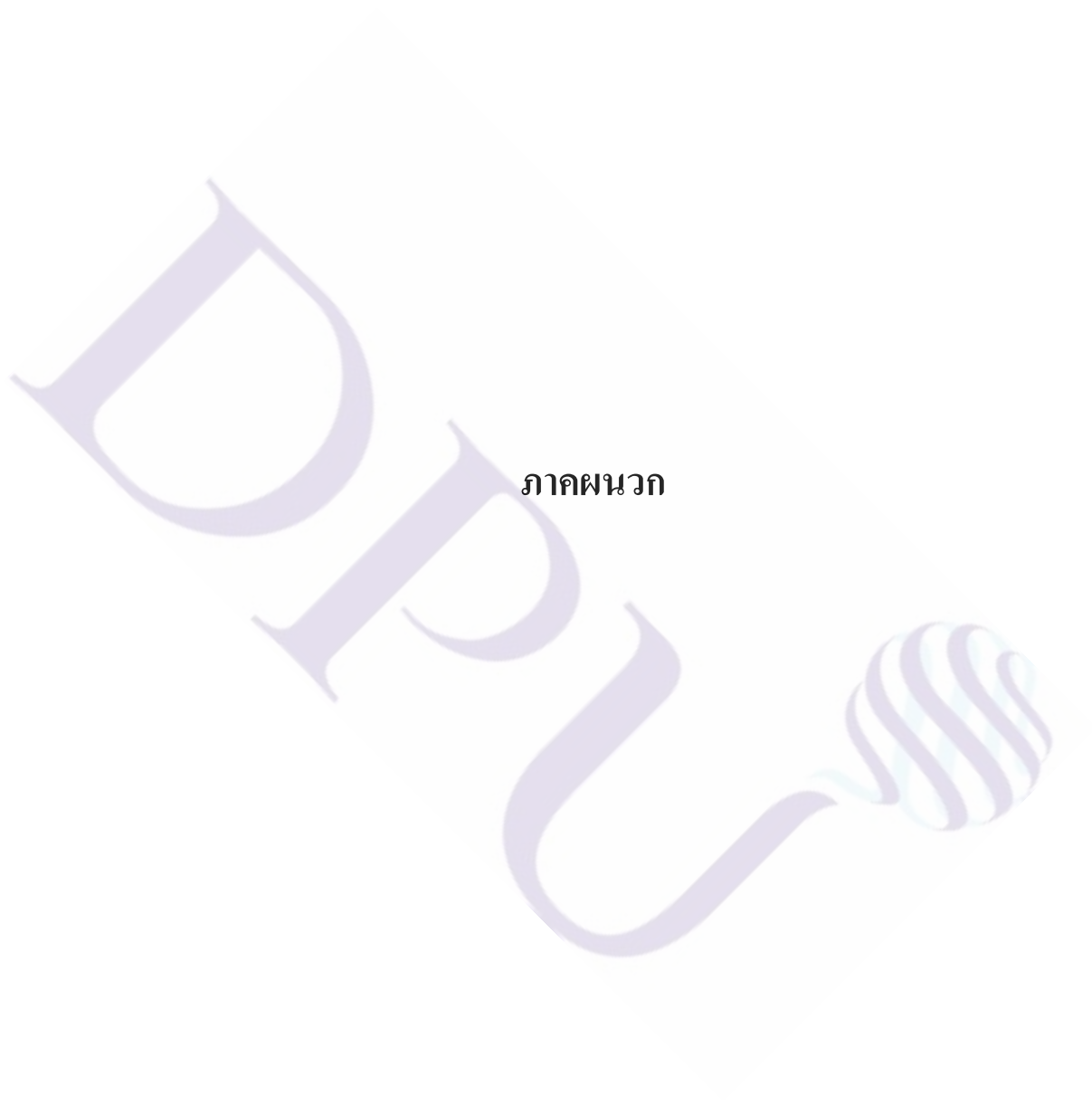
ภาษาต่างประเทศ

Harris, Ben M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. Prentice- Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.

Edwards ,TB. (1950). Measurement of some aspects of critical thinking. *Journal of Experimental Education*, 18 p. 263–278.

Ajtonen, P. M. (1994). The location curriculum an object and instrument in the administrative and pedagogical development of the school system : experiences and opinions of primary school teachers regarding the design implementation and development of local curricula. *Dissertation abstract international*. 55(02).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์
วุฒิการศึกษา ศษ.ค.สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการศึกษากาดำ
2. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินสุดา สิริธรังศรี
วุฒิการศึกษา บริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางการศึกษา
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
3. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร โกมารทัต
วุฒิการศึกษา ศษ.ค. การจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาญี่ปุ่น
4. ชื่อ – นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ทองแถม
วุฒิการศึกษา ศษ.ค. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการหลักสูตรมหบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
5. ชื่อ – นามสกุล ดร.นักรบ หมี่แสน
วุฒิการศึกษา กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง ประสานมิตร
หัวหน้าแผนกแนะแนวและจัดหางาน

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามค่า IOC

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ ว่ามีความสอดคล้องวัตถุประสงค์การวิจัยครอบคลุมขอบเขตที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วกรอกเขียนผลการพิจารณา โดยขีดเครื่องหมาย “คะแนนการพิจารณา” ตามระดับความคิดเห็นของท่าน ดังนี้ คือ

- +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	การจัดหลักสูตรสถานศึกษา				
1.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
2.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
3.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ				
4.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
5.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีครูให้คำแนะนำ				
6.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน				
7.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติจริง				
8.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา				

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
9.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน				
	การจัดทำแผนการเรียนรู้				
10.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะการคิด				
11.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่				
12.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมนำไปปฏิบัติ				
13.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปแก้ปัญหา				
14.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ที่มีการฝึกทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ				
15.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
16.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน				
	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
17.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง				
18.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล				
19.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์จริง				
20.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม				
21.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน				
22.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
23.	ครูคอยให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาพร้อมกับผู้เรียน				
	การใช้แหล่งการเรียนรู้				
24.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน				
25.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง				
26.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ทันสมัย				
27.	ข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้มีความเชื่อถือและถูกต้อง				
28.	ข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้สามารถนำไปในการแก้ปัญหา				

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
29.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล				
การจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยี					
30.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเข้าร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
31.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
32.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
33.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน				
34.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
35.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการฝึกทักษะความคิดของผู้เรียน				
36.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูล				
37.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการฝึกทักษะการสร้างข้อมูล				
38.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน				
การนิเทศการเรียนการสอน					
39.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูทำงานโดยอิสระ				
40.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาตนเอง				
41.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่สอนให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาองค์ความรู้ด้วยตนเอง				
42.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ				

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คะแนนการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
43.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่สอนให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน				
	การวัดและประเมินผล				
44.	ครูจัดการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการประเมินทักษะ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง				
45.	ครูจัดการ วัดและประเมินผลความรู้ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
46.	ครูจัดการวัดและประเมินผลด้านทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ				
47.	ครูจัดการวัดและประเมินด้านการทำงานกลุ่ม				
48.	ครูจัดการวัดและประเมินผลด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน				
49.	ครูจัดการวัดและประเมินผลด้านความสามารถในการ ประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา				
50.	ครูมีการวัดและประเมินผลจากสถานการณ์จริง				

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องวัตถุประสงค์การวิจัย
เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การจัดหลักสูตรสถานศึกษา							
1.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	0.8
2.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีครูให้คำแนะนำ	+1	+1	+1	0	+1	0.8
6.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
7.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติจริง	-1	+1	+1	+1	+1	0.6
8.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
9.	โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
การจัดทำแผนการเรียนรู้							
10.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะการคิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
11.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
12.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมนำไปปฏิบัติ	+1	+1	+1	0	+1	0.8

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
13.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปแก้ปัญหา	+1	+1	+1	0	+1	0.8
14.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ที่มีการฝึกทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่ ผู้เรียนสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
15.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	0	+1	0.8
16.	ครูจัดแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
17.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
18.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
19.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
20.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
21.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8
22.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
23.	ครูคอยให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาร่วมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8
การใช้แหล่งการเรียนรู้							
24.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
25.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
26.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
27.	ข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้มีความเชื่อถือและถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
28.	ข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้สามารถนำไปในการแก้ปัญหา	+1	+1	0	+1	+1	0.8
29.	ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล	+1	+1	0	+1	+1	0.8
การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี							
30.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเข้าร่วมจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
31.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
32.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
33.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
34.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	+1	+1	0	+1	0.8
35.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อฝึกทักษะความคิดของผู้เรียน	-1	+1	+1	+1	+1	1.0
36.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
37.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อฝึกทักษะการสรุปข้อมูล	+1	+1	0	0	+1	0.6
38.	ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
การนิเทศการเรียนการสอน							
39.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูทำงานโดยอิสระ	+1	+1	0	+1	+1	0.8
40.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนเพื่อให้ครูพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
41.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่สอนให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาคำความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	0	+1	+1	0.8
42.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	0	0	+1	0.6
43.	ผู้บริหารทำการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	0	0	+1	0.6
การวัดและประเมินผล							
44.	ครูจัดการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการประเมินทักษะผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ข้อ ที่	การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1	คนที่					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
45.	ครูจัดการวัดและประเมินผลความรู้ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	0	0.8
46.	ครูจัดการวัดและประเมินผลด้านทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	+1	+1	0	+1	+1	0.8
47.	ครูจัดการวัดและประเมินด้านการทำงานกลุ่ม	+1	+1	0	+1	+1	0.8
48.	ครูจัดการวัดและประเมินผลด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.8
49.	ครูจัดการวัดและประเมินผลด้านความสามารถในการ ประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา	+1	+1	0	0	0	0.4
50.	ครูมีการวัดและประเมินผลจากสถานการณ์จริง	+1	0	0	+1	0	0.4
	รวม						44
	เฉลี่ยค่า IOC						0.88

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ใช้ประกอบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

2. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอน โปรดตอบให้ครบทุกตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

3. ข้อมูลคำถามที่ท่านกรุณาให้ผลมา ผู้วิจัยจะนำไปประมวลเป็นคำตอบในภาพรวม ผลการตอบข้อมูลของท่านจะไม่กระทบกับงานและตัวท่านเองที่ให้ข้อมูลเป็นรายบุคคล และผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นางพิมพ์นภัส เอี่ยมสอาด

นักศึกษา สาขาการจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าคำตอบที่ท่านเลือก

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

30 – 50 ปี

สูงกว่า 50 ปี

3. ตำแหน่งการทำงาน

ผู้อำนวยการสถานศึกษาและหรือรักษาการผู้อำนวยการสถานศึกษา

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ครูผู้สอน

4. ประเภทการจัดการศึกษา

ระดับอนุบาล – ป.6

ระดับอนุบาล – ม.3

5. ขนาดสถานศึกษา

ขนาดใหญ่

ขนาดกลาง

ขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และตอบความคิดเห็นระดับการปฏิบัติโดยทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา					
1. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
2. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ					
3. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ					
4. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
5. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติจริง					
6. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้					
7. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต					
8. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การจัดทำแผนการเรียนรู้					
9. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด					
10. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่					
11. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิม					
12. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปฏิบัติหรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน					
13. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีการฝึกทักษะเบื้องต้นของอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ					
14. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
15. ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนสามารถบูรณาการความรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต					
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
16. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง					
17. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการฝึกทักษะกระบวนการคิด					
18. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์จริง					
19. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกัน					

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
20. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน					
21. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
22. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาพร้อมกับผู้เรียน					
การใช้แหล่งการเรียนรู้					
23. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
24. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
25. แหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้มีความทันสมัยและผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงได้					
26. ข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้มีความถูกต้องและเชื่อถือได้					
27. แหล่งการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระของข้อมูลที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้					
28. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล					
การจัดนวัตกรรมและเทคโนโลยี					
29. โรงเรียนจัดหานวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้ครูนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
30. ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
31. ครุมนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด					
32. ครุมนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้ตามความสนใจและความถนัด					
33. ครุมนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน					
34. ครุมนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลของผู้เรียน					
35. ครุมนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาทักษะสรุปข้อมูลและสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน					
การนิเทศการเรียนการสอน					
36. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูมีส่วนร่วมกันทำงานโดยอิสระ					
37. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาตนเอง					
38. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง					
39. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน					
40. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนของครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน					

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การวัดและประเมินผล					
41. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นทักษะการปฏิบัติ					
42. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ					
43. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการทำงานกลุ่ม					
44. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน					
45. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา					
46. มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงตามสถานการณ์จริง					

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลประเด็นการสัมภาษณ์
ตอนที่ 3 ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์
3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ตำแหน่งงานปัจจุบัน.....
- 1.2 พื้นที่ดำเนินการ จังหวัด..... โรงเรียน.....
- 1.3 ประสบการณ์การทำงานตามตำแหน่ง.....
- 1.4 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....ระยะเวลาการสัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลประเด็นการสัมภาษณ์

- 2.1 โรงเรียนของท่านมีแนวคิดและหลักการในการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.2 การจัดหลักสูตรสถานศึกษาเชิงก้าวหน้าในโรงเรียนเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.3 การจัดทำแผนการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนของท่าน มีรูปแบบและขั้นตอนอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.5 การใช้แหล่งการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียนเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2.6 การจัดนวัตกรรมการและเทคโนโลยีเชิงก้าวหน้าในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2.7 การนิเทศการเรียนการสอนเชิงก้าวหน้าในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

2.8 การวัดและประเมินผลเชิงก้าวหน้าในโรงเรียนของท่านเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ท่านมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถามจนเสร็จสิ้น

ภาคผนวก จ

Try Out

ตารางแสดง รายชื่อสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (Try Out)
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 - 3
 จำนวน 4 โรงเรียน

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เปิดสอนระดับ	สังกัด
1	อนุบาลพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์	อนุบาล-ป.6	สพป.สพ.2
2	บ้านนเรศ	อนุบาล-ม.3	สพป.สพ.2
3	วัดสามชุก	อนุบาล-ป.6	สพป.สพ.3
4	วัดบางขวาง	อนุบาล-ม.3	สพป.สพ.3

ภาคผนวก ฉ
ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.954	46

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	187.69	237.125	.520	.953
A2	187.88	237.984	.576	.953
A3	187.81	237.706	.488	.953
A4	187.59	236.636	.526	.953
A5	187.72	235.564	.620	.953
A6	187.56	239.415	.374	.954
A7	187.56	239.867	.388	.954
A8	187.72	234.402	.578	.953
A9	187.81	234.351	.676	.952
A10	188.03	236.096	.731	.952
A11	187.94	233.609	.686	.952
A12	187.78	234.112	.616	.953
A13	188.09	234.346	.682	.952

Item-Total Statistics

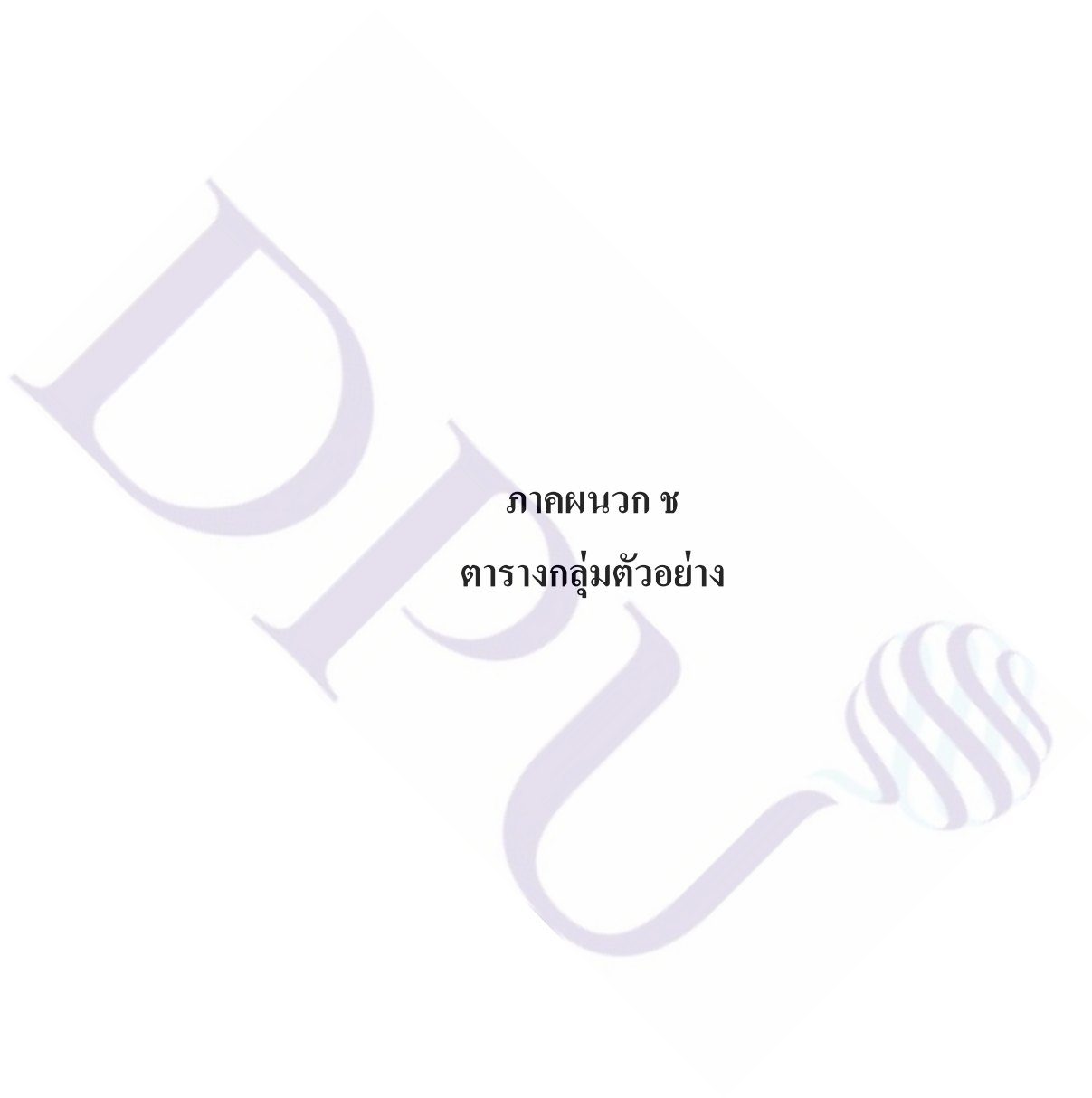
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A14	188.00	239.290	.472	.953
A15	187.75	238.000	.493	.953
A16	187.59	231.152	.707	.952
A17	187.78	235.983	.568	.953
A18	187.94	224.899	.809	.951
A19	187.56	235.415	.541	.953
A20	187.91	238.733	.485	.953
A21	187.56	235.738	.571	.953
A22	187.62	239.145	.439	.953
A23	187.78	233.015	.624	.953
A24	187.75	235.935	.476	.953
A25	187.78	236.241	.508	.953
A26	187.75	237.871	.501	.953
A27	187.81	239.125	.457	.953
A28	187.91	238.733	.485	.953
A29	188.16	237.814	.416	.954
A30	187.91	240.410	.341	.954
A31	188.00	234.839	.616	.953
A32	188.00	235.548	.637	.953
A33	187.97	230.612	.752	.952

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A34	187.91	231.249	.727	.952
A35	188.06	235.802	.626	.953
A36	187.84	238.781	.443	.953
A37	187.78	238.241	.445	.954
A38	187.91	236.217	.525	.953
A39	188.06	239.996	.503	.953
A40	187.69	236.480	.620	.953
A41	187.31	242.222	.309	.954
A42	187.81	239.706	.421	.954
A43	188.00	236.774	.565	.953
A44	187.94	239.738	.522	.953
A45	188.00	242.258	.330	.954
A46	187.97	235.902	.586	.953

ภาคผนวก ข
ตารางกลุ่มตัวอย่าง

ตารางแสดง รายชื่อสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
จำนวน 103 โรงเรียน

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เปิดสอนระดับ
	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	
1	วัดโคกโคเต่า	อนุบาล-ม.3
2	วัดหน่อสุวรรณ	อนุบาล-ป.6
3	วัดนิเวศน์ธรรมาราม	อนุบาล-ป.6
4	วัดวังพระนอน	อนุบาล-ม.3
5	วัดอู่ยา	อนุบาล-ป.6
6	วัดคอนตาล	อนุบาล-ป.6
7	วัดไผ่เกาะโพธิ์งาม	อนุบาล-ป.6
8	วัดคอนโพธิ์ทอง	อนุบาล-ม.3
9	วัดไตรรัตนาราม	อนุบาล-ป.6
10	วัดอุทุมพราราม	อนุบาล-ป.6
11	วัดลาดตาล	อนุบาล-ม.3
12	วัดคอนเจดีย์ราษฎร์บูรณะ	อนุบาล-ป.6
13	วัดสกุณปักษ์	อนุบาล-ป.6
14	วัดสามทอง	อนุบาล-ป.6
15	วัดสุวรรณนาคี	อนุบาล-ป.6
16	เมืองสุพรรณบุรี	อนุบาล-ม.3
17	อินทร์ศรัทธาราชวร	อนุบาล-ป.6
18	วัดสระประทุม	อนุบาล-ม.3
19	วัดแก้ว	อนุบาล-ม.3
20	สุพรรณภูมิ	อนุบาล-ป.6
21	อนุบาลสุพรรณบุรี	อนุบาล-ป.6
22	วัดมเหยงคณ์	อนุบาล-ป.6
23	บ้านบางกุ้ง	อนุบาล-ป.6
24	วัดศิระเกษ	อนุบาล-ป.6
25	วัดประทุมชน	อนุบาล-ป.6

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เปิดสอนระดับ
26	วัดโพธิ์ท่าทราย	อนุบาล-ป.6
27	วัดไผ่ขวาง	อนุบาล-ป.6
28	วัดดอนกลาง	อนุบาล-ป.6
29	บ้านรางกะท่อม	อนุบาล-ป.6
30	วัดสว่างอารมณ์	อนุบาล-ป.6
31	วัดพิหารแดง	อนุบาล-ป.6
32	วัดวรจันทร	อนุบาล-ป.6
33	วัดวังกุ่ม	อนุบาล-ม.3
34	อนุบาลวัดป่าเลไลยก์	อนุบาล-ป.6
35	วัดราษฎร์ศรัทธาธรรม	อนุบาล-ม.3
36	วัดพระธาตุ	อนุบาล-ม.3
37	วัดลาดกระจับ	อนุบาล-ป.6
38	วัดจำปี	อนุบาล-ป.6
39	บ้านหนองขาม	อนุบาล-ป.6
40	วัดสำนักตะเภา	อนุบาล-ป.6
41	บ้านดอนโพ	อนุบาล-ม.3
42	บรรหารแจ่มใสวิทยา 4	อนุบาล-ป.6
43	บ้านท่าเสด็จ	อนุบาล-ม.3
44	วัดเขาดิน	อนุบาล-ป.6
45	บ้านหนองปรือ	อนุบาล-ป.6
46	วัดสามัคคีธรรม	อนุบาล-ป.6
47	วัดสวนแดง	อนุบาล-ป.6
48	วัดสังฆายเถร	อนุบาล-ม.3
	อำเภอบางปลาม้า	
49	กฤษณา	อนุบาล-ม.3
50	วัดปากคลองกุ่ม	อนุบาล-ป.6
51	บรรหารแจ่มใสวิทยา 2	อนุบาล-ป.6
52	วัดจรเข้ใหญ่	อนุบาล-ม.3

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เปิดสอนระดับ
53	วัดคารา	อนุบาล-ป.6
54	บางปลาหมี่	อนุบาล-ป.6
55	วัดศาลาทำทราย	อนุบาล-ป.6
56	บ้านโพธิ์ศรี	อนุบาล-ป.6
57	อนุบาลวัดสวนหงส์	อนุบาล-ป.6
58	วัดบ้านหมี่	อนุบาล-ป.6
59	วัดเสาชง	อนุบาล-ป.6
60	วัดโพธิ์ศรี	อนุบาล-ม.3
61	บางแม่หม้าย	อนุบาล-ป.6
62	วัดบางใหญ่	อนุบาล-ป.6
63	บ้านรางทอง	อนุบาล-ป.6
64	วัดดอนกระเบื้อง	อนุบาล-ป.6
65	วัดป่าฤกษ์	อนุบาล-ม.3
66	วัดช่องลม	อนุบาล-ม.3
67	วัดราษฎร์บำรุง	อนุบาล-ม.3
68	วัดโบสถ์	อนุบาล-ป.6
69	วัดสุขเกษม	อนุบาล-ป.6
70	วัดปะโยคาราม	อนุบาล-ป.6
71	วัดตะลุ่ม	อนุบาล-ป.6
72	วัดวังน้ำเย็น	อนุบาล-ม.3
73	วัดดาว	อนุบาล-ป.6
74	วัดคูบัว	อนุบาล-ป.6
75	วัดไผ่เดี้ยว	อนุบาล-ป.6
76	วัดลาดน้ำขาว	อนุบาล-ป.6
77	วัดเสาชงทอง	อนุบาล-ป.6
78	วัดทรงกระเทียม	อนุบาล-ป.6
79	วัดอกรักษ์	อนุบาล-ม.3
80	วัดคลองโมง	อนุบาล-ป.6

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เปิดสอนระดับ
81	วัดสามัคคีธรรม	อนุบาล-ม.3
	อำเภอศรีประจันต์	
82	วัดห้วยสุวรรณาราม	อนุบาล-ป.6
83	วัดคอนสุทธาวาส	อนุบาล-ป.6
84	วัดโพธิ์นฤมิตร	อนุบาล-ป.6
85	วัดสามจุ่น	อนุบาล-ป.6
86	วัดบ้านกล้วย	อนุบาล-ม.3
87	วัดปู่เจ้า	อนุบาล-ป.6
88	วัดคอนนุบผาราม	อนุบาล-ป.6
89	วัดบ้านกร่าง	อนุบาล-ป.6
90	บ้านคลองชะอม	อนุบาล-ป.6
91	บ้านหนองสรวง	อนุบาล-ป.6
92	วัดป่าพระเจ้า	อนุบาล-ม.3
93	วัดเสาชงทอง	อนุบาล-ป.6
94	วัดเถรพลาย	อนุบาล-ป.6
95	วัดปลายนา	อนุบาล-ป.6
96	บ้านห้วยเจริญ	อนุบาล-ป.6
97	วัดพังม่วง	อนุบาล-ป.6
98	วัดบรรไดทอง	อนุบาล-ป.6
99	วัดสี่ปรสเทศ	อนุบาล-ป.6
100	วัดเกาะ	อนุบาล-ป.6
101	วัดม่วงเจริญผล	อนุบาล-ป.6
102	อนุบาลศรีประจันต์	อนุบาล-ป.6
103	วัดยาง	อนุบาล-ป.6

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2558

ตารางแสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน

ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง	ขนาด ประชากร	ขนาด ตัวอย่าง
10	10	100	80	280	162	800	260	2,800	338
15	14	110	86	290	165	850	265	3,000	341
20	19	120	92	300	169	900	269	3,500	346
25	24	130	97	320	175	950	274	4,000	351
30	28	140	103	340	181	1,000	278	4,500	354
35	32	150	108	360	186	1,100	285	5,000	357
40	36	160	113	380	191	1,200	291	6,000	361
45	40	170	118	400	196	1,300	297	7,000	364
50	44	180	123	420	201	1,400	302	8,000	367
55	48	190	127	440	205	1,500	306	9,000	368
60	52	200	132	460	210	1,600	310	10,000	370
65	56	210	136	480	214	1,700	313	15,000	375
70	59	220	140	500	217	1,800	317	20,000	377
75	63	230	144	550	226	1,900	320	30,000	379
80	66	240	148	600	234	2,000	322	40,000	380
85	70	250	152	650	242	2,200	327	50,000	381
90	73	260	155	700	248	2,400	331	75,000	382
95	76	270	159	750	254	2,600	335	100,000	384

(ที่มา : Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan. 1970 อ้างใน ซีรุณี เอกะกุล, 2543)

โรงเรียนที่เข้ารับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงก้าวหน้าในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

จำนวน 3 โรงเรียน

ที่	ชื่อสถานศึกษา	เปิดสอนระดับ
1	วัดสุวรรณนาคี	อนุบาล-ป.6
2	วัดไผ่เกาะโพธิ์งาม	อนุบาล-ป.6
3	อนุบาลสุพรรณบุรี	อนุบาล-ป.6

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

พิมพ์นภัส เอี่ยมสอาด

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2544 คณะครุศาสตรบัณฑิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

สาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ครูผู้สอน

หัวหน้ากลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

โรงเรียนวัดคลองโมง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1

